

იარაღის კონტრაბანდის ახალი დეტალები 7

რა სამხედრო ტვირთი გადაიტანა «ИЛ-76»-მა 2008 წლის 28 ივლისსა და 4 აგვისტოს სპეცრეისით თმანი-თბილისი-თმანი?

რა სამხედრო ტექნიკა გაიტანეს ქუთაისის კოპიტნარის აერობორტიდან გვინეაში?

რა აკავშირებთ „სიკვდილით მოგაჭრე“ ვიქტორ ბუტს, ალექსანდრე ისლამოვს, სააკაშვილის ბიძას – თემურ ალასანიას და თბილავიამშენს?

2 **ვინ და რისთვის გვაპინუებს აფხაზეთს**

რამაზ კლიმაშვილი: ახალი გადასაწყობება რეპროსი, ანუ ყველა მიწის სააკაშვილი

არჩევნები დამთავრდა – ლარის ქურდის გეგმოდით, ხალხო!

«ვანოს რუსები» 6 ქართულ პოლიტიკაში

აიღეს თუ არა მარაბიშვილის 6 მიერ შეთავაზებული თანხა ოპოზიციურმა პარტიებმა არჩევნებში მონაწილეობის სანაცვლოდ?

არნო ხიდირბეგიშვილი: 12 „კამო ბრიადაში“, მიხეილ სააკაშვილი?

13 როგორ მოიპოვა ხსს-მ უჩინი პრეზიდენტი

8 **განდუქიძემ დავით აღმაშენებელი პარტლადი-დეპუტად მონათლულ ებრაელად მოიხსენია**

4 **რუსთაველი ნიღა ვახტანგ გორგასლის სახელობის ტაძარი გაქურდას**

ვინ და რისთვის გვაპირფარებს აფხაზეთს

გასულ კვირას ქვეყნის პოლიტიკურ ცხოვრებაში გარკვეული პაუზის შეგრძნება გაჩნდა. ზაფხულში ასე ხდება ხოლმე, თანაც მსოფლიო ჩემპიონატი დაიწყო, ყველა მონადინებულია, ცოტათი მაინც ამოისუნთქოს და დაისვენოს. თუმცა, ცხადია, როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ პროცესები ოდნავაც არ შენეებულა. ხელისუფლება და ოპოზიცია ძალებს საშემოდგომოდ იკრებენ, მიდის ჯერაც ნაკლებად ხილული გადაჯგუფებები, ლარი ეცემა, ფასები იზრდება, ისმის უამრავი ემოციური და კვლავინდებურად იდიოტური განცხადება, საქართველოს ფარგლებს გარეთ კი მის ანმყო-მომავალთან დაკავშირებით საინტერესო მინიშნებები კეთდება. ამ მხრივ გასულ კვირას ამერიკულმა დიპლომატიამ საინტერესო სამსჯელო თემებით უხვად მოგვამარაგა.

იმაოტენცია... ისე არ მოდის

აშშ-ის ეროვნული უსაფრთხოების საბჭოს დირექტორმა რუსეთისა და ევრაზიის რეგიონის საკითხებში მაიკლ მაკფოლმა, ფაქტობრივად, აღიარა, რომ ობამას ადმინისტრაციის პოლიტიკა საქართველოსთან მიმართებაში ამ დრომდე უნაყოფო აღმოჩნდა: „არის თუ არა ობამას ადმინისტრაციის მიზანი, მშვიდობიანი გზით ხელი შეუწყოს რუსეთის მიერ საქართველოს ოკუპაციის დასრულებას და ალადგინოს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და იდენტურობა? დიახ, აბსოლუტურად ასეა. ეს ჩვენი მიზანია. ჩვენ გვაქვს სხვა მიზნებიც, რომლებიც საქართველოს ეხება. მინდა, ხაზი გავუსვა: ჩვენი მიზანია საქართველოსა და რეგიონში სტაბილურობის გამყარება, საქართველოში დემოკრატიისა და ეკონომიკური ზრდის გამყარება და ყოველივე

ამას ერთდროულად ვაკეთებთ. მივალნით თუ არა პროგრესს ამ მთავარი მიზნების მიღწევაში? ჩემი პასუხია, — არა, ვერ მივალნით. ეს სიმართლეა“. ტიტან(იკ)ური მიღწევები დემოკრატიისა და ეკონომიკის აღმშენებლობაში დროებით გვერდზე გადავდეთ, რადგან უფრო საინტერესო თემას უნდა შევეხოთ: გამომდინარეობდა თუ არა ეს წარუმატებლობა რაღაც ტექტიკური სირთულეებიდან, თუ დამაკმაყოფილებელი შედეგის მიღწევა, იმ სტრატეგიიდან გამომდინარე, რომელიც თეთრმა სახლმა აირჩია, იმთავითვე შეუძლებელი იყო? გასაღები რებუსის ამოხსნისთვის შეიძლება სახელმწიფო დეპარტამენტის წარმომადგენლის — ფილიპ გორდონის განცხადებამ მოგვცეს: „შეერთებულ შტატებში აზრთა სხვადასხვაობაა რუსეთთან, აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის სიტუაციასთან დაკავშირებით, თუმცა ეს საკითხი უფრო მიმდინარე დიალოგის ასპექტია, ვიდრე შეფერხება რუსეთ-

თან ურთიერთობებში“. როგორც ვხედავთ, ეს მიდგომა ძალიან მოაგონებს ფრაზას ობამას მიმართვიდან კონგრესისადმი, რომელიც რუსეთთან ე. წ. 1 2 3 შეთანხმების (თანამშრომლობა ბირთვული ენერჯეტიკის დარგში) რატიფიცირებას ეხებოდა: „სიტუაცია საქართველოში ალარ წარმოადგენს დაბრკოლებას ამ შეთანხმების წინ წაწევისათვის“. „შეფერხება“, „დაბრკოლება“ — გვეგონება, გზის პირას დაგდებულ საბურავზე საუბრობენ, რომლებიც მოძრაობას ხელს დიდად არ უშლის. ჩვენთვის ეს, ალბათ, ერთობ დამამტკიცებელია. აშშ, როგორც ჩანს, მზად არ არის, რუსეთთან ურთიერთობების რომელიმე თემა (თუნდაც მერორეზარისხოვანი) საფრთხის ქვეშ დააყენოს, იმისთვის, რომ საქართველოსთან დაკავშირებით პროგრესს მიაღწიოს; სურს თუ არა ეს საერთოდ, სხვა საკითხია. ამ ვითარებაში ურიგო არ

იქნებოდა ნიკოლაი გოგოლის ერთი ფრაზის გახსენება; ტარას ბულბა რომ ეკითხება შვილს, რომელმაც გაყიდა უკრაინა, მტრის მხარეზე გადავიდა და ამ ნაბიჯზე იგი სრულ კრახამდე მიიყვანა: „Ну что, сынку, помогли тебе твои ляхи?“ (რაო, შვილო, დაგეხმარნენ შენი პოლიონები?). ვერ დაეხმარნენ და არც დაეხმარებოდნენ, მეტი საქმე არ ჰქონდათ, რა... საერთოდ ამ ფრაზაში, ალბათ, არ არის ცინიზმი და არც გამარჯვებით გამოწვეული სიხარულის ელფერი იგრძნობა, მასში არაფერია ტკივილისა და სინანულის გარდა; შვილია ბოლო-ბოლო, რომელიც ტარასმა ლალატისთვის საკუთარი ხელით უნდა მოკლას: „Я тебя породил, я тебя и убью!“ ზოგადად, საინტერესო ამოსავალი წერტილი ჩანს, ქვეყნისა და მისი მცდარი გზით ნასული ელიტის ანმყო-მომავალზე სამსჯელოდ, მითუმეტეს თუ XVII საუკუნისთვის დამახასიათებელ სისხლიან ექსცესებს გვერდზე გადავდებთ და მხოლოდ, სხვა საკითხია.

ლეტარბიის მოპრაპალაულო სიბლი

საერთოდ, რომელიმე საღად მოაზროვნე ადამიანს, ამერიკელების ამ განცხადებების მოსმენის შემდეგ შეიძლება გაუჩნდეს ერთი მარტივი კითხვის დასმის სურვილი: **ამ საკითხების გადაწყვეტა ვაშინგტონს რატომ უნდა მივანდოთ?** ეს არის პრობლემა საქართველოსა და რუსეთს შორის და გამოსავალი სწორედ ამ ქვეყნებში ერთმანეთთან მოლაპარაკების გზით უნდა მოძებნონ. **ლოგიკა და საერთაშორისო ურთიერთობების ისტორიაც, ალბათ, ამ დასკვნამდე მიგვიყვანს.** რა თქმა უნდა, აშშ ძლიერი და გავლენიანი სახელმწიფოა, თუმცა იგი მზად არ არის, ჩვენი პრობლემების გადაწყვეტისთვის არსებითად ურთიერთობა გაართულოს და, შესაბამისად, შედეგაც ვერ აღწევს, რასაც გულწრფელად აღიარებს (ხელს ხომ არ იბანს?) მაიკლ მაკფოლი. „ჩემთვის საინტერესო იქნება გავიგო, არსებობს თუ არა ალტერნატიული სტრატეგია, რომელიც უფრო დიდი წარმატების მიღწევას შესაძლებელს გახდის. ყოველთვის იოლია თქმა, რა არის სასურველი, რა უნდა გავაკეთოთ, რა უნდა ჩაინეროს გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციაში და ა.შ. ეს ძალიან იოლია, ძნელია სტრატეგიის ფორმულირება და მისი განხორციელება. ჩვენ ღია ვართ ალტერნატიული სტრატეგიების განხილვისთვის“, — ამბობს მაკფოლი და შესაძლოა გრძნობს, რომ მისი ეს პოზიცია საიმედოდ დაცულია კრიტიკისგან, რადგან ერთადერთი დაინტერესებული მხარე, რომელმაც, იდეაში შეიძლება მსგავსი სტრატეგია

შესთავაზოს, საქართველოა, ხოლო მისი ამჟამინდელი ხელისუფლება ამას უბრალოდ არ გააკეთებს ორი მიზეზის გამო: 1) მას, სავარაუდოდ, არ ძალუძს ამ მასშტაბის სტრატეგიების შემუშავება; 2) მას, როგორც ჩანს, არ სურს, მისი მიდგომები, ამერიკულისგან თუნდაც ერთი იოტით განსხვავდებოდეს, მიუხედავად იმისა, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში ამას საქართველოს სასიცოცხლო ინტერესებისთვის უზარმაზარი ზიანი მოაქვს.

ხელისუფლებაში ამჟამად მყოფი პოლიტიკოსები, ალბათ, ვერასდროს ამოვლენ შემდეგი პოზიციიდან: „ძია სემ, კიი კაცი ხარ, მაგრამ ახლა გაგვატარე, ეს ჩვენი პრობლემაა და ჩვენ თვითონ მივხედავთ“. ეს შეუძლებელი ჩანს როგორც პოლიტიკური, ისე ფსიქოლოგიური მიზეზებიდან გამომდინარე. ინფანტილიზმის დაძლევა, თამამი დიპლომატიური ნაბიჯების გადადგმა, ალბათ, ცოტა სხვა ნებისყოფა და პიროვნული მახასიათებლები სჭირდება.

ინფანტილური მიდგომა, რომელიც საკუთარი ქვეყნის ბედის სხვის ხელში გადაცემას გულისხმობს, მხოლოდ ხელისუფლებას რომ ახასიათებდეს, ეს შედარებით მცირე პრობლემა იქნებოდა. თუმცა ის, ასე თუ ისე, ოპოზიციაშიც და მთელ საზოგადოებაშიც დომინირებს. შედეგად, ვხედავთ აგერ და მაკფოლისა და კროუსის (გნებავთ, ვინმე სხვა იყოს) გამოსვლებში სიტყვებსა და წერტილ-მძიმეებს ვითვლით (იქნებ, გვეშველოს რამე). ეს პასიური პოზიცია ფრიალად კომფორტულია, თუმცა, ალბათ, რაღაცთა ლეტარგიულ ძილს ჰგავს, რომლის დროსაც შეიძლება ხედავდეს სიზმრებს, მაგრამ ფიქრი და მოძრაობა არ შეგიძლია.

ისე, ძველად, ლეტარგიულ ძილს ხშირად სიკვდილისაგან ვერ განასხვავებდნენ და რამდენიმე დღით ჩაძინებულ ადამიანებს მარხავდნენ კიდევ. შესაძლოა ჩვენს ქვეყანასაც მარხავენ, სანამ გლობალურ პოლიტიკასა და ძლიერ ვამოსილ მოკავშირეებზე ბრჭყვიალა და მაცდურ სიზმრებს ვხედავთ. ცხადია, საქართველოში რჩება ბევრი ადამიანი, რომ-

ამჯერად

ვაჟა ლაშვილი და შიშველი დაიწყო

14 ივნისს თბილისში, ევროსაბჭოს მისიის შენობასთან, პოლიტიკატივარ ვლადიმერ ვახანიას დამნაშაული ვახანიამ სააპელაციო საამართლოს სხდომის დანიშვნის მოთხოვნით უვადო შიმშილობა დაიწყო. საქმეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს მოსამართლეები მარინა იმერლიშვილი, მალხაზ ოქროპირაშვილი და მურთაზ კაპანაძე იხილავენ. მათ საპროცესო კოდექსით დადგენილი საქმის განხილვის სამთვიანი ვადა დაარღვიეს და საქმე ბოლომდე ვერ მიიყვანეს.

კაკია ნატო

ნატოს გენერალურმა მდივანმა ანდრეს ფოგ რასმუსენმა უკვე მერამდენედ განაცხადა, რომ „ნატოს კარი საქართველოსთვის ღიაა რჩება“. მაგრამ ნატო-საქართველოს კომისიის დასრულების შემდეგ გაკეთებულ ამ განცხადებას ტრადიციულად ახლდა კიდევ ერთი „მაგრამ“, რომლის შემდეგაც ჩვენს ხელისუფლებას აქტიურობის თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროს რეფორმირებაზე გადატანა ურჩიეს, თან იქვე დაამთავრეს, ჩვენც დაგეხმარებით.

დეკრეტები დააჯარიმეს

პარლამენტის რეგარემე სხდომაზე გამოუცხადებლობისა და სხვისი პულტის გამოყენების გამო ცხრა დეპუტატს ხელფასი დაეკვიციება. დასჯილთა შორის არიან გოკა გაბაშვილი, გიორგი გოდარბელიძე, ბადრი ბაისიშვილი, გონა კუპრაშვილი და გოდერძი მარსაგიშვილი. სავარაუდოდ, სადამსჯელო ღონისძიებას გადაურჩება დეპუტატი ელენე ჯავახაძე, რომლის პულტითაც მისმა კოლეგამ ვახტანგ ბალაჯაძემ ისარგებლა. გამცდენი და სხვათა პულტებით მოსარგებლე დეპუტატების დაჯარიმების საკითხი მიხეილ მაჭავარიანმა დააყენა.

ვინ განდევნის ვანოს

„ოპოზიციის დაქსაცვის მიზნით, ჭორების გავრცელება ვანო მერაბიშვილის კამპანია. ყველა პარტიამ თავისი ოფისიდან მერაბიშვილის იდეოლოგია უნდა განდევნოს. ვანოს იდეოლოგიის განდევნა თავისი ოფისიდან თვითონ პრეზიდენტ საკაშვილსაც სურს და პირიქით, თუმცა ისინი ამას უკვე ვეღარ ახერხებენ, აი, ქართველ ხალხს კი შეუძლია, პოლიტიკიდან ორივე გააძევეს“, — განაცხადა „ეთერი მოძრაობის“ ლიდერმა თემურ შაშიაშვილმა და ოპოზიციურ პარტიებს ლიდერის გარეშე გაერთიანებისკენ მოუწოდა.

ახალი ავღანეთი მიდის

მას შემდეგ, რაც ბრიუსელში ნატო-საქართველოს კომისიის სხდომაზე საქართველოს ISAF-ის ოპერაციაში მონაწილეობისათვის მადლობა გადაუხადეს, ჩვენს ხელისუფლებას ფრთები შეგსხა. საქართველოს თავდაცვის მინისტრმა ბაჩო ახალიამ გადაწყვიტა, უახლოეს მომავალში ავღანეთს სწვოდა და საკუთარი თვალთი ეხილა, რისთვის გადაგვისვა ნატომ თავზე ხელი. მანამდე კი იმავე კომისიის სხდომაზე ავღანეთში ნაუსვლედაც მშვენიერად ისაუბრა ამ ოპერაციაში მონაწილეობის უდიდეს მნიშვნელობაზე.

მსურს, გაგზავნოთ თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

რუსთაველი ნიღა პასტანოვ გორბასლის სახელობის ტაქსარი გაქურდეს

15 ივნისს, გამთენიისას, რუსთაველი ნიღა ვახტანგ გორბასლის სახელობის ტაქსარი გაქურდეს. წაღებულია შემოწირულობები, ძვირფასეულობა, სეიფი.

მას შემდეგ, რაც ქრისტეს ფრჩხილის მკვნიტელი, ალქაჯი თუთბერიძე უშვერი სიტყვებით ლანძღავს მართლმადიდებლობასა და ეკლესიას, ხოლო ამ ერესსა და სიბრყველეს სიტყვის თავისუფლებად ასაღებენ ნასყიდო ტელეარხები, ვიღას გაუკვირდება ღვთის სახლის ხელყოფა ბილნთა მიერ, რომელთაც არჩევნებში ნაცბოლენის მხარდაჭერის მაღალ დონეზე ორგანიზებისთვის ბითუმად და ცალკობით ათავისუფლებენ ციხეებიდან.

რატომ უნდა გაგვიკვირდეს ეკლესიის გაძარცვა, როცა ზნეობა წაგვიბილნეს ვიღაც ტვინალდობი დეისაძის სექსუალური გადახრების ტირაჟირებით და რექტორად მონათლული თევზაძის ხელდასმით მონყოლილი პრეზენტაციით ეს სიბინძურე თავისუფალი აზრის გამარჯვებდა წარმოგვიდგინეს.

რატომ გაგვიკვირდება, როცა „კავკასიის“ ეკრანიდან მერაბიშვილთან „შეხმატკბილებაში“ მრავალგზის შემჩნეული თავისუფლების ინსტიტუტთან ერთად მართლმადიდებლობასთან „ომის ბილიკზე“ გასული აქუბარდია-გულაშვილის დუეტი მიზანმიმართულად ცდილობს დედაეკლესიის ავტორიტეტის შერყევას... შედეგიც სახეზეა — იძარცვება ეკლესია და ხმას არავინ იღებს.

მეჩქარის მიერ დედანათიკა დედათბილისი და «ჩუანდის ლომი» ლადო გუგუნიძე

ცუდად შემოგვიბრუნდა თბილისის მზისა და ვარდების მხარეობა. მზემ და სიცხემ ცეცხლი წაგვიკიდა. ვარდებმა ლამის ამოგვიძირკვეს და გადაგვავსუნოს. ხალხზე ვამბობ, თორემ სააკაშვილი თავს ისე გრძნობს, როგორც ფადიმში ჰარამხანაში.

გადაწვეს ტახტრეგანის ფარდას, გადმოგვხედავს ტელეკრანებიდან და გვეტყვის, რომ „თბილისი ბეჭედი ბაჯალაო“ და ავლანის სასახლე „შიგ ჩასმული ბადახში“. ამასობაში კი თბილისის სინამდვილეს ობიექტურად შეისწავლის ამერიკული კომპანია „მერკური“, ხოლო Trend-ი სკანდალურ ინფორმაციას გამოაქვეყნებს: „თბილისში ცხოვრების ერთ-ერთი ყველაზე დაბალი დონეა. „მერკურის“ რეიტინგში თბილისს 217-ე ადგილი უკავია და უსწრებს მხოლოდ სუდანის, ჩადისა და ცენტრალური აფრიკის ქალაქებს“.

კონსალტინგურმა კომპანიამ, 39 კრიტერიუმის მიხედვით, განსაზღვრა ქალაქის რეიტინგი. მათ შორისაა, კაფების, რესტორნებისა და დასასვენებელი ადგილების რაოდენობა, სატრანსპორტო სისტემისა და საავადმყოფოების კომფორტულობა, მომსახურების დონე, კლიმატური პირობები, დამაშავეების დონე და სხვა ფაქტორები.

ცნობისთვის: პირველ ადგილზე მეორე ნელინა-დია ავსტრიის დედაქალაქი ვენაა, მეორე და მესამე ადგილებზე — შვეიცარიის ცოურიხი და ჟენევა. ეტყოდა, „მერკურს“ მიხეილ სააკაშვილისთვის არ მოუსმენია! მიშამ 15 ივნისს ბათუმში გამართულ მთავრობის სხდომაზე განაცხადა ისეთი რამ, რაც მისგანაც კი მოულოდნელი იყო.

ყური უგდეთ: (ლაპარაკობს ლადო გურგენიძეზე, საქართველოს ყოფილ პრემიერ-მინისტრზე, რომელიც თანამდებობიდან იმითომ გაუშვეს, რომ არ ივარგა. მაგრამ სააკაშვილის სიტყვაში იგი უცებ წარმატებულ პრემიერად ტრანსფორმირდება — „წარმატებულ საქართველოს პრემიერ-მინისტრად“) იგიო, ხაზს უსვამს მიხეილ სააკაშვილი, არის „არა მხოლოდ წარმატებული საქართველოს პრემიერ-მინისტრი, არამედ რუანდის მთავრობის მთავარი მრჩეველი, რომელიც ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული ქვეყანაა აფრიკაში. და ეს ნამდვილად არ არის ძალიან მხიარული თემა (!), იმიტომ, რომ რუანდა ჯერჯერობით ბევრ ევროპულ ქვეყანაზე ბევრად უფრო წარმატებულია (!), განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც ლადო გურგენიძე შევაგზავნეთ იქ და შიგნიდან ალაგებს სიტუაციას. ახლა კიდევ უფრო მძიმე ფრონტზეა გადასული და ზიზზაბევს ახალ მთავრობას აძლევს რჩევებს... ეს ასევე უფრო მძიმე ამოცანაა, ვიდრე, მაგალითად, ვაკის არჩევნების მოგება“... მაგრამ ამ სპიჩის გაგებაზე და დაჯერებაზე უფრო ძნელი — არა.

ზიზზაბევს ლადო გურგენიძეს სააკაშვილი სუდანში, ჩადსა და ცენტრალური აფრიკის სხვა ქვეყნებში შეაგზავნის და მალე მათი ქალაქებიც გაუსწრებენ თბილისს, სადაც ბადახმის თვალში — ავლანის რეზიდენცია ბრწყინავს.

არამაჟ სანაბლიძე

ახალი გადასახლება რეპორაჟი, ანუ ყველას მიწის საკაშვილი

ცენტრალური აზია კვლავ ცეცხლშია გახვეული. თითქოს ავღანეთის მიწაზე განვითარებული გაუთავებელი სისხლისღვრა ამ ხალხებისათვის საკმარისი არ იყოს, ახლა მან პრაქტიკულად იმავე ხალხებისათვის ყოფილ საბჭოთა შუა აზიაში გადმოინაცვლა. ეს ტერიტორია უსსრ-ის დროიდან სპარსულენოვანი სკვითებით იყო დასახლებული, მაგრამ მეექვსე საუკუნიდან თანდათან ჩრდილო-აღმოსავლეთიდან შემოდიან მომთაბარე თათარ-მონღოლები, დღევანდელი თურქების წინაპრები. მე-13 საუკუნისათვის ეს ტერიტორია პრაქტიკულად მათი ხდება, სპარსულენოვანი ხალხებიდან მხოლოდ ტაჯიკები დარჩნენ. ეს იყო პერიოდი ჩინგის-ყაენის იმპერიისა, რომელიც მსოფლიოში უდიდესად ითვლება და ევროპასა და ახლო აღმოსავლეთს ატერორებდა. მისი გარდაცვალების შემდეგ ეს უზარმაზარი იმპერია მისმა შვილებმა დაინაწილეს. მხოლოდ ერთხელ იყო მცდელობა იმპერიის აღდგენისა, სისხლიანი „კოჭლი თემურის“ დროს, რომელიც ამავე დროს, როგორც იმდროინდელ აღმოსავლელ ტირანებს შეეფერებოდათ, მეცნიერებისა და ხელოვნების მფარველი იყო და შესანიშნავი დედაქალაქი აიშენა სამარყანდის სახით.

მაგრამ ამ თურქულენოვან ტომებს შორის გაუთავებელი ომები იყო და ტომობრივი და გეოგრაფიული ნიშნით სახანოებად იყვნენ დაყოფილი. ამით ისარგებლა მეფის რუსეთმა და XIX საუკუნის მეორე ნახევარში ერთი მეორის მიყოლებით ეს სახანოები თავის ვასალებად აქცია. პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ, რუსეთში სამოქალაქო ომის დროს ეს სახანოები დროებით გაერთიანდნენ „თურქესტანის რესპუბლიკის“ სახელით, მაგრამ ბოლშევიკურმა რუსეთმა მას სულ მალე ანექსია გაუქვია და ჯერ ავტონომიებად დაჰყო, ხოლო შემდეგ საბჭოთა რესპუბლიკების სტატუსი მისცა ოთხ თურქულენოვან და ერთ სპარსულენოვან (ტაჯიკეთი) რესპუბლიკას. მათ „ერები“ ეწოდათ, თუმცა ისლამში ერის ტყვება განსხვავებულად ესმით და მათთვის ეს სტატუსი თავს-მოხვეული იყო.

ვინაიდან იმპერიული პრინციპია „Divide Et Impera“, ანუ დაყავი და იბატონე, საბჭოთა ხელისუფლება ცდილობდა, მონღოლთა თუ თურქთა ეს შთამომავლები არავითარ შემთხვევაში არ გაერთიანებულიყვნენ. ამიტომ მათ შეუქმნეს საკუთარი ენათმეცნიერების ინსტიტუტები, თითქოს

თუნდაც უზბეკური და ყირგიზული სხვადასხვა ენები იყოს და არა თურქული დიალექტები. მხოლოდ თურქების „უმცროსი ძმები“ — აზერბაიჯანელები გადავიდნენ 90-იან წლებში ლათინურის თურქულ ტრანსკრიფციაზე, ხოლო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ყველა დანარჩენი თურქულენოვანი ხალხები აღმოსავლელ სლავურ გრაფიკაზე (კირილიცა) დარჩნენ.

ცენტრალურ აზიაში ურთიერთიმპობის პერიოდი გორბაჩოვის მმართველობის დროს განახლდა. პირველი იყო ჩვენთვის კარგად ცნობილი დარბევა ფერაგანის ხეობაში, რომლის პირველი მსხვერპლი, ასევე, თურქულენოვანი „თურქი მესხები“ (პირობითი სახელწოდება) გახდნენ და ეთნონიმენდამი მოჰყვნენ. თვითონ ფერაგანის ხეობა ხელოვნურად არის გაყოფილი სამ სახელმწიფოს შორის. შემდეგ უკვე უზბეკები თავის მონათესავე ყირგიზებს დაერივნენ. არადა, მეფის დროს ყირგიზების ტომს ბევრი მეცნიერი მთიელ უზბეკებს უწოდებდა. ფერაგანის ხეობა კი ვაჰაბიზმის ბუდე გახდა, ისე, როგორც პანკისის ხეობა ჩვენთან.

შემდეგი სისხლისღვრა, რომელიც სამოქალაქო ომში გა-

დაიხარდა და ყველაზე დიდი იყო ყოფილი საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე — ეს ტაჯიკეთში მოხდა. იქ მეზობელ ავღანეთში, ნაჯიულის კომუნისტური რეჟიმის დაცემის შემდეგ, თალიბები მოძმე ტაჯიკეთში გადავიდნენ და შარიათის დამკვიდრება სცადეს. აქ კომუნისტური რეჟიმი იმდენად სუსტი იყო, რომ ამას ადვილად მიაღწევდნენ; მაგრამ იქ იდგნენ ავღანეთიდან გამოყვანილი საბჭოთა ჯარისკაცები, რომლებსაც დერეჟოლიზაცია ჯერ არ შეხებოდათ და სასტიკი ომების შემდეგ თალიბები უკან ავღანეთში გააბრუნეს.

უნდა აღინიშნოს, რომ საზღვრები ცენტრალურ აზიაში სრულიად ხელოვნურია და ნაწილი მეფის რუსეთმა დაანესა, ხოლო ნაწილი საბჭოთა პერიოდში დადგინდა. ამიტომ საზღვრო კონფლიქტები აქ სრულიად გარდაუვალია. მაგალითად, გაუგებარია, რატომ არის სამარყანდის ავტონომია უზბეკეთში, როდესაც მისი მო-

სახელობის 80% ტაჯიკია (ახალი ყარაბახი?). ასევე, კასპის ზღვის შეღები არ არის დემარკირებული და შარშან თურქმენებსა და აზერბაიჯანს შორის ლამის ომი დაიწყო იმ დიდარ ენერგოსაბადოების გამო, რომელიც ამ ჩაქტილი ზღვის ფსკერზეა.

ყირგიზებს პრობლემები ხუთი წლის წინათ დაუწყეთ. მას წლების განმავლობაში მართავდა ყოფილი ცეკას მდივანი ასკარ აკევილი. ის საგარეო პოლიტიკაში მთლიანად რუსეთს უჭერდა მხარს, მაგრამ ლიბერალური და დემოკრატიული რეფორმები აქ ყველაზე ნინ იყო წამოწეული. მას ამერიკაში „აზიის შევიცარია-საც“ უწოდებდნენ, და სწორედ ამან დალუპა იგი — პრეზიდენტმა ბუშმა და მმართველმა ნეოკონსერვატორებმა გადაწყვიტეს, რომ სწორედ ყირგიზეთი გამოდგებოდა მათი მორიგი უქსპერიმენტისა და „ფერადი“ რეკოლუციისათვის.

მათ, მართლაც, დაამხეს აკევი და მოიყვანეს გაურკვეველი პოლიტიკური ორიენტაციის ბაკევი, რომელიც ხან რუსებს უმტკიცებდა ლობასს, ხან — ამერიკას, და ასე გაუთავებლად; ამასთან, ორივეს დიდ ფულს დასტყუებდა. მაგრამ მაშინ თვით იმ რეკოლუციამ საშინელი ფორმა მიიღო — მთებიდან ჩამოსულმა მშობრმა მოსახლეობამ პირნიშნად გამარცხა დედაქალაქი ბიშკეკი (ეს ხუთი წლის წინათ იყო, ახლა კი აპირილში ყველაფერი იმავე სცენარით განმეორდა, რომელიც სოვიეტული პოლიტიკოსი თბილისსაც უწინასწარმეტყველებს).

როგორც ჩანს, უზბეკების მიერ ოცი წლის წინათ ყირგიზების დარბევა კვლავ მესხიერებაში რჩება, თუ შევხედავთ ამჯერად ყირგიზების მიერ უზბეკების დარბევას ოშსა და ჯალალაბადში; ყირგიზეთის დროებით მთავრობას უჭერენ მხარს, განსხვავებით ყირგიზეთის სამხრეთისა, რომელიც, როგორც აღვნიშნეთ, ბაკევის კლანისაა. ამჟამად ყირგიზეთის ეს ორი მთავარი ქალაქი (დედაქალაქის შემთხვევაში) მთლიან-

მოქალაქე

დავლა კანონიერად

თარგამაძე-გრიგოლია-დავითაიას პოლიტიკურმა ბლოკმა თავისი მისია კეთილსინდისიერად შეასრულა — თბილისის საკრებულოში სამი ადგილი დაისაკუთრა და დაიშალა.

ამ სამადგილიან მონაპოვარს, ცხადია, შორიდანაც არავინ დაანახებს ვინმე მაგდა კოტორიკაძეს, რომელიც საინფორმაციო მოულოდნელად გაჩნდა და პირდაპირ ბლოკში შემავალი კიდევ ერთი გაერთიანების „ქრისტიან-დემოკრატიული სახალხო მოძრაობას“ მეთაურად მოგვევლინა. რა ქნას ახლა მაგდამ, ისევე გაქრეს?

გუგუნიძე უარჯაა

„მოძრაობა სამართლიანი საქართველოსთვის“ ლიდერი ზურაბ ნოლაი-დელი და „მოძრაობა ერთიანი საქართველოსთვის“ თავმჯდომარე ირაკლი ოქრუაშვილი მიხვდნენ, რომ სამშობლოს ახალი ოპოზიციური გაერთიანება სჭირდება და გადაწყვიტეს, ეს მძიმე ხვედრი თავად იტვირთონ.

„დემოკრატიული მოძრაობა — ერთიანი საქართველოს“ ლიდერი ნინო ბურჯანაძე, მართალია, არავის დაუპატიჟებია, შემოგვიერთდითო, მაინც მწარე უარზეა — არც ერთ პოლიტიკურ ძალასთან არ გავერთიანდებით.

საქართველო

გზურთ, ბაზმიონაროთ თქვენი მოსაზრებები? ღაზმიონაროთ: 38-41-97, ან მოგზავრეთ: info@geworld.net

ნად ცეცხლის ალშია გა-
ხვეული, არ არის წყალი,
დენი და გაზი, სუპერმარკეტე-
ბი და მალაზიები მთლიანად
გაძარცვულია, ქუჩაში კი გვა-
მები ყრია.

მართალია, ყირგიზეთის
სამხრეთი ბაკიევის კლა-
ნის ბაზაა, მაგრამ გაუგე-
ბარია, რატომ უნდა სჭირ-
დებოდეს გადაყენებულ
პრეზიდენტს ეთნოკონფ-
ლიქტი, ეს, ალბათ, უფრო
უკონტროლობისა და მარ-
თლანსრიგის არ ქონის
ბრალი უნდა იყოს. საერ-
თოდ, ნაზარბაევს რომ ბა-
კიევი მაშინვე სასწრაფოდ
არ გაეყვანა ყირგიზეთი-
დან, მაშინ ქვეყნის ორად
გახლეჩა და სამოქალაქო
ომი გარდაუვალი იქნებო-
და, თუმცა არც ახლა არ-
ის ეს გამორიცხული. ამ-
ჯერად ეს ჯერჯერობით
ეთნო დაპირისპირება და
სუპერმარკეტების ძარცვა
უფროა, ვიდრე სრულმას-
შტაბიანი სამოქალაქო
ომი. საინტერესოა, რომ,
როდესაც 10-ში საღამოს
ყველაფერი ეს დაიწყო,
ამას დედაქალაქიდან მო-
მავალი 20-მანქანიანი
კორტეჟის პროვოკაციად
თვლიან. არადა, დედაქა-
ლაქი ბაკიევის მომხრეთა
ხელში ნამდვილად არ
არის.

დროებითი მთავრობის მე-
თაურმა, რომელიც მაინც ბა-
კიევის ადანაშაულებს, უკვე
რუსეთის სთხოვა შეეღა და ჯა-
რების შეყვანა, მაგრამ, რო-
გორც ჩანს, რუსეთმა გაითვა-
ლისწინა 2008 წელს მის მიერ
საქართველოში გამოყენებუ-
ლი „არაპროპორციული ძალა“
(ბუშის სიტყვები) და ახალ
კონფლიქტში თავის შეყოფა-
ზე უარი თქვა. რაც შეეხება ბა-
კიევის, მან უკვე განაცხადა,
რომ არავითარი როლი არ მი-
უძღვის ამ ამბებში.

სამაგიეროდ, ტაშკენტში
შეხვედნენ უზბეკეთისა და ყა-
ზახეთის პრეზიდენტები, რო-
მლებიც ძალიან შენუბებულე-
ბი არიან სიტუაციის გართუ-
ლებითა და „ავღანიზაციით“,
როგორც ეს მას უნოდეს. ყვე-
ლაზე სამიში ამ მოვლენებში
უზბეკეთის ჩართვა იქნებო-
და, ვინაიდან ყირგიზეთში
სწორედ ეთნიკურ უზბეკებს
ხოცავენ, მაგრამ, რუსეთის
მსგავსად, უზბეკეთი ჯერჯე-
რობით არ ერევა მიმდინარე
მოვლენებში. ასევე არ ერევა
და მხოლოდ საზღვარი ჩაკეტა
ყირგიზეთის ერთ-ერთმა მთა-
ვარმა ეკონომიკურმა პარტნი-
ორმა — ჩინეთმა. არადა, ჩინე-
თისათვის ეს საგრძობი ფი-
ნანსური დანაკლისია, ვინაი-
დან ჩინური საქონელი სწო-
რედ ყირგიზეთის გავლით გა-
დის ცენტრალურ აზიაში და
იქიდან — ევროპაში.

ბევრ ანალიტიკოსს მიაჩნია,
რომ რეგიონში შეიძლება ახა-
ლი პოლიტიკური მოთამაშე
გამოჩნდეს, რაც, უბრალოდ,
კარგად დაინიშნული ძვე-
ლია. მართლაც, ამ შეზღვე-
ვაზე თურქეთის პარლამენტ-
ში ამაყად ითქვა „ჩვენ ახალი
ოსმალელები ვართ!“. პრინციპში,
აქ თითქმის განსაკუთრებული
არაფერია, დღევანდელი თურ-
ქები ხომ სწორედ ამ ცენტრ-
ალური აზიის ხალხების
შთამომავლები არიან, იქნები-
ან ეს სელჯუკები, ოსმალები,
თურქმენები და ა.შ., რომელ-
თაც ანატოლიის ადგილობ-
რივ ხალხებსა და ზოგ კავკა-
სიურ ტომებთან ერთად ახა-
ლი მძლავრი ეთნოსი შექმნეს.
მაგრამ აქ მთავარია ტერმინი
„ოსმალის“ ხმარება, როგორც
ოსმალთა იმპერიაზე მინიშნე-
ბა, რომელიც მეოცე საუკუნის
დასაწყისში გაუქმდა თურქუ-
ლი ეროვნული სახელმწიფოს
შესაქმნელად. მაგრამ ბოლო
პერიოდში თურქეთში დასუს-
ტდნენ სამხედროები, რომლე-

ბიც მუსტაფა ქემალ ათათურ-
ქის მიერ იყენებდა სეკულარული
სახელმწიფოს გარანტიად
ალიარებულნი და სულ უფრო
მომძლავრდა ფუნდამენტა-
ლისტური ისლამი. ვინაიდან
სარკოზიმ და მერკელმა ლიად
დააფიქსირეს, რომ ისინი
თურქეთის ევროკავშირში გა-
წევრიანების წინააღმდეგი
არიან, თურქეთში ბევრი სე-
რიოზულად დაფიქრდა თავი-
ანთ ოსმალურ წარსულზე და
„დიდი ახლო აღმოსავლეთის“
ლიდერობის პოზიციის დაჭე-
რა მოისურვეს.

ამერიკელების აზრით, თუ-
რქეთი ისრაელთან ერთად უნ-
და ყოფილიყო რეგიონის სტა-
ბილურობის გარანტი. მაგრამ
სიტუაცია მკვეთრად შეიცვა-
ლა 2008 წელს სააკაშვილის
ავანტიურის შემდეგ, რეგიონ-
ში დაიწყო ახალი გადინა-
ლება. ხოლო თურქეთსა და
ისრაელს შორის ურთიერთობა
ამ დღეებში მკვეთრად გა-
უარესდა (ამაზე წინა ნომერ-
ში ვწვდით). ამავე დროს ყვე-
ლასათვის მოულოდნელად
თურქეთი დაუმეგობრდა რუ-
სეთსა და ირანს. მაგრამ არ
უნდა დაგვავიწყდეს, რომ
ცენტრალური აზია, ერთის
მხრივ, განიხილებოდა რო-
გორც რუსეთის ინტერესთა
სფერო, მაგრამ ეს ტერიტო-
რია თურქების მონათესავე
ხალხებითაა დასახლებული,
რომლებშიც საბჭოური ათე-
იზმი სულ უფრო ისლამიზა-
ციით იცვლება. ასე რომ, პო-
ლიტიკურ ანალიტიკოსებს
ყველაზე მეტად აინტერე-
სებთ, რაზე შეთანხმდებიან
თურქეთი, რუსეთი და ირანი.

არადა, ისინი რეგიონის
ახალ გადინალებაზე
უკვე მსჯელობენ. რამდენ-
იმე დღის წინათ სტამ-
ბულში გაიმართა უმად-
რესი დონის შეხვედრა,
სადაც თურქებთან მოსა-
ლაპარაკებლად ჩავიდნენ
რუსეთის პრემიერი ვლადი-
მიერ პუტინი და ირანის
პრეზიდენტი ახმადინეჯა-
დი „რევიონის უსაფრ-
თხოების პრობლემების“
განსახილველად.

ამ შეხვედრის დეტალები
არ ხმაურდება. ზოგიერ-
თის ცნობით, იქ იანუკოვი-
ჩი და ნაზარბაევიც იმყო-
ვებოდნენ. არადა, ეს ჩვე-
ნი რეგიონია, მაგრამ საა-
კაშვილი არავის არ დაუბა-
ტივებია. ის ამ დროს პა-
რიზში სეირნობდა. დაპა-
ტივებული არ იყო არც ზე-
ერბაიჯანი. იგი თავის „უფ-
როს ძმებზე“ — თურქებ-
ზე განაწყენებული მათი
სომხებთან დიალოგის სუ-
რვილის გამო, თვითონ კი
სულ უფრო უახლოვდება
ისრაელს სამხედრო სფე-
როში.

და ბოლოს, დავსვათ კითხ-
ვა, რომელიც დღეს საქცია-
ლისტებს აწუხებთ: ვინ არის
დამნაშავე ყირგიზეთში მიმ-
დინარე პროცესებში და გარ-
დაუვალი იყო ეს თუ არა? პა-
სუხი ცხადი და ერთმნიშვნე-
ლოვანია: რომ არა პრეზი-
დენტ ბუშისა და მისი გარემოს
უტოპიური პროგრამა „ფერა-
დი რევოლუციებისა“ და დე-
მოკრატიის ექსპორტის შესა-
ხებ, ეს მოვლენები თავისი
მძიმე გავრცელებებით შეიძ-
ლება აცილებული ყოფილიყო
თავიდან. და ვინაიდან უკანას-
კნელი „ფერადი“ რევოლუცი-
ის ნაყოფი სწორედ საქართვე-
ლოშია, სადაც დემოკრატიის
ნაცვლად კლასიკური ავტო-
რიტარული რეჟიმი ჩამოყა-
ლიბდა, ხოლო ეკონომიკას ვე-
როვნული ვერ უშველდა და ყვე-
ლაფრის გაყიდვით გადაიან-
დროებით ფონს, მომავალი
ოპტიმიზმის საფუძველს ნამ-
დვილად არ იძლევა!

რაგაჟ კლიშიაშვილი

არჩევნები დაბრუნდა — ლარის კურსის გეგმით, სალსო!

არჩევნები დაბრუნდა თუ არა, ხელისუფლებამ
ცოტა ხნით, საკუთარ იმიჯზე ზრუნვას თავი
დაანება და მომავალ კეთილდღეობაზე ფიქრი
დაიწყო. ფიქრიდან პირდაპირ საქმეზე
გადავიდა და გაცდენილი დღეებისა და
დახარჯული მილიონების ანაზღაურება ლარის
გაუფასურებით დაიწყო. რაკი ბიუჯეტს
იმდენი არ შეუძლია, რომ ხელისუფლებამ
არჩევნებზე ჩაატაროს, ამომრჩევლებიც
მოქრთამოს და სახლშიც ბარაქიანად წაილოს,
ვიღაცებს ქაბრების შემოჭერა მოუხდათ.
ჰოდა, ჩვენსავით სულ ასე
ქამარშემოჭერილები ხომ არ ივლიდნენ?!
ღრმად ჩასუნთქული ამოიხრთქეს და
ყოველგვარი ზედმეტი დაფიქრების გარეშე
ლარი საცოდავ დღეში ჩააგდეს.
ხელისუფლებამ თავისი გაინაღდა და ახლა
დახარჯულის ამოღებას ცდილობს. ვერც
გამტყუნებ, რა ქნას, ჩვევა აქვს ასეთი.
პირველი შემთხვევაა თუ რა?

არჩევნებამდე კრახებად გადაქცეული «ნაშუაობი» ისევ გზაზედ მოგვეპოვინა

ამ დროისთვის ერთი დო-
ლარი თითქმის ორ ლარს
უტოლდება. წინა ხუთშა-
ბათს ლარი 1.9 ნიშნულსაც
გადასცდა დოლართან მი-
მართებაში. ასეთი სუსტი
და უსუსური ლარი 2006
წლის მაისის შემდეგ არავის
ახსოვს. საზოგადოებას
თანდათან შიში იპყრობს.
მას აინტერესებს, სადამდე
გაუფასურდება ლარი და
როგორ დაგვეგმოს ცხოვრე-
ბა. ეროვნულ ბანკში კი
პროგნოზებს არ აკეთებენ.

ლარის მკვეთრი გაუ-
ფასურება გასულ კვი-
რას, ანუ არჩევნებთან
რამდენიმე დღეში და-
იწყო. სავალუტო ფიზი-
ურებთან მისული მოქა-
ლაქები გაცდენილი
ტოვებდნენ ვალუტის
გადამცველ პუნქ-
ტებს. ლარის კურსი
ერთ დღეში ერთბაშად
ათი პროცენტით დაეცა.
პარასკევს საღამოს
ეროვნულმა ბანკმა ისე-
თი კურსი დაადგინა,
დღილი საზოგადოება
გადამცველი დატოვა.
თვითონ შაბათ-კვირის-
თვის „ბედნიერი უიკენ-
დი“ მოიწვია და ხელე-
ბიც დაამბნიაო, გამო-
აცხადა. ლარის კურსის
დაცემამ დოლართან
მიმართებაში ბოლო 4
წლის მანძილზე მაქსი-
მუმს მიაღწია.

„ახალგაზრდა ფინანსის-
ტა და ბიზნესმენთა ასო-
ციაცია“ მიმდინარე პრო-
ცესებში კუპონიზაციის
საფრთხესაც ხედავს. მათი
აზრით, ეროვნული ვალუ-
ტის გაუფასურება ხელოვნ-
ურად ხდება. ამით ხელი-
სუფლებსა უშუალოდ და-
ინტერესებული, რადგან
ეროვნული ვალუტის გაუ-
ფასურება ექსპორტორ
კომპანიებს მოგებას უზრ-
დის და, შესაბამისად, ისინი
გაცილებით მეტ თანხას იხ-
დიან ბიუჯეტში.
სანამ ექსპერტები და სა-

ზოგადოება ბჭობდნენ ლა-
რის დაცემის მიზეზებზე,
ახალი ინფორმაცია გახმა-
ურდა, რომელმაც ყველა
კითხვას გასცა პასუხი —
ხელისუფლება 2010 წლის
ბიუჯეტის 215 მილიონი
ლარით გაზრდას აპირებ-
სო. პარლამენტში ცვლი-
ლების პროექტი უკვე შესუ-
ლია და მას 18 ივნისს დაამ-
ტყვიებენ. ხელისუფლება
ბიუჯეტის ზრდას ეკონომი-
კის მოსალოდნელ ზრდას
უკავშირებს, ეს არის ოფი-
ციალური განმარტება. ექ-
სპერტულ წრეებში კი აცხა-
დებენ, რომ ბიუჯეტის
ზრდა ლარის გაუფასურე-
ბამ გამოიწვია.

როგორც ჩანს, წლის ბო-
ლოდ ხელისუფლება ბიუ-
ჯეტის 215 მილიონი გაზ-
რდას ლარის კურსის თამა-
შიდან ამოღებული თანხე-
ბით აპირებს. ეს კი იმას ნიშ-
ნავს, რომ სულ ცოტა 150-
200 მილიონი ლარი საკუთა-
რი ჯიბიდან უნდა გადაიხა-
ლოს საქართველოს მოსახ-
ლეობამ, თანაც ყველაზე
ხელმოკლე ნაწილმა. ესეც
ასე, არჩევნებამდე კრახებად
გადაქცეული „ნაცები“ ისევ
მგლებად მოგვევლინენ.

ლარის გაუფასურე-
ბის კვალდაკვალ პრო-
დუქტიც გაძვირდა. ნე-
ბისმიერი საქონლისა
და მომსახურების ღირ-
ებულება უფრო მე-
ტად გაიზარდა, ვიდრე
ეროვნული ვალუტა გა-
უფასურდა. აღსანიშნა-
ვის ისიც, რომ ბიზნეს-
რედიტების დიდი ნაწი-
ლი, დაახლოებით 80-85
პროცენტი, აშშ დოლარ-
შია გაცემული, რაც და-
მატებით პრობლემას
საზოგადოებისთვის.

ფასების ზრდა მომხმა-
რებლისათვის დადებით
მომენტად არ შეიძლება ჩა-
ითვალოს, მაშინ, როდესაც
შემოსავალი არ იზრდება,
ყველა ოჯახი თითქმის ყო-
ველდღიურად ყიდულობს

საკვებ პროდუქტებს. აქე-
დან გამომდინარე, საკვე-
ბის გაძვირება ყველაზე მე-
ტად ალღევებს საზოგადო-
ებას.

დოლართან მიმართე-
ბაში ლარის კურსის
მნიშვნელოვანმა დაცე-
მამ, ქართულ ბაზარზე
მედიკამენტების გაძვი-
რებაც გამოიწვია. „ავერ-
სსა“ და „პსპ“-ს ქსელში
ფასების მატებას ლარის
გაუფასურებას უკავში-
რებენ. ამასთან, ამ ეტაპ-
ზე კომპანიები ვერ აკონ-
კრეტებენ, რამდენი
პროცენტით მოიმატა
ფასებმა ნამლებზე.

ფარმაცევტულ კომპანი-
ებში განმარტავენ, რომ მე-
დიკამენტებზე ფასები ლა-
რის კურსის გამყარებას-
თან ერთად ავტომატურად
შემცირდება, რაც ნაკლებ-
დასაჯერებელია, რადგან
არავის ახსოვს, ეს პირობა
ვინმეს შეეხსურებინ. ისე,
საინტერესოა, რატომ გაძ-
ვირდა მედიკამენტები? ამ
კომპანიები რომ ჰკითხო-
ს, ევროპული დონის ფარმა-
ცევტული საწარმო აქეთ
ლოლოს დასახლებაში. ხომ
არის ეს ადგილობრივი წარ-
მოება? მაშინ რატომ გაძ-
ვირდა?

განსაკუთრებით იმ-
პორტული პროდუქტის
ფასი გაიზარდა. ამბო-
რენ, რომ შედარებით
ნაკლებად შეიმჩნევა
ფასების მატება ქარ-
თულ ნაწარმზე, მაგრამ
ის ბაზრიდან რატომ-
ღაც გაქრა. მაგალი-
თად, ზეთი „მზიური“,
უკვე რამდენიმე დღეა,
ბაზარზე არ შემოტანი-
ლა. მიზეზი კი გამოიყ-
ველებისთვის უცნობია.
ასე რომ, ბაზარზე თით-
ქმის ყველაფერი გაძ-
ვირდა, რა იქნება მომ-
ავალი, რთული სათქმე-
ლია.

ბნა სუსხაშვილი, ეკო-
ნომიკის ექსპერტი:

— ლარის კურსის გაუფა-
სურება რამდენიმე მიზეზი-
თაა გამომდინარე, თუმცა
მოსაზრება, რომ ხელისუფ-
ლება ამ გზით ბიუჯეტის
გაზრდას ცდილობს, დამა-
ჯერებელია. საქართველო-
ში ლარის კურსის ცვლილე-
ბა არა ეკონომიკურ პრო-
ცესებზე, არამედ პოლიტი-
კურ განწყვეტილებებზეა
დამოკიდებული. ჩვენთან
ხელისუფლება ნყვეტს, რო-
დნა დაუშვას კურსის ვარ-
დნა და როდის შეაჩეროს. ამ
შემთხვევაშიც, შეიძლება
ვივარაუდოთ, რომ ეს პრო-
ცესიც ხელისუფლების ინ-
ტერესებში შედის.

დოლარის კურსის
ანევა, ბუნებრივია, სა-
მომხმარებლო კალათა-
ზე ფასების გაზრდას
ინევეს. როგორც წესი,
ასეთ შემთხვევებში
ყველაზე მეტად სოცია-
ლურად მძიმე მდგომარ-
ეობაში მყოფი მოსახ-
ლეობა ზარალდება. ახ-
ლა უფრო მეტი ადამი-
ანი აღმოჩნდება სიღარი-
ბის ზღვარს ქვემოთ.
შექმნილი სიტუაცია ხე-
ლსაყრელი აღმოჩნდა
ბიზნესისთვის. დოლა-
რის გაზრდის დროს ფა-
სების გაზრდა ბაზრის
თავდაცვითი რეაქციაა
და მოგებაზეა ორიენ-
ტირებული.

როგორც წესი, მომატე-
ბული ფასები ძნელად
ინევეს ქვევით. კლებას უფ-
რო მეტად კონკურენტუნა-
რანი ბიზნესგარემო სჭირ-
დება, რომელიც საქართვე-
ლოში არ არსებობს. ამი-
ტომ სავარაუდოა, რომ
გაზრდილი ფასები დაბლა
აღარ დაიწევს. რამდენ ხანს
გასტანს ლარის რყევა, ძნე-
ლი სათქმელია. კონფიდენ-
ციალური ინფორმაციაა და
არც გაზნაურდება, მაგრამ
ფაქტია, შექმნილი სიტუა-
ცია მძიმე აღმოჩნდა მოსახ-
ლეობისთვის.

თაო ტაბატაძე

მსურთ, გააზიაროთ თქვენი მოსახერხებელი დაგვიკავშირეთ: 38-41-97, ან მოგვწერეთ: info@geworld.net

საქართველო

«პანოს რუსები» ქართულ პოლიტიკაში

ქართული პოლიტიკა ხშირად იცვლის პოზიციებს, გუნდიდან გუნდში გადასაცვლება ან ხელისუფლებიდან მკვეთრ ოპოზიციამდე გადასვლა რა მოსაგონია, როცა ხშირად გლობალურად ეცვლება „გემოვნება“ და მათი მზე, ვინც დღეს ნატოს სიკეთებზე საუბრობდა და აღმოსავლეთში მხოლოდ მტერს ხედავდა, ხვალ შესაძლოა სწორედ აღმოსავლეთიდან ამოიჩინოს.

უკანასკნელმა ხუთმა წელიწადმა აჩვენა, რომ ქართული პოლიტიკა მეტისმეტად არამყარია. მიხეილ სააკაშვილის „ურღვევი და ურყევი“ გუნდის ერთი პრემიერ-მინისტრი მკვდარია, მეორე ოპოზიციამაა, ოპოზიციამაა პარლამენტის თავმჯდომარეც და სააკაშვილთან მეტისმეტად დაახლოებული შინაგან საქმეთა და თავდაცვის მინისტრიც, რომელმაც მიშას გუნდის ერთ-ერთი პირველი და-

ენტიცის პოლიტიკოსად დასრულად იზიარებდა სააკაშვილის დოქტრინას, რომ ნატო საქართველოს გადარჩენის ერთადერთი გზაა, რუსეთმა რომ არ გადაგვეკლას.

გარდა საერთაშორისო პოლიტიკური ორიენტაციისა, ნინო ბურჯანაძისთვის არც შვიდი ნოემბერი იყო ამაღლებული, არც მისი კაბინეტთან მსხდარი მოშიშლი დეპუტატების საქციელი მიაჩნდა სწორად. ახლა კი სწორედ ის ბურჯანაძე, რომელიც კონსტიტუციური კენჭის მოუწოდებდა ოპოზიციონერ დეპუტატებს და აქციების დაბრუნებას მისაღწე-

ვდა ხელისუფლების შესანარჩუნებლად, თავად გვევლინება ქუჩის აქციებზე. მისი მზეც ახლა აღმოსავლეთიდან ამოდის და ვლადიმერ პუტინთან შეხვედრის დროს სიტყვა „ოკუპანტსაც“ კი არ ახსენებს. პოზიციების მკვეთრი შეცვლა, ბურჯანაძის მსგავსად, ბურჯანაძის მიერ სინისტრის გამო პრემიერ-მინისტრის პოსტის დასაკავებლად „დაბრაკული“ ზურაბ ნოღაიდელისთვისაც არ აღმოჩნდა რთული. ისიც რუსეთის კარზე ელოდება სარჩოს, აბა, ქართულ პოლიტიკაში ნაშრომნი მილიონებს ხომ არ დახარჯავს „ქვეყნის გადასარჩენად“ და სააკაშვილისგან განსათავისებლად ბრძოლაში?

არადა, ოპოზიციამ გადასვლაზე ზურაბ ნოღაიდელს არასდროს გაუკრიტიკებია ქვეყნის კურსი, მეტიც, სიტყვაც არ ნამოსცდენია, მისი უახლოესი მეგობრისა და იმ დამაინანის საეჭვო გარდაცვალების გამო, რომლის დაშლას ხურბითაც, როგორც ხშირად

ხუმრობენ, ზურაბ ნოღაიდელმა კალოში გაიხადა და ძვირადღირებულ ფეხსაცმელში „ჩასკუპდა“.

ხელისუფლების მალაჩრინოსნებს შორის ერთ-ერთ ყველაზე მდიდარ ადამიანად სწორედ ნოღაიდელი მოიაზრებოდა ხელისუფლებაში ყოფნის დროს და არაერთხელ უცხო არ იყო, რომ ქობულეთიდან „ჩამოკუპონებულმა“ ნოღაიდელმა ეს ქონება ქვეყნის სათავეში ყოფნის დროს „მწვანებით“ დააგროვა. ახლა იგი აღარ იზიარებს გარდაცვლილი პრემიერის ფრთხილ ფრზას „მე ვარ ქართველი, მამასადავ ვარ ვეროპელი“ და აზიურ ყაიდაზე გადანწყობილი, პუტინის კარზე ელოდება ხელისუფლებაში დასაბრუნებელ გასაღებს.

ზურაბ ჟვანიას საეჭვო გარდაცვალებაზე კი ბევრი ილაპარაკა, მაგრამ მხოლოდ მას შემდეგ, რაც მინისტრის პორტფელი დაატოვებინეს ყოფილ სახელმწიფო მინისტრ გოგა ხაინდრავას. ხაინდრავას ავტორიტეტი და პოლიტიკური ინტერესები აქ-

ტუალური საზოგადოებისთვის არასდროს ყოფილა, მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ, რომ ისიც ზურაბ ჟვანიას გუნდის წევრი და ნოღაიდელივით მის მიერ გაპოლიტიკოსებული რეჟისორია, პროდასავლური ორიენტაციის უნდა ყოფილიყო, მაგრამ რას იზამ, დრომ მოიტანა და ისიც რუსეთის კარზე ექებს წარმატების გასაღებს.

საერთაშორისო პოლიტიკის მიმართ შეხედულებები არ შეუცვლია, მაგრამ ხელისუფლებაში ყოფნის დროს, ბურჯანაძესთან მტრად მოკიდებული საგარეო საქმეთა მინისტრი სალომე ზურაბიშვილი ბურჯანაძის გვერდით აღმოჩნდა და ქუჩის აქციებზეც აქტიურად მზაურობდა პარიზული ყაიდის ქალბატონი, რომლის მეუღლესაც ეკუთვნის ფრთხილი გამოხატულება:

„ნინო ბურჯანაძესა და სალომე ზურაბიშვილს შორის ისეთივე განსხვავებაა, როგორც პარიზისა და ქუთაისის შორის“.

ჯერ ადგილობრივი აზერბაიჯანელებისგან იღებდა 20 ათასს და საამაყით აცხადებდა, კიდევ ავიღებ ამ ხელისუფლების დასამშობადო, სააკაშვილის ყოფილი თანაგუნდელი და მეგობარი კობა დავითაშვილი. ახლა კი საქართველოს საზღვრებს გასცდა და ისიც კრემლს მიადგა თავის მენეჯერად, ახვევ ყოფილ „ნაციონალ“, სააკაშვილის აქტიურ მხარდამჭერ ზვიად ძიგურთან ერთად.

„ვისაც ჩავაძვი, იმან გამხადაო“, სააკაშვილმა უნდა თქვას, რადგან რუსეთში გაექცა გაზეთ „ჯორჯიან თაიმსის“ გამომცემელი მალხაზ გულაშვილი, რომელსაც, ბეჭედიდან დაიხილეს მისი ბეჭედი, გაზეთის პოლიტიკაც კი შეაცვლევინა და მკვეთრად ოპოზიციურ გაზეთს იმდენად დატყუდა შეაცვლევინა კურსი და ტაში აკვრევინა მიხეილ სააკაშვილის ხელისუფლებისთვის, მკითხველმა გონზე მოსვლა ვერ მოასწრო.

მალხაზ გულაშვილს კარგი მადა აქვს. როგორც ჩანს, ბეჭედიდან მისი გაფართოებული კუჭი ვერ ამოავსეს, შობდა, გულამვილმაც რუსეთის მიაშურა. ახლა მოსკოვიდან რადიოსაშუალებით ეკონტაქტება ქართულ საზოგადოებას, თანაც ქრისტიანობისთვის წამებულისა და დევნილის იმიჯით.

ქვეყნის შინაგან საქმეთა მინისტრი, სააკაშვილის ხელისუფლების ხერხემლად ნოდებუნი ვანო მერაბიშვილი, ყველაფერს უსმენს და ყველაფერს ხედავს, მაგრამ ხანდახან მინც აღმოჩნდება ხოლმე, რომ ვიღაც საზღვარზე გადაიპარა ან სახელმწიფო მინისტრი, რომელსაც კონფლიქტური რეგიონები ებარა, პრორუსული ყოფილა.

ალბათ, ამითაც აიხსნება, რომ ზემოთხსენებულ ყოფილებს — ყოფილ პრემიერ ნოღაიდელს, ყოფილ სპიკერ ბურჯანაძეს, ყოფილ სახელმწიფო მინისტრ ხაინდრავას, სააკაშვილის ყოფილ მარჯვენა ხელს — დავითაშვილს, ბეჭედიდან მისი ყოფილ საქმიან პარტიორ გულაშვილს ხალხში (მოფერებთ კი არა) დაცინვით „ვანოს რუსებს“ ეძახიან...

„ვანოს რუსები“, ანუ, ხალხის აზრით, პრორუსული ორიენტაციის მქონე საზოგადოების ნაწილში ვანოს მიერ „შეგდებული“ ძვირფასი გვაგამები ხალხის ამ ირონიას არად დაგიდევნ... ისინი ჯიუტად ამტკიცებენ, რომ მხოლოდ ყოფილი „მიხუინები“, ანუ სააკაშვილის ყოფილი ყურმოჭრილი მონები არიან... არადა, საქართველოში ყველამ კარგად იცის, რომ ყოფილი „გაგებმინიკი“ ან ყოფილი „მიხუინი“ თუ ყოფილი ბეჭედიდან მისი ბიზნეს-პარტნიორი არ არსებობს...

საინტერესოა, იციან თუ არა ეს მოსკოვში, სადაც ყოფილ პრემიერ-სპიკერ-ბეჭედიდან მისი ნაწილში პარტიორებს, ანუ ყოფილ „მიხუინებს“ და მოქმედ „ვანოს რუსებს“ ხშირად მასპინძლობენ?

მალხაზ გულაშვილი

აიღეს თუ არა მერაბიშვილის მიერ შეთავაზებული თანხა ოპოზიციურმა პარტიებმა არჩევნებში მონაწილეობის სანაცვლოდ მას ვანო მერაბიშვილის შუამავალი დაუკავშირდა და სოლიდური თანხა შესთავაზა.

„ეროვნული ფორუმი“ ერთ-ერთმა ლიდერმა გუბაზ სანიკიძემ სენსაციური განცხადება გააკეთა. მისი თქმით, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში მონაწილეობის სანაცვლოდ მას ვანო მერაბიშვილის შუამავალი დაუკავშირდა და სოლიდური თანხა შესთავაზა. სანიკიძემ იგივე განაცხადა „ლეიბორისტული პარტიის“ ლიდერმა შალვა ნათელაშვილმა, რომელმაც არჩევნებს ბოიკოტი გამოუცხადა და სხვა პარტიებსაც ამისკენ მოუწოდა. აქედან გამომდინარე გაჩნდა ეჭვი, რომ მსგავსი შეთავაზება სხვა პარტიებსაც ექნებოდათ. ამ საკითხზე სასაუბროდ გუბაზ სანიკიძეს ორი დღე ვუკავშირდებოდით, მაგრამ იგი მობილურ ტელეფონს არ იყენებს, სახლიდან „ადრე გადის და შინ გვიან ღამით ბრუნდება“. ამიტომ, მასთან გასაუბრება ვერ მოხერხდა. თუ რა შესთავაზეს ლეიბორისტებს ვანო მერაბიშვილის ხელქვეითებმა, „ლეიბორისტული პარტიის“ ერთ-ერთ ლიდერი გიორგი გუგავა გვიამბობს.

— რა თქმა უნდა, იყო ასეთი შემთავაზება. ბუნებრივია, ამისათვის პოულობენ ისეთ შუამავალს, რომელიც დაახლოებული პირია ორივე მხარესთან. ჩვენს შემთხვევაში ასეთი იყო ერთ-ერთი ჩვენი თანამებრძოლის ძველი ახლობელი და მეგობარი. ამ შემთავაზებას თან ახლდა მუქარა, რომ, თუ არ დავთანხმდებოდით, მაშინ ჩვენ მიმართ გარკვეული რეპრესიული ღონისძიებებიც გან-

ხორციელდებოდა და განხორციელდა კიდევ. — რაში გამოიხატა რეპრესიები? — ერთ-ერთი ჩვენი ახლობლის ოჯახის წევრი დაიჭირეს. მე ახლა მის ვინაობას ვერ დავასახელებ, რადგან არ მინდა, გაურთულებს მდგომარეობა საპატიმროში. ასე რომ, ეს მუქარა მათ შესასრულეს. — მეტსაც გეცხვით, გვითხრეს რაოდენობა, თუ რამდენ წევრს გავიყვან-

დით საკრებულოში, და რომ მეორე ადგილს დავიკავებდით. მაგრამ საპასუხოდ მკაცრი უარი შევუთვალეთ და მოვუწოდეთ ოპოზიციურ პარტიებს ბოიკოტი გამოეცხადებინათ არჩევნებისთვის, რადგან ეს იყო კარგად მომზადებული სპექტაკლი, წინასწარ განაწილებული როლებით.

სხვათაშორის, ეს შემთავაზებები მოდიოდა არამარტო ჩვენი ხელისუფლებისგან, არამედ ამერიკის შეერთებული შტატების გარკვეული პოლიტიკური წრეებიდანაც. ოღონდ მათი მხრიდან ამას თხოვნის ფორმა ჰქონდა. — ასეთივე შემთავაზება მიიღო გუბაზ სანიკიძემაც. ამ საკითხის კომენტარებაზე ჩვენთან უარი განაცხადა კობა დავითაშვილმა... როგორ ფიქრობთ, სხვა პარტიები წავიდნენ გარიგებაზე?

— მე ვერ გეტყვით, ვინ რა გარიგებაზე წავიდა, ყველაფერზე მსჯელობენ შედეგებიდან გამომდინარე. შედეგი

არის საკმაოდ სავალალო ჩვენი ქვეყნისთვისაც და ოპოზიციისათვისაც. როგორც ხედავთ, ამ არჩევნებში მონაწილე სუბიექტებმა სააკაშვილს ჩამოაწერეს მისი ყველა შავბნელი საქმე, რა თქმა უნდა, პოლიტიკურად, თორემ მას ერთ დღეს მსჯავრი დაედება იმ დანაშაულებრივი საქმეების გამო, რომლებიც სააკაშვილმა და მისმა რეჟიმმა ჩაიდინეს.

ამ ეტაპზე კი ის უცხოეთში იკვებნის, რომ ჩვენს ქვეყანაში დემოკრატიის ხარისხი იქამდე მივიდა, კონკურენტები ერთმანეთს გამარჯვებას ულოცავენო. ეს ოპოზიციის დამსახურებაა. ამის თაობაზე ჩვენ წინასწარ ვაფრთხილებდით მათ, ვაცხადებდით, რომ მხოლოდ და მხოლოდ რეფერენდუმის სახე ჰქონდა არჩევნებს, უჭერდა თუ არა ხალხი სააკაშვილს მხარს, მას სჭირდებოდა პოლიტიკური სუბიექტების მაქსიმალური მონაწილეობა, რომ ეს დადასტურებულიყო, რაც გააფორმეს კიდევ, რა თქმა უნდა, მასობრივი გაყალბებით, რო-

მელზეც არავინ საუბრობს და, ჩვენდა გასაკვირად, საარჩევნო კომისიებში მხოლოდ ჩვენმა წევრებმა დაწერეს საჩრები, მხოლოდ ჩვენები ებრძოდნენ გაყალბებას.

არჩევნებში მონაწილე ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენლებმა კი დემოკრატიისკენ გადადგომულ ნაბიჯად შეაფასეს ეს არჩევნები, რაც ამ რეჟიმის გაძლიერებას ემსახურებოდა და დღეს უკვე სააკაშვილმა განაცხადა, რომ 2013 წლის შემდეგაც არ აპირებს ხელისუფლებიდან წასვლას და, მოდელირებული კონსტიტუციის შესაბამისად, როგორც პრემიერ-მინისტრი, აპირებს თავისი რეჟიმის გამყარებას, გაძლიერებასა და ხელისუფლებაში დარჩენას.

— ანუ გარკვეულწილად ოპოზიციამ ეჭვები მაინც ჩნდება. გასაგებია, რომ თქვენ პირდაპირ არ გინდათ ამის თქმა თქვენს კოლეგებზე...

— მე ხელს ვერაფერს დავადებ. კონკრეტული შემთხვევა ჩვენთან მიმართებაში მოგიყვებით. მე ვამბობ ფაქტს, იმასთან დაკავშირებით, თუ რა როლი ითამაშეს არჩევნებში მონაწილე სუბიექტებმა ამ რეჟიმის გაძლიერება-გათეთრება-„გაპარვებაში“. რის გამო გააკეთეს ეს, სხვა საკითხია.

თუ როგორ შეაფასებდა ამ ფაქტს, ჰქონდა თუ არა შემთავაზება მერაბიშვილისგან მის პარტიას, კობა დავითაშვილსაც ვკითხვთ, მაგრამ მან გასაგებად გვიპასუხა, რომ მას ეს საკითხი არ აინტერესებს და შესაბამისად, კომენტარსაც არ გააკეთებს.

მოდი და ნუ გაგიჩნდება ეჭვი მათ საარჩევნო სლოგანზე: „ბრძოლა დღესაც“. ფიცი ვგვაძის, ბოლო გვაკვირვებს, შედეგი კი მიიღეს „უზარმაზარი!“

სოფო ბელაშვილი

იარაღის კონტრაბანდის ახალი დეტალები

რამდენიმე წელია, აქტიურად საუბრობენ საქართველოს ხელისუფლების მონაწილეობაზე იარაღით ვაჭრობაში — საერთაშორისო კონტრაბანდაში, რომლის კრიმინალური საფუძვლებიც არამარტო ქართველი სპეციალისტების, არამედ საზღვარგარეთის სპეცსამსახურების ინტერესის სფეროშიც მოექცა. არაერთხელ დასახელდა საქართველოსთან ერთად ამ კონტრაბანდაში მონაწილე ქვეყნები — ისრაელი, უკრაინა, იორდანია და ა. შ. ასევე ასახელებდნენ კონკრეტულ გვარებსაც, თუმცა თავდაცვის ყოფილი მინისტრი დავით კეზერაშვილი და პრეზიდენტ სააკაშვილის ბიძა თემურ ალასანია ერთმანეთს პირველობას „ეცილებოდნენ“ და ეს არავის უკვირდა, სახელისუფლო ვერტიკალში მათი მდგომარეობისა თუ გავლენის გამო.

„საქართველო და მსოფლიო“ ყურადღებით ადევნებდა თვალს მათ „კონტრაბანდისტულ ვენებს“. ამ ინტერესის ერთ-ერთი გამოვლინებაა დღევანდელი პუბლიკაცია. გთავაზობთ საგაზეთო ვარიანტს გადაცემისა, რომელიც ჩვენმა კოლეგებმა „სპეციალური რეპორტაჟის“ სახით შესთავაზეს ტელეკომპანია „მაესტროს“ მაყურებელს.

მომავალშიც განვაგრძობთ ამ თემაზე ჟურნალისტური გამოძიების შედეგად მოპოვებული მასალების პუბლიკაციას, რათა ჩვენი გაზეთის მკითხველს კიდევ უფრო ნათელი წარმოგვანახო შექმნას, საქართველოს ხელისუფლების წარმომადგენლების სახით ვისთან, რა ხალხთან გვაქვს საქმე.

ტელეკომპანია „მაესტროს“ ხელში ჩაუვარდა საქართველოს უშიშროების სამინისტროში იარაღით უკანონოდ ვაჭრობის შესახებ წარმოებული საქმის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ნაწილი. გთავაზობთ ამ დოკუმენტისა და მასში მოყვანილი ფაქტების უკომენტარო კონსტატაციას.

რა სახეაღრო ბპირთი გადაიტანა «МТ-76»-მა 2008 წლის 28 ივლისსა და 4 აგვისტოს საქსკრისით ოგანი-თბილისი-ოგანი?!

სპეცსამსახურის ოპერატიული თანამშრომელი მოხსენებაში წერს:

„ზემოაღნიშნულ სიტუაციაში გარკვევის მიზნით, მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ისლამოვთან პირადი კონტაქტის დამყარების შესახებ, რომელიც განხორციელდა მიმდინარე წლის 18 აპრილს“.

რა სიტუაციაში უნდა ვარკვეულიყო საქართველოს უშიშროება და ვინ არის ისლამოვი?

ალექსანდრე რაულის ძე ისლამოვი ეკუთვნოდა გვიგინის რესპუბლიკაში რეგისტრირებული კომპანია „პეგის კომპანიონი ვიტელი“. ამ უკანასკნელმა რამდენიმე წლის წინათ გააფორმა ხელშეკრულება ქართულ მხარესთან ვადაგასული და მიზნობრივად გამოუყენებელი სამხედრო ტექნიკის შექმნის თაობაზე.

საქართველოდან გაიტანეს 1 მილიონ 300 ათასი ამერიკული დოლარის ღირებულების პროდუქცია, რომლის ტრანსპორტირება უკრაინის ავიაკომპანიის მეშვეობით ქალაქ ქუთაისის კოპიტნარის აეროპორტიდან განხორციელდა.

აღსანიშნავია, რომ ყველა ეს ტვირთი, რომელიც საქართველოდან საჰაერო და საზღვაო გზით გავიდა, გვიგინის რესპუბლიკის ქალაქ კონგაში ჩაიტანეს, სადაც რეგისტრირებულია ფირმა „პეგოს“ კომპანია „ნავტე“.

ვიქტორ ბუტი — მაესტროს „სპეციალური რეპორტაჟის“ მაყურებლისთვის უკვე ნაცნობი იარაღის ბიზნესის ყველაზე ცნობილი მესვეური, ზედმეტ სახელად „სიკვდილით მოვაჭრე“, პოლიფუნქციონერი ფილმის გმირი, რომლის კლიენტებს შორის

„ალ-ქაიდაც“ კი სახელდება; მოკლედ პირი, რომელიც მსოფლიოს იატაკქვეშეთს იარაღით ამარაგებდა.

ალექსანდრე ისლამოვი, სლოვაკური გამოცემის მიხედვით, სახელდება ბუტის შემდეგ ერთ-ერთ უმსხვილეს იარაღით მოვაჭრედ, რომელიც საბრძოლო ტექნიკით ლიბერის ამარაგებდა; უკვე ნახსენები ვიქტორ ბუტი კი ისლამოვის კომპანიის იარაღის გადაზიდვის მომსახურებებს უწევდა.

„კრიმინალურმა უკრაინამ“ წერს, რომ ალექსანდრე ისლამოვმა ყირგიზეთის თავდაცვის სამინისტროს ვერტმფრენები ისე შეიძინა, თავად ყირგიზეთის მთავრობას ამის შესახებ წარმოდგენაც კი არ ჰქონდა. საბრძოლო ტექნიკა ლიბერიაში „ილ-76“ ტიპის თვითმფრინავით უნდა გადაეტანათ, რომელიც, უკრაინული წყაროს ცნობით, ალექსანდრე ბუტს ეკუთვნოდა.

რამდენიმე უცხოური მედიასამუშაოებმა, თავის მხრივ, ეყრდნობა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს დასკვნას, რომელიც ალექსანდრე ისლამოვი აფრიკის ქვეყნების იარაღით მომარაგებაში ვიქ-

ტორ ბუტთან ერთად არის ბრალდებული. ისლამოვის კომპანია, გაეროს უშიშროების საბჭოს დასკვნის მიხედვით, იარაღით ვაჭრობის ბიზნესის ერთ-ერთ ძირითად რეალად არის დასახელებული.

იარაღით ვაჭრობის საქმიანობაში მოღვაწე ალექსანდრე ისლამოვი საქართველოში ტვირთების გადაზიდვაში ავიაკომპანია აღმოაჩნდა. საჯარო რეგისტრის ვებგვერდზე კომპანია „ეარ კარგო ჯორჯის“ აქვს საკუთარი საიდენტიფიკაციო ნომერი და მითითებულია, რომ ფირმა რეგისტრირებულია 2002 წლის 19 სექტემბერს. მაგრამ ეს ერთადერთი ოფიციალური საჯარო დოკუმენტია, რითაც ამ კომპანიის არსებობა დასტურდება. დანარჩენს სპეცსამსახურის ოპერმუშაკის მოხსენებებიდან ვგებულობთ, რომელსაც, ჩვენივე წყაროს ცნობით, ისლამოვის ე. წ. ვერბოვკა ჰქონდა დავალებული.

მოხსენებაში წერია:

„ავიაკომპანია შს „ეარ კარგო ჯორჯის“ ისანი-სამგონის რაიონის სასამართლოშია რეგისტრირებული. აღნიშნული კომპანიის წესდების მიხედვით, მას აქვს უფლება, განახორციელოს ყველა სა-

ხის საავიაციო მომსახურება; მათ შორის, საშიში და სპეცტვირთების საავიაციო და საჰაერო გადაზიდვები; ასევე მასთან დაკავშირებული ყველა სახის მომსახურების უზრუნველყოფა. აღნიშნული კომპანიის განხორციელება შეუძლია როგორც საკუთარი სახელით, ასევე — შუამავლის მეშვეობით. წესდების მიხედვით, მომსახურების არეალი შეზღუდული არ არის.

შს „ეარ კარგო ჯორჯის“ დამფუძნებელი პარტნიორები არიან:
შს „გამა ცენტრი“ — 20%-ის მფლობელი;
შს „ნავტე“ — 16%;
შს „აგრა ტექნოლოჯი“ — 49%;
გ. გაბადაძე — 7%;
პ. ჩიტაშვილი — 5%;
ვ. ნაყოფია — 3%“.

დოკუმენტის მიხედვით, აღნიშნული სია უშიშროების თანამშრომელს ისლამოვმა თავად წარუდგინა. ალექსანდრე ისლამოვის განცხადებით, ექსპლუატაციის მონაწილის მიხედვით იგი „ილ-76“ ტიპის თვითმფრინავების შესყიდვასა და აღნიშნულ თვითმფრინავებზე საფრენად ქართული ეკიპაჟების გადამზადებას გეგმავდა.

შეგახსენებთ, რომ ტაილანდში რამდენიმე თვის წინათ 40 ტონა იარაღით დაკავებული საქართველოში რეგისტრირებული თვითმფრინავი სწორედ „ილ-76“ ტიპის იყო.

2002 წელს ისლამოვის დარეგისტრირებული „ეარ კარგო ჯორჯის“ კვალს, საჯარო რეგისტრის გარდა, ვერსად მივაკვლიეთ; თუმცა ცნობილი „ილ-76“ „კარგო ეარჯისის“, ასევე „ეარ კარგოს“ ვარიანტებში სამოქალაქო ავიაციის დეპარტამენტის საიტზე მრავლად გვხვდება; განსაკუთრებით, — რუსეთ-საქართველოს ომის დროს.

ინფორმაცია 2008 წლიდან უცხო ქვეყნის ავიაგადაამზადებული რეგულარული კომერციული საჰაერო გადაყვანა-გადაზიდვის ნებართვების გაცემის თაობაზე:

ავიაკომპანია „კალ კარგო ეარჯისი“: რეგისტრაციის სახელმწიფო — ისრაელი; საჰაერო ხაზის დასახელება — ნიუ-იორკი-ლინკოლნი-თბილისი-ლიეჟე; ნებართვის სახე — არარეგულარული სატვირთო; ნებართვის გაცემის თარიღი — 18 ივნისი, 2008 წელი; საჰაერო ხომალდის ტიპი — „ბოინგ-747“;

ავიაკომპანია „იორდან ინტერნეიშენელ ეარკარგო“: რეგისტრაციის სახელმწიფო — იორდანია; საჰაერო ხაზის დასახელება — ომანი-თბილისი-ომანი; ნებართვის სახე — არარეგულარული სატვირთო; ნებართვის გაცემის თარიღი — 28 ივლისი, 2008 წელი; საჰაერო ხომალდის ტიპი — „ილ-76“;

ავიაკომპანია „იორდან ინტერნეიშენელ ეარკარგო“: რეგისტრაციის სახელმწიფო — იორდანია; საჰაერო ხაზის დასახელება — ომანი-თბილისი-ომანი

ნი; ნებართვის სახე — არარეგულარული სატვირთო; ნებართვის გაცემის თარიღი — 4 აგვისტო, 2008 წელი; საჰაერო ხომალდის ტიპი — „ილ-76“.

ზუსტად ერთი კვირის წინათ „სპეციალური რეპორტაჟის“ იორდანია და ისრაელი საქართველოს გავლით იარაღის უკანონოდ კონტრაბანდის კონტექსტში იყვნენ მოხსენიებული. ისლამოვის დოკუმენტში გაკეთებული განცხადების მიხედვით, მას დაგეგმილი აქვს შუამავლის მეშვეობით საბრძოლო ტექნიკის ერაყში გადატანა.

იარაღით მოვაჭრე, ასევე, ამბობს, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს იარაღის ექსპორტთან დაკავშირებით ხელშეკრულება გაფორმებული აქვს უგანდის ხელისუფლებასთან და გადაზიდვა მისი კუთვნილი „ეარ კარგო ჯორჯის“ მეშვეობით „ილ-76“-ით უნდა განხორციელდეს.

მოხსენების შემდეგ ნაწილში ამავე სტენაზე უკვე ქართველი მილიონერი, „თბილავიამშენის“ გენერალური დირექტორი პანტიკო თორდია შემოდის:

„ა. ისლამოვმა გამოკვეთა მისი ახლო ურთიერთობა „თბილავიამშენის“ გენერალური დირექტორთან — პანტიკო თორდიასთან. მისი განმარტებით, ამ უკანასკნელთან არაერთხელ ჰქონდა საუბარი კომერციულ თემაზე, რომელიც შეეხებოდა „თბილავიამშენის“ ნაწარმის — საბრძოლო თვითმფრინავებისა და მათი მარაგანაწილების რეალიზაციას აფრიკის განვითარებად ქვეყნებში“.

მაგრამ მალევე ისლამოვის გადაზიდვები შეფერხდა. იარაღით მოვაჭრე, დოკუმენტის მიხედვით, სირიის უფლებების შექმნაში პანტიკო თორდიას სდებს ბრალს. ისლამოვის თქმით, ქართველმა მილიონერმა თორდიამ მოახერხა სამთავრობო დონეზე გარიგების ჩაშლა, რადგან აღნიშნული ტვირთების გადაზიდვა თავად სურს.

პანტიკო, იგივე ვაჟა, თორდია დაიბადა 1935 წლის 22 იანვარს. მისი შრომითი კარიერა 1959 წლიდან იწყება თბილისის საავიაციო ქარხანაში, ინჟინერ-კონსტრუქტორის თანამდებობაზე; 1998-2000 წლებში იგი საავიაციო საწარმოო გაერთიანების გენერალური დირექტორი; 2000-2002 წლებში კი — უკვე შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „თბილავიამშენის“ გენერალური დირექტორი; 2002-2006 წლებში — ამავე საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე; 2006 წლიდან დღემდე — საქციო საზოგადოება „თბილავიამშენის“ გენერალური დირექტორი; მისი ქონება 250 მილიონ დოლარად არის შეფასებული.

თორდია სატელეფონო და სატელევიზიო კომენტარზე უარი განაცხადა, თუმცა დაგვიდასტურა, რომ ისლამოვს იცნობს; არ უარყო, ასევე, მეგობრობა სააკაშვილის ბიძასთან — თემურ ალასანიასთან, რომლის სახელმაც იარაღის ბიზნესთან დაკავშირებით არაერთხელ გაიუღერა.

პანტიკო თორდიამ არ დადასტურა ისლამოვის არცერთი განცხადება და თქვა, რომ ისლამოვი ტყუის. თავად ისლამოვი კი აღნიშნავს, რომ მას სპეცსამსახურები დევნიან...

„მაესტროს“ „სპეციალური რეპორტაჟის“ მისელებით
გაგრძელება იქნება

რა სახეაღრო ტექნიკა გაიტანეს ქუთაისის კოპიტნარის აეროპორტიდან გვიგაში?

განდუქიძე დაპირით აღმავანებული მართლმადიდებლურად მონათლულ ებრაელად მოიხსენიან

გასულ პარასკევს, 11 ივნისს, საქართველოს ყოფილი დიდნიონისა და პრეზიდენტის ფავორიტის, ამჟამად მოხეტიალე მილიონერის — კახა ბენდუქიძის „ბლოგზე“ დაიდო მისი „პოსტი“, გასაგებად რომ ვთქვა, ამ დღეს ინტერნეტში გამოჩნდა, ლიტერატორებთან ბოდიშს ვინძი, მისი „ესსე“ სათაურით „ერთი ბიჭის ისტორია“, ცხოვრება დავით აღმაშენებლისა. „თავისუფალი აზროვნების“ ჭიანჭაში კიდევ ერთი განხეთქილების ვაშლი, კიდევ ერთი შეტევა მართლმადიდებლობაზე, ჩვენს სინამდვილეზე, ქართველობაზე საერთოდ და ქართველთათვის აბსოლუტურად უცხო და მიუღებელი ანტისემიტიზმი. მოკლედ — სიბინძურე! რამდენი მილიონი დოლარის მოხვეჭაა საქირო ტვინის ისე გამოსარეცხად, თავს ნება რომ მისცე, ჩვენს სინამდვილესთან გასაბლლარძუნებლად? ბიჭო დავითზე! რუსები ასეთ თავხედობას, ფრანგების მიბაძვით, ამიკომინისტვოს უნდობენ. ქართულად — ამიკომინობა მეგობრულ გაღორებას ნიშნავს. განდიდების მანიითაა შეპყრობილი ეს მეგობარი კომინი: ხელის ბიჭი ჰგონია დავითი! მძიმე შემთხვევაა. ძალიან. რამდენად შორსაა წასული ფსიქიკური დარღვევა, ფსიქიატრებს ვკითხვით. მანამდე კი წაიკითხეთ, გეთაყვა, ორიგინალი. დედნის ქალწულებრივ უმანკობას არავინ შეხებია.

დაპირითან მებრძოლი „გოლიათი“

და, ვიდრე ეკლესიისას“. „...დაუნდობელი იყო, საქმეში ხელს თუ შეუშლიდი, გაგანადგურებდა“.

აერია, ალბათ, და იმ ბიჭზე წერს, ვინაც სარბევად და სათარემოდ საქართველო უნილადა.

„რას იტყვით მასზე თქვენ?“ — აქეთ გვეკითხება. იმას ვიტყვით, რაც ახლა თქვენა ბრძანეთ, პატივცემულო ეზო! კერძოდ, „ქუთაისლების იმედი არ ჰქონდა, თბილისელებზე — მით უფრო“. იმდენად ეზიზღებოდა, რომ „ოცნებებში ხედავდა, ცხენზე ამხედრებული თავის რაზმელებთან ერთად თბილისელებს მუსრს როგორ ავლებს“.

ვითომ დავით IV-ზე ლაპარაკობს, სააკაშვილზე კი მიგვანიშნებს.

განა ეს ეკადრება ამ თაობას, ამ ხანას? ასე უხდი მადლობას ბელადსა და ამხანაგს?

ახალი ბელადები უფრო და უფრო კინდებიან, რაც მათი მადიდებლების დონის პირდაპირ პროპორციულია — რაც ერთი, ის ბერით.

„ლიტერატურულ ვენებათა“ აფორისტულია (შეგიძლიათ აფერისტულიად გამოფროთ) ბენდუქიძეს, ეტყობა, იმისთვის დასჭირდა, რომ დავით აღმაშენებლის მეუღლეების, საქართველოს დედოფლების უცხოტომელობით დღევანდელი პირველი ლედის ჰოლანდიური წარმოშობა ისტორიის კანონზომიერებად წარმოგვედგინოს, ხოლო დავით მეფის „ებრაელობით“ სააკიან-სააკაშვილების შესაძლო სომხური წარმოშობა ლეტივიკურ-თხუელი გარდუვალობით გაამართლოს.

ასე იყო და ასეც არის!

დაბოლოს, ერთ ციტატას შემოგთავაზებთ, რომელიც მაინც და მაინც ახლა გამახსენდა. ეს არის ამონარიდი უფროდ გარდაცვლილი ნოდარ ჯინის (ჯინჯინაშვილის) უაღრესად საინტერესო ნიგნიდან იოსიფ სტალინ. Учитель. (Евангелие от Иосифа):

„ყველა ადამიანი ამქვეყნად შემთხვევით იბადება. მაგრამ არიან ისეთები, ვისაც უცებ შეატყობს, რომ ცეტი სპერმის შედეგია, რომელიც არ კედება და პერიოდულად ტვინში ურტყამს... რეკომენდებულია ამ ადამიანების გაუსამართლებლად დახვრეცა. მაგრამ მრავალბუნა“.

რალა ახლა გამახსენდა? ***

ბენდუქიძის ოპუსის კომენტარი „საქართველო და მსოფლიომ“ ქართული მეცნიერებისა და კულტურის თვალსაჩინო მოღვაწეებს სთხოვა.

ჰანსულ ჩარკინანი, პოეტი, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი:

— მართალი გითხრათ, ბენდუქიძე, არ ვიცი, ვინაა. ის კი ვიცი, რომ ქართული სამზარეულო ამ დონემდე ვერ მიიყვანა. მისი რაციონი კამოც მენიუთაა გამდიდრებული.

სხვა რა მოგახსენოთ? კაცი, რომელიც ვერ აზროვნებს, კაცი, რომელიც ზიზღითა და დოლარითაა გულ-მუცელ გავსებული, იმ კაცზე საუბარი არ ღირს.

„FRIDAY, 11 JUNE 2010 ერთი ბიჭის ისტორია

მინდა ერთ ბიჭზე მოგიყვებო.

ქუთაისელი იყო. თბილისი ბავშვობიდან არ უყვარდა. ცხენები უყვარდა. ოცნებებში ხედავდა, ცხენზე ამხედრებული თავის რაზმელებთან ერთად თბილისელებს მუსრს როგორ ავლებს. ჯანიანი ბიჭი იყო, მოჩხუბარი, დიდი დანა ჰქონდა და კარგადაც ატრიალებდა. თუმცა წესრიგი უყვარდა.

16 წლის იყო, როცა მამამ საგვარეულო ბიზნესი გადასცა სამართავად. მართვის ნიჭი აღმოაჩნდა, საქმე კარგად გამოსდოდა.

ბევრ რამეზე ფიქრობდა, ბევრი იდეა ანუხებდა. მამა უთხრა, ჩვენ ებრაული წარმოშობისანი ვართო, და სახელიც ებრაული დაარქვა, თუმცა მართლმადიდებლურ სარწმუნოებაში მონათლა. დიდი ბებია სომეხი, ბებია კი ოსი ჰყავდა. ცოლი ჯერ სომეხი ჰყავდა (მერე სახლიდან გააგდო და მონაზუნად აღაკვეცინა), და და მერე გადამიტოვი (სადაც დონსა და ვოლგას შორის დაბადებული). უნდოდა, საქართველოში რომ თავისი ურჯულო ძმაცეცები ჩამოეყვანა — დარწმუნებული იყო, რომ ეგენი არ უღალატებდნენ — ქუთაისელების იმედი არ ჰქონდა, თბილისელების — მით უფრო. თან ერთი-ორი კაცი კი არა, ბევრი უნდოდა ჩამოესახლებინა.

მორწმუნე კი იყო, მაგრამ ეკლესიასთან ვერ დაალაგა საქმეები. ეკლესია მის კონკურენტებს უჭერდა მხარს. მას კი არ მოსწონდა, ნებისმიერ ავანაჯს და ძველ ბიჭს რომ შეეძლო ჯერ ემამაძალა, ექურდა, და მერე ფული ეკლესიისთვის შეენირა და კარგი ტიპი გამხდარიყო, შეიძლება ეპისკოპოსიც კი. ქრთამები არ ევასებოდა, ეკ-

ლესიაში, უცბათ რომ სამღვდლო კარიერას აკეთებდნენ ბლატი და ა.შ. ამეებზე ძაან იბოღმებოდა. ნატრობდა — ეკლესიაში განხეთქლება მოხდეს და ჩემიანი ვინმე დანაზურდესო. თავის ბიზნესს უფრო მაღლა აყენებდა, ვიდრე ეკლესიას.

გადასახადებზეც უცნაური მოსაზრებები ჰქონდა — ვითომ უნდა სდომებოდა ქართველებისთვის შეღავათები, ის კი პირიქით ფიქრობდა — ქართველები სად წავლენ, მანინც აქ იქნებიან, უცხოელებს კი ნაკლები გადასახადები უნდა ქონდეთო გადასახადებო.

— 1118 წელს საქართველოში ჩამოასახლა რამდენიმე ათეული ათასი ყივჩაღთა ოჯახი, რაც ქართული მოსახლეობის (სავარაუდოდ, 100 ათასი ოჯახი) მნიშვნელოვანი ნილი იყო.

— 1122 წელს, დიდგორის ბრძოლაში გამარჯვებიდან არცთუ დიდი ხნის შემდეგ, ალყა შემოარტყა და სისხლისმღვრელი ბრძოლით დაიპყრო თბილისი, სამი დღე ალაფა აკრეფინა თავისი რაზმებს და შემდეგ, ქალაქი მოსახლეობის და გამოცდილების შესანარჩუნებლად, დაუწყაა გადასახადი ასე: მუსლიმებს სამი დინარი, ებრაელებს ოთხი და ქართველებს ხუთი.

— 1125 წელს, მრავალი სხვა საქმის გაკეთების შემდეგ, 53 წლის ასაკში, აღსრულდა ნმიდა კეთილმსახური დავით მეოთხე ბაგრატიონი, მეფე ყოვლისა საქართველომსა აღმაშენებლად წოდებული, მეფე აფხაზთა, ქართველთა, რანთა, კახთა და სომეხთა, ბიბლიური დავითის მოდგმა, ოსი ბორენას შვილიშვილი და სომეხ მარიამ არწრუნის შვილთაშვილი, რუსუდან სომეხთა მეფისასულის და გურანდუხტ ყივჩაღთმთავარ ათრაქას-ასულის მეუღლე.

მან დაწერა საკუთარ თავზე: ხოლო მე ვნებათა ბილნთა მონად მივჰყიდე თავი“.

Posted by Kakha at 13:43.

ნაკითხეთ? და ისეც ფეხზე დგახართ?!

პირქვე დამხვით, ვითარცა გორში მფორთხავი, მუხლი მოიყარეთ ამ მონუმენტის წინაშე, რომლის შექმნას თვით მავსტრო ზურაბ წერეთელიც ვერ იკისრებდა ხრწნაღი მასალისა გამო.

ვერ ჩანვდით ბენდუქიძის ცინიზმის დიდებულებას? თავიდან წაკითხეთ, ოღონდ რიხარდ ვაგნერის სამდღიანი ოპერის — „ნიბელუნგების ბექდის“ ფონზე.

სცადეთ!

ვოლტერი გამოგვეცხადა, ბატონებო! მკითხველთა ფიქრის მბრძანებელი და ლიტერატურული გემოვნების მოდის დამდები.

თუ ვაგნერმაც ვერ გიშველათ, ადექთ და ჩემთან ერთად გაიმორეთ: „სირობა“ ეს ყველაფერი. ოღონდ „საიდუმლო“ კი არა, საქვეყნოდ გამოტანილი, როგორც გმირთა მოედნის ცენტრში ვერტიკალურად დაყენებული დაგრეხილი თაბახის ქაღალდი, მემორიალად წოდებული.

ხომ ასეა, ბატონო, სერ თუ სირ? Xep?

ვირემაკულად წერს. ვითომ ფაქტს აფიქსირებს, ისე, სასხვათაშორისოდ ამბობს, რომ ებრაელი იყო დავითი („მამამ უთხრა“), „სახელიც ებრაული დაარქვა“, მაგრამ „მართლმადიდებლურ სარწმუნოებაში მონათლა“.

ლატენტური ანტისემიტიზმი ეს, სხვა არაფერი. ვირემაკულად წერს-მე-ამ არწრუნის შვილთაშვილი, რუსუდან სომეხთა მეფისასულის და გურანდუხტ ყივჩაღთმთავარ ათრაქას-ასულის მეუღლე.

მან დაწერა საკუთარ თავზე: ხოლო მე ვნებათა ბილნთა მონად მივჰყიდე თავი“.

სოფლის ნებისმიერი ზოოპარკი იყიდის მაგას და დიდ ფულსაც გადაიხდის, მაგრამ გადაგზავნა გაძნელებდა. ამიტომ უნდა დავიქირაოთ დიდი ტვირთმზიდი თვითმფრინავი „რუსლანი“ და გადავავრინოთ დანიშნულებისამებრ. თუ ეს ვერ მოხერხდება, მაშინ აუცილებლად საპნად უნდა მოეხაროთ. ბევრი გამოვა, მაგრამ მყრალი იქნება. ამიტომ სურნელოვანი მინარევი დაფუძნით და ანაგავასალოთ. აქედანაც კარგი ფული შემოვა და გამაგრდება ბიუჯეტი.

აკადემიკოსმა როინ მიტრამიძემ თქვა:

— წარმოდგენა არ მაქვს, ასეთ სიბინძურეს რა პასუხი უნდა გავცე. თუ გამოაქვეყნებთ, თითოეული ქართველისგან საკადრის პასუხს მიიღებს! გირჩევთ, ქალბატონ მარიკა ლორთქიფანიძის მიმართოთ.

მივმართეთ. ქალბატონმა მარიკამ, როგორც მანდილოსან მეცნიერი შეხვედრის, ასე თუ ისე, შეძლო ემოციების შეკავება და ანალიტიკურად გააარჩია ბენდუქიძის „ოპუსი №1“.

მარიკა ლორთქიფანიძე, აკადემიკოსი:

— გაუგებარია, რატომ დასჭირდა წარმატებულ ბიზნესმენს საკუთარი სამშობლოს ერთ-ერთი უდიდესი სახელმწიფო მოღვაწის, მეფე დავით IV აღმაშენებლის, ასეთი დამინანავი ტონით მოხსენება?! ალბათ, მას არ აქვს ქართული ეროვნული თვითშეგნება, საქართველოს სამშობლოდ აღქმის გრძობა. წლების მანძილზე რუსეთში ცხოვრების პირობებში მას, შეიძლება, ჩამოუყალიბდა რუსული ეროვნული მენტალიტეტი.

არ ვიცი, იქ რა მოხდა, მაგრამ ადვილად რომ გაცეცხლა რუსეთს და დაბრუნდა საქართველოში, ფაქტია.

საინტერესოა, საიდან გაიგო მან, რომ დავითს თბილისი ბავშვობიდან არ უყვარდა, „ოცნებებში ხედავდა“, როგორ ავლებდა მუსრს თბილისელებს. ხომ საქვეყნოდ ცნობილია, რომ ამ დროს დავითი მაჰმადიანთა უფლისგან თბილისის გასათავისუფლებლად იბრძოდა და გაათავისუფლა კიდეც. ხოლო საქართველოს დედქალაქი ქუთაისიდან თბილისში გადმოიტანა.

რაც შეეხება თბილისის მოსახლეობაზე განხორციელებულ მასშტაბურ სისტიმას, ხომ ცნობილია, რომ მაჰმადიანთა ხელში მყოფ თბილისში ვაჭრობა მთლიანად მაჰმადიანთა (და ნაწილობრივ სომეხთა) ხელში იყო. დავით მეფემ თბილისელ მაჰმადიანებს შელავათები მიანიჭა, რათა არ ამოეგდო თბილისი იმ საერთაშორისო ვაჭრობიდან, რომელიც ამ დროს მახლობელ აღმოსავლეთში არსებობდა. თბილისიდან, როგორც სატრანზიტო სავაჭრო გზაზე მდებარე ქალაქიდან, სახელმწიფოს მნიშვნელოვანი შემოსავალი ჰქონდა.

სრულიად უადგილოა, თუნდაც გადატანითი მნიშვნელობით მეფობის „ბიზნესთან“ გაიგივება: დავით IV-მ ტახტი საქართველოში საუკუნეთა მანძილზე დამკვიდრებული მემკვიდრეობის წესით მიიღო. გათვალისწინებულია ისიც, რომ 16 წლის ახალგაზრდა იმდროინდელ საქართველოში „ბიჭი“ არ არის, ჩამოყალიბებული პიროვნებაა და ეს რომ ასეა, სწორედ დავით IV-ს მაგალითზე კარგად ჩანს.

ბატონმა ბენდუქიძემ უნდა იფიქროს იმაზე, რომ სახელმწიფო მოღვაწის ყველაზე პირუთენელი მსაჯული ხალხი და ისტორიაა. სწორედ ქართველმა ხალხმა, მემკვიდრეებმა, შემდგომმა თაობებმა დავით მეფის ალმაშენებული უნდოდა. გასათვალისწინებელია ისიც, რა მალაღ შეფასებას აძლევენ მას, როგორც სახელმწიფო მოღვაწეს, თანამედროვე თუ მომდევნო ხანის სომეხი, ევროპელი და სხვა ქვეყნების ისტორიკოსები.

საქართველოს დედოფლების შესახებ საუბრისას აუცილებელია იმის ცოდნა, რომ ერთიან ქართულ ფეოდალურ მონარქიაში ქვეშევრდომის დედოფლად დასმა არასასურველი იყო, რათა მისი ოჯახის წევრებს გავლენა ვერ მოეხდინათ მეფეზე. ასეთი ტენდენცია სხვა ქვეყნებშიც შეინიშნება. ამიტომ იყვნენ ჩვენი დედოფლები ბერძენები, სომეხები, ოსები ან სხვა მეზობელი ქვეყნების სამეფო ოჯახთა შვილები. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ დინასტიურ ქორწინებებს პოლიტიკური მიზნები ჰქონდა. პოტენციური დედოფლებს, როგორც წესი, ქრისტიანობაზე მოაქცევდნენ, ქართულ ყოფასა და ტრადიციებს აზიარებდნენ და შემდეგ მოჰყავდათ მეფის თანამეცხედრად.

ბატონბატონთა ღვთიური (სწორედ ღვთიური) წარმომავლობა ბიბლიური წარმომავლობის მემკვიდრეობით სქემას ემყარება და დავითის გამეფებაზე არ ვიყენებთ არც ერთ დროს ჩინეთს ერთი იმპერატორი მხრითა და ცუდად მართავდა და ცუდად ისროდა მშვილდით ისარს. ყოველთვის აცდენდა მიზანს. შემდეგ შემოხაზავდა წრეს იმ ნერტილის გარშემო, სადაც მოხვდებოდა მისი ნატყორცნი ისარი და ხარობდა — გულისგულში მოვარტყიო. იმ იმპერატორს ხომ არ ზაძავს ეს შეიგავე დერვიში? მიზანი აქვს გამრუდებული და რას უშველის თაყვანისმცემელთა წრეების შემოხაზვა ინტერნეტოპუსების გარშემო. ერთ ნაცოდვილარზე დღეს ვილაპარაკეთ, მის „ოპუს №2“-ს სათაურით „ჩვენი სტერეოტიპები“, სადაც ქართველები პაპუასებთან ვყავართ გაიგივებული, თუ საჭირო გახდა, მივუბრუნდებით.

ბამდე ეს კარგად იცოდნენ არა მარტო ქართული სამეფო სახლის წევრებმა, ჩვენმა მეზობლებმაც (ბერძენებმა, სომეხებმა).

დავითმა მის მიერ გატარებული საეკლესიო რეფორმით სახელმწიფო მმართველობისა და ეკლესიის ინტერესები გააერთიანა, რითაც ქვეყნის გაძლიერებას შეუწყო ხელი. იქნებ, არცაა საჭირო წერილობით ნამოჭრილ ყველა საკითხზე დავა, იქნებ, რაც ითქვა, ისიც ზედმეტია?!

მე არ ვიცი, რამდენად კარგად ასრულებს ბენდუქიძე ბიზნესმენის ერთ-ერთ მოვალეობას — ქველმოქმედებას, მაგრამ რამდენიმე წლის წინათ, როცა იგი ჯერ კიდევ მსოკოვში მოღვაწეობდა, ივანე ჯავახიშვილის „სომხთა“ თორმეტტომეული ერთ-ერთ ტომის დაფინანსება ვთხოვეთ. მან ეროვნული ისტორიისადმი დამოკიდებულება იმით გამოამყვანა, რომ პასუხის გაცემაც არ ჩათვალა საჭიროდ.

დიდი მადლობა მოვახსენით ქალბატონ მარია ლორთქიფანიძეს, რადგან მისი კორექტული შენიშვნები და განმარტებები, ძალიან სჭირდება „ინტერნეტში მორბენალ“ თაობას, რომლის 31 წარმომადგენლიდან, ვინც ბენდუქიძის ბლოგს ერთი დღის განმავლობაში ეწვია, 30-მა უფლო ტაში უკრა და „ბრაჰო!“ უძახა.

ერთმა შეხედა მხოლოდ კრიტიკული თვალთ და მისწერა:

„ბატონო კახა, სად დავითის რეფორმა და სად გენრის მერვესი და პეტრე პირველის?! დავითი სწორედ დავით IV-ს მაგალითზე კარგად ჩანს. ბატონმა ბენდუქიძემ უნდა იფიქროს იმაზე, რომ სახელმწიფო მოღვაწის ყველაზე პირუთენელი მსაჯული ხალხი და ისტორიაა. სწორედ ქართველმა ხალხმა, მემკვიდრეებმა, შემდგომმა თაობებმა დავით მეფის ალმაშენებული უნდოდა. გასათვალისწინებელია ისიც, რა მალაღ შეფასებას აძლევენ მას, როგორც სახელმწიფო მოღვაწეს, თანამედროვე თუ მომდევნო ხანის სომეხი, ევროპელი და სხვა ქვეყნების ისტორიკოსები.

საქართველოს დედოფლების შესახებ საუბრისას აუცილებელია იმის ცოდნა, რომ ერთიან ქართულ ფეოდალურ მონარქიაში ქვეშევრდომის დედოფლად დასმა არასასურველი იყო, რათა მისი ოჯახის წევრებს გავლენა ვერ მოეხდინათ მეფეზე. ასეთი ტენდენცია სხვა ქვეყნებშიც შეინიშნება. ამიტომ იყვნენ ჩვენი დედოფლები ბერძენები, სომეხები, ოსები ან სხვა მეზობელი ქვეყნების სამეფო ოჯახთა შვილები. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ დინასტიურ ქორწინებებს პოლიტიკური მიზნები ჰქონდა. პოტენციური დედოფლებს, როგორც წესი, ქრისტიანობაზე მოაქცევდნენ, ქართულ ყოფასა და ტრადიციებს აზიარებდნენ და შემდეგ მოჰყავდათ მეფის თანამეცხედრად.

ბატონბატონთა ღვთიური (სწორედ ღვთიური) წარმომავლობა ბიბლიური წარმომავლობის მემკვიდრეობით სქემას ემყარება და დავითის გამეფებაზე არ ვიყენებთ არც ერთ დროს ჩინეთს ერთი იმპერატორი მხრითა და ცუდად მართავდა და ცუდად ისროდა მშვილდით ისარს. ყოველთვის აცდენდა მიზანს. შემდეგ შემოხაზავდა წრეს იმ ნერტილის გარშემო, სადაც მოხვდებოდა მისი ნატყორცნი ისარი და ხარობდა — გულისგულში მოვარტყიო. იმ იმპერატორს ხომ არ ზაძავს ეს შეიგავე დერვიში? მიზანი აქვს გამრუდებული და რას უშველის თაყვანისმცემელთა წრეების შემოხაზვა ინტერნეტოპუსების გარშემო. ერთ ნაცოდვილარზე დღეს ვილაპარაკეთ, მის „ოპუს №2“-ს სათაურით „ჩვენი სტერეოტიპები“, სადაც ქართველები პაპუასებთან ვყავართ გაიგივებული, თუ საჭირო გახდა, მივუბრუნდებით.

სირლუნბე და უზნეობა, ანუ გვეშველება რა?

ამ სათაურის შემდეგ ერთი მოკლე „არას“ დანერაც საკმარისი იქნებოდა, მაგრამ, როგორ თუ არ გვეშველება, ხომ აღშფოთდებიან მიზიაკები, რატომ არ გვეშველება, ხომ იკითხავენ ურა-პატრიოტები. ჰოდა, ვეცდები, პოპულარულ ენაზე აგისნათ, პირველებო, და დავაკმაყოფილო თქვენი ცნობისმოყვარეობა, მეორეო. ნორმალური ხალხი ისედაც ყველაფერს ხვდება.

პირველი და უმთავრესი. ისეთი დაჩლუნგებული აზროვნების პირობებში, როგორც ქართველობას გააჩნია (კოლექტიურ აზროვნებაზე საუბარი და არა ინდივიდუალურზე, თუმცა, კარგა ხანია, ამ უკანასკნელშიც არ ვწყვეტთ ციდან ვარსკვლავებს), არანაირი ჩვენი დღევანდელი მდგომარეობის გამომწვევი მიზეზები დავადგინოთ ობიექტურად და, შესაბამისად, ამ მიზეზების აღმოფხვრაზე ვიმუშაოთ.

„მომი დავეცეპოთ ახლა რამდენიმე დღით მთავრობის სახლის კიბეზე, გამოვაცხადოთ შიმშილობა და საჭოთა კავშირის შემაღლება და ახლავე გავაღწყო“, — თქვენს ჩლუნგებმა 1989 წლის აპრილში და ნათქვამი შეასრულეს კიდეც. შეასრულეს, ოღონდ ამ ნათქვამის ბოლო ნაწილის გარეშე. სამწუხაროდ და საუბედუროდ, ამ ყველაფერს ისინი შეენიშნენ, ვისაც საქართველო მართლაც უყვარდა.

შემდეგ ჩლუნგებმა სამტრედიის რკინიგზის კვანძზე გადაინაცვლეს და — აქედან უნდა დავანეროთ საბჭოთა იმპერიის ეკონომიკა — გამოაცხადეს. და ჩვენ ვართ რუსთაველისა და ილიას შთამომავლები, მამარდაშვილის თანამედროვენი...

ქართველი მაშინ ხარ და საქართველო მაშინ გიყვარს, თუ სუფთა ქართული მეტყველებ, ხოლო შიგადაშიგ, რუსული აღზრდა-განათლების გამო, საუბარში თუ რუსულ სიტყვებს ურევ, რუსეთში და კრემლის აგენტი ხარ. ასე თქვა მაშინ მეზღაპრე პეტრიაშვილმა და მთელი ერიც აპყვა. ერი, რომელმაც მერაბ მამარდაშვილი გვერდზე გასწია, უსტივინა, ინფარქტამდე მიიყვანა და უკვე სხენე-ბული პეტრიაშვილის ჭკუაზე სიარული ამჯობინა. ესეც ვნახეთ.

შარშან, აპრილის საპროტესტო აქციების დროს, რუსთაველზე ახლობელი შემხვდა და როგორ ხარო,

როგორ ვიქნები, 21-ე წელია, ამ ქუჩასა და საპროტესტო აქციებს ვერ გავცდით-მეთქი. გავაფანატებთ ვილაცას, ამოვიჩემებთ, გინდა თუ არა, ესაა ერის გადამრჩენელი, შემდეგ მოსახლეობის ნახევრის აზრი ჩვენსას არ ემთხვევა და იწყება გამომეცხადება და ინფორმაციის მართვა. ჩვენი გასაკუთრებული რომ არის ძირითადი საქმე, ამაზე წურას უკაცრავად. „ის“ უნდა ავირჩიოთ და „იმან“ უნდა მოგვიყოს საამური ცხოვრება.

პარადოქსია, მაგრამ ყველაზე უზუსტი რეაქცია ქართველთა პათოლოგიურ მოთხოვნილებაზე ბელაშვილს თუ კერპის ყოლის შესახებ ისეთმა ოდიოზურმა ფიგურამ გამოხატა, როგორც ჯაბა იოსელიანი იყო. გახსოვთ, ალბათ, მისი ერთ-ერთი „ფრთხილი“ გამოხატვაში — სულ იმას მეკითხებიან, ვის გავყვებით, ვის გავყვებით. ტრამპის გავყვით, მე თქვენნი...

ჩვენი საქმე იმანაც გაართულა, რომ ერთმანეთში ალრეულია სიჩლუნგე და უზნეობა და ხშირად ძალიან რთულია იმის გარკვევა, რომელ მათგანთან გვაქვს საქმე. 200 ათასი ადამიანი, რომელიც ზვიად გამსახურდიას ნეშტის ჩამოსვენებას დაესწრო და რუსთაველზე შეიკრიბა, ჩლუნგი იყო თუ უზნეო? ვერ ხვდებოდნენ, რომ იმდროინდელი ოპოზიციასთან და იოსელიან-კიტოვანებთან ერთად სწორედ გამსახურდიას ხელისუფლებას ეკისრებოდა პასუხისმგებლობა ქვეყნის გახლეჩის, სამოქალაქო ომამდე მიყვანის გამო? თუ ხვდებოდნენ, მაგრამ „ეკოდათ“? თუ, ეგონათ, გამსახურდიას რომ არ ყოფილიყო, საბჭოთა კავშირი არ დაინგრეოდა?

ვინც „ვარდების რევოლუციამდე“ ვერ ხვდებოდა, რომ სააკაშვილი მთლად დალაგებული ფსიქიკის პატრონი არ იყო, ჩლუნგი იყო და მართლა ვერ ხვდებოდა, თუ, ხვდებოდა, მაგრამ „ოღონდ შევარდნამდე მოგვეშორებინა და მერე რამე იქნებოდა“?

ვინც 12 აგვისტოს პარლამენტის შენობის ტაშფანდურს მართავდა და სჯეროდა, რომ საქართველომ რუსეთს ომი მოუგო? ვინც კათოლიკოს-პატრიარქის მოწოდება — ერთად დავდგეთ და ჩუმად ვილოცოთო — გააუჟღმართა, გაამიშარასტა და უაზრო ღრეობა მოაწყო „ცოცხალი ჯაჭვის“ სახელწოდებით? და ამით რუსეთს ვუმტკიცებდით რამეს, არა?

და ვისაც გიორგი თარგამაძე ოპოზიციონერი ჰქონია?

საზო მინდა გავუსვა, მე არ ვსაუბრობ უკვე სამიხეხილსუფლებების მიერ ჩადენილ დანაშაულებზე საქართველოს სახელმწიფოს „დიდგნობი“ მაინტერესებს ამჯერად. უბრალოდ, როგორც ერთმა ადამიანმა ამას წინათ მითხრა, როცა ხალხი ასე „აზროვნებს“, საიდან უნდა მოიყვანო ან ნორმალური ხელისუფლება, ან ნორმალური ოპოზიციონერი?

„ქართველები ზარმაცი ხალხი არ ვართო“, — ამომრჩეველთა შორის ქულების დასანერად ამტკიცებდა სააკაშვილი წლების მანძილზე. როგორ არ ვართ, ჩემო კარგებო და ძვირფასებო, ზარმაცი ვართ, აბა, რა? ზარმაცი მხოლოდ ისაა, ვისაც სამსახურში სიარული ეზარება? როცა გაუსაძლისი ეკონომიკური მდგომარეობაა და, თუ არ იმუშავებ, ელემენტარულად, შიმშილით მოკვდები, ნამდვილად აიძულეს საკუთარ თავს, რომ ცოტა „გაინძრე“, მაგრამ ეს არამც არაა არც არც ნიშნავს, რომ ზარმაცი ვართ. რაც ყველაზე მთავარი და ცუდია, აზროვნება გვეზარება, აზროვნება!

დავანებოთ თავი ხელისუფლებას თავის ოპოზიციანად, ქუჩაში, საგზაო

მოძრაობას ვინ ჩივის, მანქანის ნორმალურად გაჩენება ვინ უნდა გვასწავლოს, სააკაშვილმა? თუ გრეჩინამ უნდა გვითხრას — მანქანა ისე გააჩენო, რომ არავინ არ ჩაეკეტო? მე-არაა ჩემი და თქვენი მტერი, იმან ეგ არ გვითხრას... სკოლაში ბავშვის დანავლებელი მშობელს რომ დაიბარებს და თვითონვე რომ მიხვდება, რომ ეს მშობელი თავის ბავშვზე არაკეთილგონიერად მოიხმობს, ეს ეკა ხერხეულიძის ბრალა თუ კახა კუკავასი?

ამას წინათ ერთმა სოციალოგიურმა სამსახურმა გამოკითხვა ჩაატარა. გამოკითხულთა უდიდესმა უმრავლესობამ ნომერ პირველ პრობლემად უმუშევრობა, სიღატაკე და, ზოგადად, სოციალური სფერო დაასახელა. პარადოქსი კი ის არის, რომ მეორე შეკითხვაზე — თქვენი აზრით, რომელი პრობლემა უნდა მოაგვაროს ხელისუფლებამ პირველი რიგში, გამოკითხულთა იმავე უმრავლესობამ... ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა დაასახელა. და ამის მერე ჩვენ ვიტყვი, რომ ვაზროვნებთ?

ღმერთმა დამიფაროს, იმას ვამტკიცებ, რომ ქართველები ვინმეზე უარესი ვართ ან რომელიმე სხვა ერ ჩვენზე უკეთესია. მოგეხსენებათ, შედარებები ასეთ საკითხებში საერთოდ სისულელეა, თუ ხაზი ჩვენი მეტალიტეტის მანკიერებას გავუსწავო, გავუსვი იმიტომ, რომ ქართველი ვარ და ქართული მტკიცია. ბევრი რამ იმდენად კარგი გვაქვს, ბარე ერთი-ორ სხვა ერს არ დაესაზრება, მაგრამ რად გინდა, ჩვენივე ხელით ვყრი ყველაფერს წყალში.

კიდევ ერთი გამოკითხვის შედეგები და ამის კომენტარი უკვე მკითხველისთვის მიმინდვია.

ორი თუ სამი წლის წინათ, რაიონებს ვინ ჩივის და თბილისელებს დაუსვენს კითხვა, ზაფხულის ცხელ დღეებში რა სისხირით იღებდნენ შხაპს. შხაპზე, ანუ წყლის გადავლებაზე იყო საუბარი და არა — ბანაობაზე, ვინც არც საპნის უქონლობა რომ არ მოემიწებინა, ალბათ.

ყოველდღე, უპასუხა გამოკითხულთა 7%-მა. გვეშველება რამე?

არჩილ ჩხარტიშვილი

P.S. ყვებიან, რომ ერთ დროს ჩინეთს ერთი იმპერატორი მართავდა. ცუდად მართავდა და ცუდად ისროდა მშვილდით ისარს. ყოველთვის აცდენდა მიზანს. შემდეგ შემოხაზავდა წრეს იმ ნერტილის გარშემო, სადაც მოხვდებოდა მისი ნატყორცნი ისარი და ხარობდა — გულისგულში მოვარტყიო. იმ იმპერატორს ხომ არ ზაძავს ეს შეიგავე დერვიში? მიზანი აქვს გამრუდებული და რას უშველის თაყვანისმცემელთა წრეების შემოხაზვა ინტერნეტოპუსების გარშემო. ერთ ნაცოდვილარზე დღეს ვილაპარაკეთ, მის „ოპუს №2“-ს სათაურით „ჩვენი სტერეოტიპები“, სადაც ქართველები პაპუასებთან ვყავართ გაიგივებული, თუ საჭირო გახდა, მივუბრუნდებით.

ა.ს.

პანკისის ხეობის ტყეების მითვისება პეტრე სისკარიშვილს არ გამოუვიდა

რამდენიმე თვის განმავლობაში პანკისის ხეობის ტყეების მითვისება ისევ იგეგმება. ბოლო აუქციონი შარშან, ოქტომბერში გაიმართა, ივნისში კი ეკონომიკის სამინისტრო აუქციონზე წინანდლის, პანკისის ხეობისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის ტყეების ნაწილის გასხვისებას გეგმავს. ცნობილია, რომ ტყეები აუქციონზე გამარჯვებულს 10 წლით გადაეცემა, საიდანაც ეკონომიკის სამინისტრო 800 ათას ლარზე მეტის მიღებას ვარაუდობს. ჯერ კიდევ კახა ბენდუქიძის მიერ დაწყებული ტყეების გასხვისება ეკონომიკის ყოფილმა მინისტრმა ლაშა ჟვანიამ იმ მოტივით შეაჩერა, რომ ტყეები აღწერის გარეშე იყიდებოდა.

ძალიან სასიამოვნოა, რომ ტყის მოვლაზე ამდენი გულანთებული პატრონი გამოუჩნდა. ყველას ახსოვს, ალბათ, დრო, როცა წიფლით დატვირთული მორები თურქეთში გაჰქონდათ. მაშინ რატომღაც არავის ახსენებდნენ საქართველოს ტყეები. ფაქტი ისაა, რომ ვერც დღევანდელი მთავრობა უვლის ტყეებს. თუმცა მასმედიის საშუალებით არაერთხელ გვინახავს, როგორ რგავენ ხეებს მაღალჩინოსნები ჩვენი თვალის ასახვევად. აუქციონით ტყეების გაყიდვა პირდაპირ წინააღმდეგობას განუკითხავად გაჩვენებს. ჯერ ბენდუქი-

ძე ანიავებდა სახალხო ქონებას, თითქოს ყველაფერი მისი და მიმასი ყოფილიყო, ახლა მისი მემკვიდრეები აგრძელებენ ამ საქმეს. ნორმალურ ქვეყნებში აქვთ დიდი სია იმ რესურსებისა, რომლებიც ნაციონალურ სიმდიდრედ ითვლება გამოცხადებული და მისი ხელის ხლება კანონით ისჯება! საქართველოში კი კვლავაც უმოწყალოდ იჭრება უნიკალური ჯიშის ხეები ხარაგაულისა და ხაშურის რაიონებში, ჯერ კიდევ გასულ წელს „ტყის დაცვის კომიტეტის“ მუშაობამ, რომელიც „ლიბორისტული პარტიის“

ინიციატივით 2009 წლის შემოდგომაზე ჩამოყალიბდა, შედეგი გამოიყო და ის ტყეები, რომლებიც ხელისუფლების მიერ გასაყიდად იყო გამოტანილი, აღარ გაიყიდა. მხოლოდ ტყით სარგებლობის ლიცენზიები გაიცა, რაც იმას ნიშნავს, რომ ხელისუფლებამ თავისი ბნელი ზრახვები ვერ განახორციელა. ასე გადაურჩა გასხვისებას ახმეტის და ყვარლის ტყეები. „მწვანეთა მოძრაობის“ თანათავმჯდომარე ნინო ჩხოზაძის აზრით, დაუშვებელია პანკისის ხეობის ტყეების გასხვისება. ჯერ ერთი, რომ ხეობაში უნი-

კალური ჯიშის ხეებია; ამას გარდა, ხეობა სასაზღვრო ზოლზე გადის, ამიტომ ტყეები კი არ უნდა გაიკაფოს, დაცულ ტერიტორიებად უნდა გამოცხადდეს. ნეტავ, სადმე კიდევ დარჩა ტყე გასაყიდი? ეკონომიკის სამინისტრო მაღალი საკითხია (ეკონომიკის არარსებობის გამო) და მხოლოდ ქონების გაყიდვით არის დაკავებული. ასე ესმით ჩვენთან ეკონომიკა. ბევრ ქვეყანაში ტყეებს პატრონი ჰყავს, კანონი კანონობს და მის შესაბამისად ხდება ხე-მცენარეების მოვლა და განახლე-

ბაც. ჩვენთან კი მსგავსი არაფერი შეიმჩნევა. ყველამ კარგად იცის, როგორ ტარდება ტენდერები და როგორ იღებენ ჯიბეში ფულს. ნორმალურ ქვეყანაში კი ტყის განჩევას აკონტროლებენ. აქ კი ყველა ბიზნესს ზურგს სახელმწიფო უმაგრებს, ახალი მთავრობა მამულიშვილურ ვალად თვლის ძველისგან „დაკრიშული“ ხალხის განჩევას; შესაბამისად, არავის არ აქვს იმის განცდა, რომ ბოლომდე შერჩებათ, რაც „მინორიტეტს“. ამიტომ ერთადერთი გამოსავალი მათთვის ისაა, რომ გაყიდონ თავიანთი ბიზნესი.

კარგი იქნება, იმავე სატყეო კომპანიაზე ფული ჩადონ კადრების მომზადებაში — მეტყველების, ტყის ეკოლოგიის გაზრდაში. საქართველოს ამჟამად ამ სფეროში კვალიფიციური კადრი სჭირდება, რომელიც მხოლოდ უნივერსიტეტებში შეიძლება აღიზარდოს, თორემ დღეს მხოლოდ ყვირილი აღარაა საკმარისი, განათლება და კვალიფიკაცია აუცილებელია. ყველას გვახსოვს, ალბათ, ქვიშხეთთან ახლოს ერთ-ერთი ძალოვანი მინისტრის ძმამ სპეციალური სახერხი ქარხანა რომ გაართვა, სადაც მხოლოდ საზღვარგარეთ გასაგზავნი ნაბლი იხერხებოდა. ქარხანა პრეზიდენტმა დაათვალიერა, მოინონა და პატრონი შეაქო. ამის შემდეგ ვის აქვს ორი თავი, ეჭვით შეხედოს ნაბლის მოჭრას და საზღვარგარეთ მის გაგზავნას? არადა, მთელმა რაიონმა იცოდა, რომ ვერტმფრენებით გამოიზიდა ნაბლის მორები ხარაგაულის ტყის მიუღწევი ადგილებიდან, დაიხერხა ხაშურში და გაიგზავნა იტალიაში. ეკონომიკის მინისტრ ლაშა ჟვანიას სკანდალური განცხადებიდან ირკვევა, რომ ტყეები ისე სხვისდებოდა და მისი გაყიდვაც ისე იგეგმებოდა, რომ აღწერა საერთოდ არ იყო ჩატარებული; არავინ იცოდა, რისი ლიცენზია გამოდიოდა აუქციონზე. 2008 წლის დეკემბერში ტყეების გასხვისება ეკონომიკის მინისტრმა საკუთარი გადაწყვეტილებით შეაჩერა, რაც მაშინ

ჯარიმა — ბიუჯეტის შავსახის საშუალება

როგორც ჩვეულებრივ ხდება ხოლმე, მთავრობას დაპირებები ავინყდება. დაპირებები უფრო აქტუალური არჩევნების პერიოდშია, ჩაივლის არჩევნები და ვითომც არაფერი. ჯერ კიდევ როდის ითქვამს, რომ ახალი გადასახადების შემოღების თუ არსებული შემცირება-გაზრდის საკითხი რეფერენდუმზე უნდა გადაწყვეტილიყო. მიუხედავად პარლამენტის ამ ინიციატივისა, მთავრობა ახალი გადასახადების შემოღების ინიციატივით მაინც გამოვიდა. მალე „საავტომობილო გზების შესახებ“ კანონში ცვლილებები იგეგმება. კანონპროექტს პარლამენტი მალე განიხილავს და, სავარაუდოდ, დაამტკიცებს კიდევ. ამის გარდა, მთავრობა გადასახადის დაწესებას ითხოვს საავტომობილო გზით სარგებლობაზე, ასევე, მკაცრდება კანონი ესკორტის მოძრაობის ხელის შეშლისათვის.

ინიციატივის არგუმენტად დანაშაულის პრევენცია სახელდება. სულ ცოტა ხნის წინათ პარლამენტმა მთავრობის ინიციატივით 2009 წლის 15 ივნისამდე ჩადენილ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებისთვის დაკისრებულ გადაუხადებელ ჯარიმებსა და მასზე დარიცხულ საურავებზე ამინისტია გამოაცხადა. ამინისტორი არგუმენტად კი არსებული სოციალური ფონი დასახელდა. ალბათ, კურიოზია, როცა ამინისტია სწორედ იმ დანაშაულებებს შეეხებო, რაზეც ახლა ჯარიმები იზრდება. თუკი ეს ნაბიჯი საარჩევნოდ მოქალაქეების გულს მოგებას ემსახურებოდა, ახლა უკვე პარლამენტის ინიციატივა ბიუჯეტის

შესავსებად ესაჭიროება. უარესი კიდევ ისაა, რომ ბიუჯეტის შევსების საკითხი თუ ამ წყაროებზე დასული, ჩვენი საქმე იმაზე ცუდად ყოფილა, ვიდრე გვეგონა. გასაკვირი, ალბათ, უფრო ის იქნებოდა, ამ ხელისუფლებას რაიმე ჭკვიანური რომ გაეკეთებინა. თუკი ერთი თვის წინათ მოსახლეობის სოციალურ ფონზე ლაპარაკობ და ამინისტია აცხადებ, შეიძლება ერთი თვის შემდეგ იგივე დანაშაულზე სასჯელი და ჯარიმა გააორმაგო? ალბათ, ამ ერთ თვეში მოსახლეობა ისე გამდიდრდა, რომ მათთვის ეს ჯარიმა პრობლემას აღარ წარმოადგენს. მთავარი კი ისაა, რომ არჩევნებში ჩაიარა და ახლა არავის გულის მოგება არ სჭირდებათ. ბიუჯეტიც შევსდება და ეს

არის პირველი გზა, რითაც ბიუჯეტის შევსებას გეგმვენ. მერე არჩევნები რომ მოვა, ისევ ამინისტია გამოაცხადებენ და მოსახლეობას ეტყვიან, ხომ ხედავთ, რა კარგები ვართ. კანონპროექტს საბოლოო სახე ჯერ არ მიუღია, თუმცა რა საკითხები შევა მასში, მასმედიისთვის უკვე ცნობილი გახდა. საქმე ეხება გზათსარგებლობის გადასახადის დაწესებას. კანონპროექტი არეგულირებს გზათსარგებლობის საფასურის განაკვეთებთან, გადახდის წესთან და ადმინისტრირებასთან დაკავშირებულ საკითხებს. რაც შეეხება გზით სარგებლობის საფასურს, ის ჯერ მხოლოდ იმ სატვირთო ავტომობილების მფლობელებისთვის დადგინდება, რომლებიც საბაჟო კონტროლს დაქვემდებარე-

ბული ტვირთების გადაზიდვას ახორციელებენ. მაგრამ ვერაფერს ამბობენ, თუ რამდენი იქნება გადასახადი და რა გავლენას იქონიებს ის ტრანზიტზე. ყველაზე კურიოზული, ალბათ, ღვედის გამოუყენებლობაზე ჯარიმის გაორმაგებაა; მით უმეტეს, რომ თბილისში ღვედების ტარების აუცილებლობა ახლა დაწესეს და ჯარიმაც გააორმაგებენ. მართალია, ქართველები ძნელად ეგუებიან სიახლეებს, ღვედის ზოგიერთისთვის უცხო ხილია და მისი გამოყენება მას მხოლოდ საპატრულო მანქანის დანახვისას ახსენდება, მაგრამ ჯარიმის გაორმაგება მეტისმეტია. ღვედის გამოუყენებლობა ისევე საავტომობილო გზაზე, სადაც სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობა ნებადარ-

თულია 80 კმ/სთ-ზე მეტი სიჩქარით, აქამდე მოქმედი ნორმით, რომელიც 20 ლარით დაჯარიმებას ითვალისწინებდა, ჯარიმა უკვე 40 ლარს შეადგენს. მძღოლს, რომელიც იმ სატრანსპორტო საშუალებებს შეაფერხებს, რომლებზეც სპეციალური სიგნალებია ჩართული, ამიერიდან 200 ლარით დაეჯარიმებიან; ხოლო პირები, რომლებიც სატრანსპორტო საშუალებას სამართავად მთვრალ პირს გადასცემენ, 170-ის ნაცვლად, 250 ლარს გადაიხდიან. ამასთან, მართვის შეუსაბამო კატეგორიის მონწილობის მქონე მძღოლებს ჯარიმის ოდენობა უითხმავდება. თუ პირს მის მიერ მართული სატრანსპორტო საშუალების შესაბამისი კატეგორიის მართვის მონწილობა არ გააჩნია, იგი სადღეისოდ მოქმედი 50-ლარიანის ნაცვლად, 200-ლარიან ჯარიმას გადაიხდის. კანონპროექტის თანახმად, „ჯარიმის ან საურავის განსაზღვრულ ვადამდე დაუხდელი გამოდგომის შემთხვევაში მართვის უფლების ჩამორთმევა შეესაბამება დაუკმდეგ და სამართალდამრღვევს მართვის მონწილობა დაუბრუნდეს“. ეს იმ შემთხვევაში მოხდება, თუ პირი მართვის უფლების ჩამორთმევის ვადის გასვლამდე გადაიხდის ჯარიმის გადაუხდელი მართვის დაქვემდებარებაში აღმოჩენილ ავტომობილის მფლობელის დასაჯების მიზნით 1000-ლარიან ჯარიმას. ამასთან, ეს

საქართველო

გსურთ, გაგზავნათ თქვენი მოსაზრებები? დაგვიკავშირდით: 38-41-97, ან მიგზავნეთ: info@geworld.net

არასამთავრობო სექტორის მიერ სამართლიან გადანაწილებად შეფასდა.

საგარეჯოს რაიონის ცნობილი უდაბნო ადრე ტყის მასივებით იყო დაფარული. მისმა გაჩვენებმა წყაროების დაშრობა გამოიწვია და ერთ დროს ტყიანი ტერიტორია გადაიქცა უდაბნოდ. ასე თუ გაგრძელდა უდაბნოები მოგვიმრავლებდა.

გასხვიება-გაქირავებასაც თავისი წესები აქვს; მჭირავებელი როდესაც სარგებლობს ტყით, მას განსაზღვრული რაოდენობის ხის მოჭრა შეუძლია წელიწადში და ტყის განაშენიანებაზეც ზრუნავს.

საინტერესოა, ლიბორისტების ინიციატივით ჩამოყალიბებული „ტყის დაცვის კომიტეტი“ წელს რა გზით აპირებს, ტყეები გასხვიება-გაყიდვას რომ გადაარჩინოს.

სოსო შატაბერაძე: — ჩვენ ჩავშალეთ 11 ივნისს დაგეგმილი პირველი აუქციონი, რომელზეც გამოტანილი იყო პანკისის ხეობის ტყეები. ამასთან, გამოვავლინეთ, რომ ამ ტყეების შესყიდვის უკან პეტრე ცისკარიშვილი იდგა. ის იყო დაინტერესებული, რომ ტყეები მის მფლობელობაში გადასულიყო; თუმცა თვითონ ამ საქმეში არ

ჩანდა, მაგრამ ჩვენი ძალისხმევით შედეგად მოხდა ისე, რომ აუქციონი არ შედგა.

ასევე ვაპირებთ 21-ში დაგეგმილი აუქციონის ჩაშლასაც, რომელზეც სამეგრელო-ზემო სვანეთის ტყეების ბედი უნდა გადაწყდეს. ჩვენი რაიონული და რეგიონალური ორგანიზაციები ამ კუთხით უკვე მუშაობენ, ყველანაირად ვცდილობთ, არ მივცეთ ხელისუფლებას საშუალება, ტყეები კერძო მფლობელობაში დააკანონონ.

— ბატონო სოსო, ხომ არ სჯობს, აუქციონების ჩაშლის მაგივრად ხელისუფლებას ტყის კანონის მიღებისაკენ უბიძგოთ, რომელიც დაარეგულირებს ტყეების გასხვიების საკითხს. ყოველთვის ხომ ვერ მოახერხებთ აუქციონის ჩაშლას? როცა იარსებებს კანონი, საპროტესტო გამოსვლებიც აღარ იქნება საჭირო.

— გეთანხმებით. მაგაზე ჩვენც ვიფიქრეთ, მაგრამ ამ კანონს არ მიიღებენ. ჯერ ერთი, ჩვენთან კანონი არ კანონობს; მეორეც, უმრავლესობის არაერთი ლიდერი, არაერთი დეპუტატი დაინტერესებულია ამ ტყეების მითვისებით და არა მგონია, ამ კანონის მიღებას ხელი შეუწყონ. მხოლოდ რამდენიმე ოპოზიციონერი კი ვერ მიიღებს კანონს.

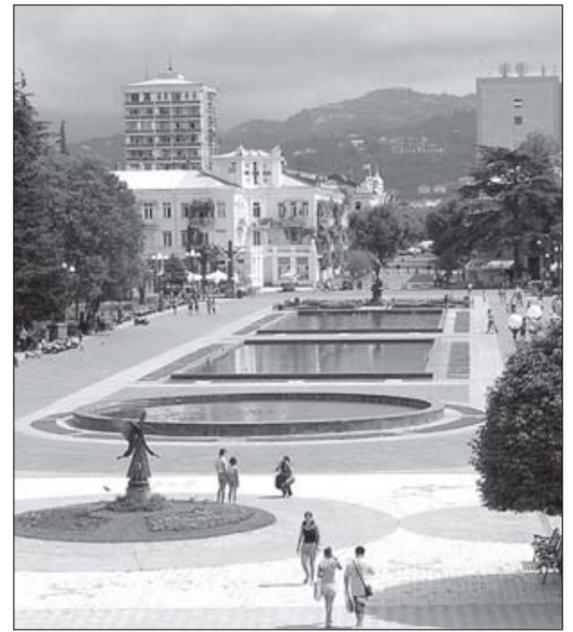
ნუშზარი, 53 წლის : — ამდენი წელია, ტაქსის მძღოლი ვარ და ასეთი არაფერი მინახავს. მოძრაობის წესებზე ფულს როგორ არ აკეთებდნენ. პოლიცია იდგა და პირდაპირ იღებდა ფულს, მაგრამ ახლა უარესია. დღეს ვითომ უკანონო ფულის წართმევეები აღარაა, მაგრამ ისეთი უაზრო ჯარიმები შემოიღეს, თანაც ისეთი ოდენობით, უარეს მდგომარეობაში ჩაგვყენეს მძღოლები.

ესკორტის ხელის შეშლისთვის დაჯარიმება რას ნიშნავს, ვერ გავიგე. კარგად მაინც განვიმარტონ. შეიძლება ვიღაცას ჩემი მანქანა თვალში შეეჩხროს და ესკორტისთვის ხელის შეშლისთვის დაჯარიმდნენ, ვერ შევედავები, რადგან, მე მგონი, თვითონაც ვერ გარკვეულან, რა შემთხვევაში მოქმედებს ეს ჯარიმა.

ქატი, 23 წლის : — დიდი ხნის მძღოლი არ ვარ, მაგრამ მგონია, რომ ჯარიმების გაორმაგება კარგი აზრია. იქნებ, ასე მაინც მოხსენივდეს მოძრაობა ქალაქში. როცა ეცოდინებათ, რომ დიდი თანხა გადასახდელი, იქნებ, თავი შეიკავონ ნასვამ მდგომარეობაში ავტომობილის მართვისგან. ძალიან ხშირად მაფერხებენ გზაში ნასვამ მდგომარეობაში მყოფი მძღოლები. მერე კი ამბობენ, რომ ქალაქმა მანქანის მართვა არ ვიცით. არა მგონია, რომელიმე ქალი-მძღოლი ნასვამი ჯდებოდეს საჭესთან. მაქსიმალურად ვცდილობ, ყველა მოძრაობის წესი დავიცვა და ამასვე ვურჩევ სხვებსაც, მაშინ ჯარიმის გაორმაგების არ შეშინდებით, რადგან, თუ არ დაარღვევენ წესებს, არც დაჯარიმდებიან.

გსურთ აჭარაში დასვენება დღეში 200 ლარად?

ზაფხული დადგა და დასვენებისა და კურორტების თემა, რაც უფრო ცხელა, მით უფრო აქტუალური ხდება. ივნისის სიცხისგან შეწუხებული ადამიანები სერიოზულად შფოთავენ ივლისსა და აგვისტოში მოსალოდნელი მაღალი ტემპერატურის გამო. ამიტომ ბევრი უკვე ცდილობს, ზაფხულის სიცხეს სხვადასხვა კურორტზე „გაუმკლავდეს“ და თანაც დასვენება მაქსიმალურად სასიამოვნოდ და ხელსაყრელ ფასად დაგეგმოს. საბედნიეროდ, ქართველებს, კურორტების თვალსაზრისით, ფუფუნება ნამდვილად გვაქვს. მართალია, ინფრასტრუქტურა ჩვენთან კარგად არაა განვითარებული, სამაგიეროდ შესაძლებელია დასვენებით ზღვაზე, მთაში (დალაშქრო მწვერვალები, ტრამალები)... ერთი სიტყვით, არჩევანი საკმაოდ დიდია. ოღონდ გააჩნია, საზაფხულო დასვენებისთვის გამოყოფილი თქვენი ბიუჯეტი სად მოგცემს დასვენების საშუალებას.

გარუჯვისა და მცხუნვარე მზის მოყვარულებს, აჭარის რეგიონი წელსაც გაგინვეთ მასპინძლობას. სეზონი უკვე გახსნილია და აჭარლებიც მოუთმენლად ელიან დამსვენებლებს. ამბობენ, რომ შარშანდელთან შედარებით ზღვაზე ფასები წელს გაზრდილია. **აჭარის კურორტებზე სასტუმროებში ნომრის ფასი 35 დოლარამდე იწევს და 200 დოლარამდე ადის....** რა უნდა, კომფორტი ფასთან ერთად იზრდება. თუ არ გინდათ, სასტუმროს ძებნაში დრო დაკარგოთ, შეგიძლიათ, თბილისშივე მიმართოთ ტურისტულ სააგენტოებს და წინასწარ დაჯავშნოთ თქვენთვის სასურველ კურორტზე სასტუმროს ნომერი.

ზოგიერთ სასტუმროში ნომრის ფასში ერთჯერადი კვება შედის, თუმცა, ძირითადად, რესტორნებსა და კაფე ბარებში მოგიწევთ დანახარება, სადაც, მართალია, ფასები კატასტროფულად ძვირი არ არის, მაგრამ, თუ თბილისურ ფასებს შევადარებთ, გაორმაგებულია. სასტუმროში დასასვენებლად თანხა თუ არ გყოფნით, შეგიძლიათ, კერძო სექტორს და აჭარულ დიასახლისებს მიმართოთ.

აჭარაში, ძირითადად, დამსვენებლების მხოლოდ 20% ისვენებს სასტუმროში, უმეტესობა კერძო სექტორს ირჩევს, სადაც ფასე-

ბი მნიშვნელოვნად დაბალია. ერთი საწოლი — ე.წ. „კოიკა“ დღეში დაახლოებით 10 ლარიდან 30 ლარამდე მერყეობს (ზღვიდან დაშორებისა და პირობების გათვალისწინებით) ბათუმში, ქობულეთში, გონიოში, კვარიათში, ურეკში, სარფში... არჩევანი დიდია.

ცურვას, მზეზე გარუჯვას, მზის ჩასვლას, სანაპიროზე სეირნობასა და აზვირთებელი ტალღებით ტკობას რა სჯობს! თუმცა ამ აზრს ყველა როდი იზიარებს. ზოგიერთს სრულიადაც არ ხიბლავს ეს ნეტარებანი და არც ზღვისკენ მიიღვინის მაინცდამაინც, მიზუნად კი იმას ასახელებს, რომ ზღვა დაბინძურებულია და უამრავ პრობლემას უდებს სათავეს. ზოგს კი, უბრალოდ, არ უყვარს ზღვა, სიცხე და უპირატესობას მთას ანიჭებს. მათ, ვისაც ბუნების ხელუხლებულ ნიაღში შეღწევა და მიზანდობილი ბილიკებზე ცხენით გასეირნება იტაცებს, შეუძლიათ დარიალის ხეობაში, სვანეთში, თუშეთში... მაღალმთიან კურორტებს მიაშურონ. **სვანეთში სასტუმროების ფასი 50 ლარიდან იწყება, მაგრამ სვანეთის ულამაზესი ბუნებით დასატკობად უფრო დაბალ ფასებში ბინის დაქირავებას კერძო სექტორშიც მოახერხებთ.**

ზაფხულის სეზონზე სურამსა და კერძოში შეგიძლიათ ბინა დაქირაოთ როგორც ერთი თვით, ასე-

ვე დღიურად. ერთი თვით ბინის დაქირავებას 300 ლარადაც მოახერხებთ, დღიურად კი 10-15 ლარი ეღირება.

ხეტილის, ლაშქრობის, ჯომარდობისა და ცხენით ჯირითის მოყვარულებს დაცული ტერიტორიები საკმაოდ საინტერესო ტურებს გთავაზობთ. შეგიძლიათ ბორჯომ-ხარაგაულის, კოვლხეთის, ჭაჭუნის ტყე-პარკებში; ლაგოდეხის, თუშეთის, ქობულეთის, ვამლოვანის დაცულ ტერიტორიებში დასვენებით, თანაც მისაღებ ფასებში. აქ თქვენ შეგიძლიათ ღამე კოტეჯებში 20 ლარად გაათითოთ ან სულაც კარვით ისარგებლოთ. კარვით თვის ადგილს კი სულ რაღაც 5 ლარად დაიქირავებთ. თუ კარვის ტარება გეზარებათ, მის დაქირავებას ადგილზეც მოახერხებთ, ასევე — 5 ლარად. რაც შეეხება დანახარებას, მას სპეციალურად ტურისტებისთვის მოწყობილი კაფეებში შეძლებთ.

თავგადასავლების მოყვარულებს დაცულ ტერიტორიაზე სასიამოვნოდ დასვენება გელით. შეგიძლიათ სამთო ველოსიპედით ისეირნოთ ან ცხენით შემოიპროთ ტყე-პარკები, მონანი-ლეოზა მიიღოთ სპეციალურ ლაშქრობებში, ითვეზაოთ, დააკვირდეთ იშვიათი ჯიშის ფრინველებს. თუ

დაცულ ტერიტორიებზე გადანაწილებს დასვენებას, ჯობს, სპორტული ტანსაცმელი მოიმარაგოთ. სქელძირიანი, დახურული, სავლე ფეხსაცმელი, ქუდი, სანჯიშარი ლაბადა, სპორტული შარვალი და, ყოველი შემთხვევისთვის, თბილი ტანსაცმელი. მთაში საღამოობით ყოველთვის ცივა. წარმოიდგინეთ, შუა ზაფხულში თბილად ჩაცმული ზიხარ კოცონთან და თბები, მაშინ, როცა თბილისში სიცხისგან ყველაფერი იწვის. დამთენხმებით, ნამდვილი ნეტარებაა.

მთაში დასვენების მოყვარულებს, ასევე, შეუძლიათ ღამე კოტეჯებში 20 ლარად გაათითოთ ან სულაც კარვით ისარგებლოთ. კარვით თვის ადგილს კი სულ რაღაც 5 ლარად დაიქირავებთ. თუ კარვის ტარება გეზარებათ, მის დაქირავებას ადგილზეც მოახერხებთ, ასევე — 5 ლარად. რაც შეეხება დანახარებას, მას სპეციალურად ტურისტებისთვის მოწყობილი კაფეებში შეძლებთ.

თავგადასავლების მოყვარულებს დაცულ ტერიტორიაზე სასიამოვნოდ დასვენება გელით. შეგიძლიათ სამთო ველოსიპედით ისეირნოთ ან ცხენით შემოიპროთ ტყე-პარკები, მონანი-ლეოზა მიიღოთ სპეციალურ ლაშქრობებში, ითვეზაოთ, დააკვირდეთ იშვიათი ჯიშის ფრინველებს. თუ

მიუხედავად იმისა, რომ ბაკურიანი და გუდაური ზამთრის კურორტებია, იქ დასვენება ზაფხულშიც საკმაოდ სასიამოვნოა. **ზამთართან შედარებით ბაკურიანსა და გუდაურში ფასები გაცილებით დაბალია. სასტუმროში ნომრის დაქირავებას 40-80 ლარად შეძლებთ. თანაც ბაკურიანი თავისი სამკურნალო თვისებით, მშვიდი გარემოთი გამოირჩევა. ასე რომ, თუ სუფთა ჰაერი, ბუნება და მშვიდი დასვენება გიზიდავთ, ბაკურიანსა და გუდაურში ამას შესანიშნავად მოახერხებთ.**

იმედია, ჩვენს მკითხველს ამ ინფორმაციით ცოტათი მაინც დავეხმარებთ, ერთ-ნაირი დამლევლი სამუშაოს შემდეგ თავიანთი შევბუღება სასიამოვნოდ რომ გაატარონ. დაუვიწყარ დასვენებას გისურვებთ!

ვერდები მოამზადეს **ლილი მიროტაძამ და თაო ტაბატაძამ**

არნო

ხიდრბეგიშვილი:

«კამო ბრინაძე», მისეილ სასაპროპაგანდა?

„კამო ბრინაძე“ (QUO VADIS) („საით მივართობი“)
პოლიტიკური მწერლის ჰენრიკ სენკევიჩის ისტორიული რომანია. რომანის მოქმედება რომის იმპერიაში, იმპერატორ ნერონის მმართველობის ხანაში ვითარდება. ნაწარმოების მთავარი თემა — რომაული თემის პირველი ქრისტიანების ბრძოლაა უმძლავრეს იმპერიათა. დანერვილებითაა წარმოდგენილი ცნობილი ხანძარი რომში, რომელიც, გადმოცემით, ნერონმა თვითონ მოაწყო, რათა პოეტური შთაგონება გაეღვივებინა. ნერონის მმართველობისას ქრისტიანები პირველად დაექვემდებარნენ მასშტაბურ დევნას — იმპერატორმა ხანძრის გაჩენა მათ დააბრალა. რომანის სახელწოდება მწერალს უძველესმა გადმოცემამ უკარნახა: თითქმის ყველა რომაელი ქრისტიანის განადგურების შემდეგ პეტრე მოციქული მალულად ტოვებს ქალაქს, რომლის გარეთ ქრისტეს ხვდება და ეკითხება: „საით მივართობი, უფალო?“

ქრისტე მიუგებს: „რაკი ჩემი ხალხი დატოვე, რომში მივდივარ, ხელახალი ვფარცმისთვის“.
ამის შემდეგ პეტრე რომში ბრუნდება და მონამეობრივად აღესრულება.

(2010 წლის 26 მაისს, აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის პილარი კლინტონის მისალოცი განცხადების გარდა, არც ერთი ქართულ ტელეარხს არც ერთი სხვა მილოცვა არ გადმოუცია: ნუთუ ჩვენს ხელი-სუფლებას ისეთი ცუდი რეპუტაცია აქვს, რომ სხვამ არავინ მოგვილოცა მთავარი სახელმწიფოებრივი დღესასწაული — დამოუკიდებლობის დღე?! სხვაგვარად, განა ჩვენი პროსამთავრობო ტელევიზიები ამ ფაქტს მიჩქმალავდნენ?! მხოლოდ მეორე დღეს გამორჩევა ინფორმაცია ინტერნეტში, რომ აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ მიხეილ სააკაშვილს მისალოცი წერილი გამოუგზავნა და ასევე მილოცვას სხვა სახელმწიფოთა ლიდერებმა: ანგელა მერკელმა, ნიკოლა სარკოზიმ, შვეიცარიის, მექსიკის, იაპონიის, პერუს, საბერძნეთის, კორეის, ყაზახეთის, უკრაინისა და აზერბაიჯანის პირველმა პირებმა. სხვათა შორის, ამ ჩამონათვალში სომხეთი ვერ შეგნიშნე...)

წარსული („ზამთრის კიბაზე, რომელიც ეპიპოთ მივართობა...“)

„2008 წლის 7-დან 8 აგვისტოს ღამით ქართულმა შეიარაღებულმა ძალებმა მასობრივი საარტილერიო ცეცხლით იერიში მიიტანეს სამხრეთ ოსეთის ქალაქ ცხინვალზე და სწორედ ამან დაუდო საფუძველი ფართომასშტაბიან შეიარაღებულ კონფლიქტს სამხრეთ კავკასიაში“, — ნათქვამია სამხრეთ კავკასიაში კონფლიქტის გარემოებათა გამოძიებელი საერთაშორისო კომისიის დასკვნაში **ჰაიდი ტალიაინის** თავმჯდომარეობით. რუსეთის შეიარაღებულმა ძალებმა სამხედრო ოპერაცია ჩაატარეს ქართული არმიის წინააღმდეგ და გაანადგურეს მისი სამხედრო ფორმირებები (რომლებმაც რუსეთის მშვიდობისმყოფელებზე იერიში მიიტანეს), რასაც შემდგომ **„ხუთდღიანი ომი“** ეწოდა. შედეგად საქართველომ დაკარგა ასობით ჯარისკაცი, მოკავშირეებისგან მიღებული და სხვადასხვა ქვეყანაში შექმნილი მრავალრიცხოვანი სამხედრო ტექნიკა და საბრძოლო მასალა, რომ აღარაფერი ვთქვამთ ამიერკავკასიის ნითელდროშოვანი სამხედრო ოლქისგან (ჩვენს ყოფილი სამხედრო სიმდიდრის დანერვილებით აღწერილობა ყველასთვის ხელმისაწვდომია ინტერნეტში, სტატიების კრებულში „ავგისტის ტანკები“, რომელიც 2009 წელს მოსკოვის სტრატეგიებისა და ტექნოლოგიების ანალიზის ცენტრმა მოამზადა.)

არმიას სამხედრო ნადავლად დარჩა...
(სხვათა შორის, საინტერესოა, პირდაპირ ეთერში ალუმის კომენტარებისას „რუსთავი 2“-ის ნამყვანმა რამდენიმეჯერ ხაზგასმით რატომ აღნიშნა, რომ კამუფლაჟის ახალი ფერები — როგორც ჯარისკაცის ფორმის, ასევე ტექნიკისა — საგანგებოდ ქალაქის ფერებთანაა ადაპტირებული? ნიშნავს თუ არა ეს, რომ რუსი ასფალტისა და შემოდგომის ფოტოცენზისფერი ჩვენი არმია ბრძოლების წარმოებას ქალაქში და ისიც შემოდგომით აპირებს?! თუ ასეა, რომელ ქალაქში მოხდება ეს და რამდენი წლის შემოდგომაზე?)

ხუთდღიანი ომის შედეგად საქართველოს ხელშეწყობილია საქართველოს დისკალიტაბა მოახდინა მსოფლიო თანაგაგობრობის თვალში და საპუბლიკო დაქარბა კალისიერი გზით ტარიტორიული პრობლეების გადაჭრის საშუალება. მოგვიანებით, ეპროპის, აშშ-ის, გაეროსა და ეუთოს მედიატორობითა და დიპლომატიური მეთოდებით ამ მისწრაფებების რეალიზების მსდელოება შედეგი ვერ გამოიღო.

რად დაუშვით ვარაუდი წმინდა აშშ, რაც ამ მონუმენტის გახსნისას კამუფლაჟით შემოსილი პრეზიდენტ სააკაშვილის განცხადებასთან ერთად (იმის თაობაზე, რომ საქართველოში თითოეული მზად უნდა იყოს კამუფლაჟის ჩასაცმელად!) პირქუშ ეჭვებს ბადებს...

შედეგი (რუსეთი): მიუხედავად რუსეთის ხელმძღვანელობის ოფიციალური განცხადებისა კავკასიაში მწვავე პრობლემების გადაჭრის შესახებ, რეგიონში მდორედ მიმდინარე პროცესები კიდევ კარგა ხანს იქონიებს ნეგატიურ გავლენას საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ სიტუაციაზე როგორც თავად რუსეთსა და ამიერკავკასიის სახელმწიფოებში, ისე დასავლეთ ევროპის რიგ ქვეყნებშიც. **ამგვარად, ჩრდილოეთ კავკასიაში „ჩრდნურ პრობლემის“ საბოლოოდ გადაწყვეტამდე, რუსეთმა სამხრეთ კავკასიაში დამატებითი „ქართული პრობლემა“ შეიძინა. ამასთან, ორივე პრობლემას შერწყმისა და გაფართოების ტენდენცია აქვს.**

აწყო („პანიკოსის მცდარი გზით...“)

ახლა კი დროა, დღევანდელი ობამაში გადმოვიწაცვლოთ და პრეზიდენტ სააკაშვილს დაუუსვავთ კითხვა: **„კამო ბრინაძე“ (საით მივართობი?)**

2008 წლის 8 ოქტომბერს აზერბაიჯანული საინფორმაციო სააგენტო Day.Az-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში „მხოლოდ რუსეთს ძალუძს კავკასიური ცარცის წრის გარღვევა!“ (www.day.az/news/georgia/132606.html)

საქართველოში 08.08.08-ის შემდეგ მოვლენების განვითარების 5 შესაძლო სცენარს განვიხილავდი, რომელთაგან ერთი (№3) იუნყეობდა: **„სცენარის მე-3 ვარიანტი — აშშ-ის პროვოკაციებზე პასუხი.“**

საქმე ისაა, რომ იამადაევისა და ზიაზიკოვის მკვლელობა, სოხუმში სახელმწიფო უშიშროების შენობასთან მომხდარი აფეთქებები, სოფელ ორჭოსანთან მდებარე კარიერებზე ატეხილი სროლა, ცხინვალში მშვიდობისმყოფელთა შტაბთან მომხდარი აფეთქება — ერთი ჯაჭვის რგოლებია. აშშ, რომელმაც ვერ გაბედა, აშკარად დაპირისპირებოდა რუსეთს 8-12 აგვისტოს ხუთდღიან ომში ავგოსანთან შეიარაღებულ ბრძოლა ნააგო, კვლავ ვერ ჩაიგდო ხელში ჩრდილოეთ კავკასიისა და კასპიისპირეთის გასაღები. გამოვიცხუებთ არაა, რომ ის „მეორე ემელონს“ ამზადებდეს (ისევე მიამიტი ქართველების ხელით): ამჯერად პროვოცირებული იქნება ტერაქტები და პარტი-

ზანული ომი. ეს აშშ-ს აქ ამჟამად შემოსვლის საშუალებას მისცემს ტერორიზმთან ბრძოლის დროში, რათა დაამტკიცოს, რომ რუსეთის მიერ კონტროლირებად ტერიტორიებზეც კი სრული უნესრიგობაა...“

შედეგი, რომ დღეს მოვლენები სწორედ ამ სცენარის მიხედვით ვითარდება:

„აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ მოიწონა მსოფლიოს 75 ქვეყანაში სპეციალური დანიშნულების ჯარების განთავსების გეგმა „ალქიდას“ ტერორისტულ ქსელთან ბრძოლის ფარგლებში.“ — განაცხადა ოდიოდ კვირის წინათ **The Times-მა** და ამიერკავკასიის სახელმწიფოებში, ისე დასავლეთ ევროპის რიგ ქვეყნებშიც. **ამგვარად, ჩრდილოეთ კავკასიაში დამატებითი „ქართული პრობლემა“ შეიძინა. ამასთან, ორივე პრობლემას შერწყმისა და გაფართოების ტენდენცია აქვს.**

(საგულისხმოა, რომ **The New York Times-ის** ინფორმაცია დროში პრაქტიკულად დაემთხვა რუსეთის საკითხებში აშშ-ის პრეზიდენტის მთავარი მრჩეველის — **მაიკლ მაკფაულის** მიმანიშნებელ განცხადებას, რომელმაც გასულ კვირას მოსკოვში სამუშაო ვიზიტით ყოფნისას პირველად აღიარა ოფიციალურად, რომ **ამერიკა, სავარაუდოდ, საქართველოს სამხრეთ ოსეთსა და აფხაზეთს ვერ დაუბრუნებს: „გულახდილად გეტყვით, ვერ წარმოიდგენია, რომ შევიშუშავებთ სტრატეგიას, რომელიც საშუალებას მოგვცემს, საქართველოს აფხაზეთი და სამხრეთ ოსეთი მის უწინდელ საზღვრებში დაუბრუნოთ.“** — განაცხადა მან.)

ისმის კითხვა: **დააღვებამ თუ არა ჩიხში მოცეპული ახალგაზრდა და ივაშულსური სააკაშვილი შიშვარდნაში მცდარ გზას, რომელიც უწინ მსბამს სიტუაციაში აირიზა ვარიანტი: „ჩემი მტრის მტარი ჩემი მეგობარია?“** 2001 წელს ხომ ჩეჩენი საველე მეთურის — **რუსლან გილაფის** „მაღალი ინტელექტითა და ინტელიგენტობით“ მიხიბულმა, ჭაღარა და დარბაისილმა შევარდნამაც კი ვერ გაუძლო ცდუნებას: **„თუ ეს ბოევიკი სოხუმს ვერ დაგვიბრუნებს, რუსებს მიიწვევთ და დანებდები!“** — გულწრფელად სჯეროდა შევარდნაძეს, როცა რუსლანს „ციმციმ“ აცილებდა პანკისიდან კოდორის ხეობაში... თუმცა უმთავრესმა — გილაფის ბოე-

ვიკების გამოჩენამ რუსეთ-საქართველოს საზღვრის ჩეჩნურ მონაკვეთზე — რფის ფედერალური ძალების საზღვრისპირა ინციდენტებზე პროვოცირება მოახდინა, **რის შემდეგაც საქართველო გარკვეულ ხანს ჩრდილოეთ მეზობლის „იმპერიული ამბიციების“ წინააღმდეგ ერთიანდებოდა. ამით კი შიშვარდნაძე, რომელიც ძლივს ინარჩუნებდა ცენტრალურ ქალაქულეზას, თანხისი პარსონის მიმართი ქართული ხალხისა და დღითიდღე აქტიურად მუშაობის გააძლიერებდა.**

(რით დასრულდა ეს სამსუხარო ავანტიურა, ყველას ახსოვს, განსაკუთრებით კი კოდორის ხეობის ბიჭებს, რომლებზეც გილაფის რაზმის ნაშთები ეყიდა... თავად მძიმედ დაჭრილმა გილაფისა მისთვის შევარდნაძის მიერ გამოგზავნილი შვეულმფრენით ძლივს გაასწრო. მერ კი შევარდნაძემაც ძლივს გაასწრო სააკაშვილს მშობლიური პარლამენტიდან... ვფიქრობ, ამგვარადვე დასრულდება ნებისმიერი ახალი ავანტიურა, თუკი ის განხორციელდება.)

შედეგი სააკაშვილი-2010: ეგებ, ისინი ერთმანეთს ჰგვანან?

მომხდარის გაანალიზებთა და სხვადასხვა მედიამი აღმოჩენილი ინფორმაციებით (მათ შორის, ამერიკულსა და ევროპულ მედიამიც), რომელთა უფაუტელოფასაც ან თუნდაც მათდამი თავისი ღრმა აღფრთობის გამოხატვას საქართველოს მოქმედი ხელისუფლება, როგორც ჩანს, არც აპირებს, უნდა ვივარაუდოთ, რომ დღეს კვლავ იდგმება ნაბიჯები საქართველოს ხელმძღვანელობისა და ე.წ. დღევნილი ჩეჩნური მთავრობის ლიდერების დაახლოებისაკენ. ინტერნეტში, საყველთაოდ ხელმისაწვდომი მასალებით, ამჟამინდელმა ხელისუფლებამ საქართველოს ტერიტორიაზე აქტიური მუშაობა გააჩაღა, რომლის მიზანია, არც მცემი, არც ნაკლები, ჩრდილოეთ კავკასიაში, უწინარესად კი ჩეჩნეთში, დაღესტანსა და ინგუშეთში ვითარების დესტაბილიზაცია. რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლაში ამჯერად, სავარაუდოდ, იქქერიის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ბრიგადის ყოფილი გენერალი **აშმედ ზაკაევი** შეიქმნა (იქქერიის რესპუბლიკის კულტურის ყოფილი მინისტრო, ვიცე-პრემიერი, სავარაუდოდ, საქმეთა მინისტრი და პრემიერ-მინისტრი, რომელიც 2001 წლიდან რფ-ის გენერალურმა პროკურატურამ ტერორიზმის, მშვიდობიანი მოსახლეობისა და სამართალდამცავი ორგანოების თანამშრომლების მკვლელობა-

სტრასბურგის სასამართლომ გააპართლა ლეგენდარული საქმეების გამოძიებელი

სტრასბურგში საქართველოზე და ამ ქვეყანაში ადამიანის უფლებების მდგომარეობის შესახებ ჩვენზე უკეთ უნდა იცოდნენ, რადგან ყოველი მეორე საქმე ქართული სასამართლოების გავლის შემდეგ სწორედ სტრასბურგში მიდის. სტრასბურგის სასამართლოში საქმის წარმოება საკმაოდ სერიოზულ თანხებთანაა დაკავშირებული, ამიტომ იქ მხოლოდ ის საქმეები იგზავნება, რომლის მოგებაშიც ადვოკატიც დარწმუნებულია და მომჩივანიც. ერთ-ერთი ასეთი პროცესი სტრასბურგის სასამართლოში ახლახან გაიმართა. საქმე ეხებოდა ლევან კალაძის საქმის გამოძიებლის — ბათუ სალინაძეს, რომელიც ქართულ მართლმსაჯულებას საკუთრების ხელყოფაში, უკანონო პატიმრობასა და წამებაში ადანაშაულებდა. მან სტრასბურგის სასამართლოში სამივე საქმე მოიგო. სტრასბურგის სასამართლო ახლო მომავალში მის კიდევ ერთ საჩივარს განიხილავს, რომელიც სასამართლოში მოგვიანებით შევიდა.

ბათუ სალინაძე 2004 წელს საქართველოს შს სამინისტროს სს სამძებრო სამსახურის უფროსად მუშაობდა და მას დაევალა ჰქონდა ლევან კალაძის გატაცების საქმეზე დანაშაულის გახსნისა და გამოძიებისთვის სრულყოფილი დახმარების მიზნით შექმნილი სპეციალური ოპერატიული-სამძებრო ჯგუფის ხელმძღვანელობა. გენერალურმა პროკურატურამ 2006 წელს სწორედ ამ საქმესთან დაკავშირებით დააკავს იგი და ბრალი რამდენიმე მუხლით წაუყენა:

პროკურატურა სალინაძეს ლევან კალაძის გატაცების საქმეზე მუშაობისას, 2004 წლის 24 მარტს, მესტიის რაიონის სოფელ ეცერში, აფრასიძეების საცხოვრებელ სახლში განხორციელებული ანტიკრიმინალური ღონისძიების შედეგად დაკავებულ ვლადიმერ მურავიოვის მოტყუებით, ძალადობითა და ძალადობის გამოყენების მუქარით ჩვენების გამოძახებას ედავებოდა, თითქოს მან 2004 წლის აგვისტოში აფრასიძეების სახლში ნახა ლევან კალაძე.
ასევე, სალინაძეს ბრალად შეერაცხა ლევან კალაძისა და სხვა საქმეებთან დაკავშირებული სამსახურებრივი სარგებლობისთვის განკუთვნილი საიდუმლო დოკუმენტების მართლსაწინააღმდეგოდ მისაკუთრება და თავის საცხოვრებელ სახლში გადახალვა.

ჩადენილი დანაშაულებრივი ქმედებისთვის სალინაძეს ბრალი წარედგინა საქართველოს სს კოდექსის 333-ე მუხლის III ნაწილის „ა“, „ბ“, „გ“ ქვეპუნქტებით. 335-ე მუხლის II ნაწილით, 236-ე მუხლის I ნაწილით, 363-ე მუხლის I ნაწილით და სასჯელის ზომიდან თავისუფლების 7 წლით აღკვეთა და 500-ლარიანი ჯარიმა დაეკისრა.

ეს ქართულ სასამართლოში, ხოლო, როგორც აღვნიშნეთ, ევროსასამართლოში ბათუ სალინაძემ საქართველოს წინააღმდეგ საქმე მოიგო და ამჯერად თავად ხელი

სუფლებას დაევალა 15 000 ევროსა და, სავარაუდოდ, მილიონის გადახდა ბათუ სალინაძისთვის. სტრასბურგის სასამართლომ უკანონოდ ცნო მისი გამოსახლება, ჩათვალა, რომ ადგილი ჰქონდა წამებას და უკანონო პატიმრობას, მეოთხე სარჩელი კი, რომელიც სტრასბურგის სასამართლოში ცოტა მოგვიანებით შევიდა, ბათუ სალინაძის მიმართ არასამართლიანი სასამართლოს საკითხს განიხილავს.

გალე ნიკოლეიშვილი, ბათუ სალინაძის ადვოკატი:
„ბათუ სალინაძე, უკვე 4 წელია, პატიმრობაშია და მისი აქვე შევიდი წლით თავისუფლების აღკვეთა. მიუ-

გიორგი ბარამიძე ბათუ სალინაძეს შს მინისტრის მოადგილედ დანიშნავს ჰაირაბოღა მიხეილ სააკაშვილის სახელით

კური ზენოლა. მოგვსენებდათ, ერთ-ერთი ეჭვმიტანილი იმ დროს კალაძის მკვლელობის საქმეში იყო აფრასიძეების ოჯახი, უფრო სწორად, იყო მინიშნებები, თითქოს იქ წავიდა ფული, რომელიც გამოსძალეს კალაძეების მამას.

აფრასიძეების ოჯახი მისგან მალულად და ფარულად გაანადგურეს, ფაქტობრივად, თავს დაესხნენ მათ, იმ დროს დაპატიმრეს მოსამსახურე, აფრასიძის ორ შვილთან ერთად. იგი დღესაც პატიმრობაშია იმ მოტივით, რომ თითქოს წინააღმდეგობა გაუწია პოლიციას. აფრასიძეების მოსამსახურე სასამართლო პროცესებზე ღიად

და ასევე ცეცხლსასროლი იარაღი. ეს მაშინ, როცა სალინაძეს ცეცხლსასროლი იარაღი გაფორმებული ჰქონდა და უკანონო ცეცხლსასროლი იარაღი არაფერში სჭირდებოდა.

სახელმწიფომ მის მიმართ გამოიჩინა არაკეთილსინდისიერი და მიკერძოებული დამოკიდებულება. სალინაძის საქმე სამი სხვადასხვა მიმართულებით გასაჩივრდა სტრასბურგის სასამართლოში.

აქვე მინდა ვთქვა, რომ, ძირითადად, ამ საქმეს აწარმოებდა ადვოკატი მალხაზ პატარაია და მას ეხმარებოდა ადვოკატი

ინსტანცია მოიარა საქმემ, ყველა დანარჩენზე არის გადაწყვეტილება, ანუ სასამართლომ დაადგინა, რომ უკანონოდ ჩამოართვეს მას ქონება და სახელმწიფოს დაევალა, მიეცა შესაბამისი კომპენსაცია ან დაეზრუნებინა ქონება ექვსი თვის ვადაში, წინააღმდეგ შემთხვევაში, სასამართლო თავად გადაწყვეტს იმ თანხის ოდენობას, რომელიც სახელმწიფომ სალინაძეს უნდა გადაუხადოს. ასევე დაავალა 15 000 ევროს გადახდა ჯარიმის სახით სამი თვის ვადაში, მორალური ზიანისთვის, რომელიც მან მიიღო პატიმრობის უკანონოდ გაგრძელებისთვის. დარჩა განსახილველი მეექვსე მუხლთან

მთავარი, არასამართლიანი სასამართლოს წნობა და როდესაც წნობან, რომ არასამართლიანი სასამართლო ჩატარდა, ხელისუფლება უკვე იძულებული იქნება, სალინაძე გაათავისუფლოს.

თუმცა არ გამოვრიცხავ ამ უზარმაზარ ზარალის ანაზღაურებაზე მოლაპარაკებისას მანამდეც გამოიჩინოს ეს ინიციატივა.

— რატომ არის სასამართლო დაინტერესებული, რომ ბათუ სალინაძე პატიმრობაში დარჩეს?

— ბათუ სალინაძე ამას უკავშირებდა შს სამინისტროს მაღალჩინოსნების ინტერესებს, რომლებიც გარეული იყვნენ კალაძის გატაცების საქმეში; როგორც თვითონ ამბობს, ეს ადამიანი უშლიდნენ მას ხელს გამოძიებაშიც და დაინტერესებული იყვნენ, ლევან კალაძის გატაცების ორგანიზატორებამდე ვერ მისულიყო გამოძიება. იგი მიიჩნევს, რომ ეს საქმე დღესაც არ არის გახსნილი. გვამი, რომელიც აღმოაჩინეს, არ არის ლევან კალაძის, და არ გამოიციხავს, რომ ამ საქმის მთავარი შემკვეთები, რომლებთანაც კუდი ჰქონდათ „გადასკვნილი“ კანონიერ ქურდებსა და პოლიციის მაღალჩინოსნებს, დარჩნენ დაუსჯელები.

ყველაზე მეტი, ბუნებრივია, მან იცის ამ საქმესთან დაკავშირებით. წარმოიდგინეთ, 50 წელი იმუშავა გამოძიებაში და ლევან კალაძის საქმეები აქვს გახსნილი, მას არაფერი შეეშლებოდა. სალინაძე პენსიაში იყო გასული, გიორგი ბარამიძისა და მიხეილ სააკაშვილის დაუიხებელი თხოვნით (რომელიც ბარამიძემ გადასცა) დაბრუნდა სამინისტროში. **ბარამიძე მას ეუბნებოდა, პრეზიდენტი გთხოვს, ყველა პირობას შეეკმინო, ხელა-ხეგ მინისტრის მოადგილედ დაგნიშნავთ, ოღონდ ეს სირცხვილი ჩამორეცხე საქართველოს და კალაძის საქმე გახსენიო.** თვითონ როგორც ამბობს, კვალზე იყო დამდგარი და, ფაქტობრივად, გახსნილი იყო საქმე. სწორედ იმიტომ დააპატიმრეს, რომ ეს ვილაცებს ხელს არ აძლევდა.

სოფო ბელაშვილი

ვინ არიან ლევან კალაძის გვალაობის მთავარი შეგვეთები, როგორც მათს კუდი ჰქონდათ «გადასკვნილი» კანონიერ ქურდებსა და პოლიციის მაღალჩინოსნებს

ხედავდ იმისა, რომ საქართველოს კანონმდებლობით, როდესაც სასჯელის ნახევარს მოხდის პირი, რომლის ასაკიც 70 წელს გადასცილდა, უნდა გაათავისუფლოს სასამართლომ, თუ რამე არსებითი დარღვევები არ აქვს და უარყოფითად არ ხასიათდება.

ბათუ სალინაძეს უკვე შეუსრულდა 73 წელი. ორი თვის წინათ, კანონის ამ მოთხოვნის საფუძველზე, მივმართეთ სასამართლოს, მაგრამ არც საქალაქო და არც სააპელაციო სასამართლომ, გაუგებარი მოტივით, არ დააკმაყოფილა ჩვენი კანონიერი მოთხოვნა.

— რას ედავებოდა სალინაძეს გამოძიება?

— მას ედავებოდნენ, თითქოს მან გაცა ბრძანება, რომ აფრასიძეების მოსამსახურე მურავიოვისთვის გამოეძალათ ჩვენება და ამის გამო მასზე განახორციელეს ფიზი-

აცხადებდა, რომ ბათუ სალინაძეს მისთვის სიკეთის მეტი არაფერი გაუკეთებია, არანაირ ზენოლას მისი მხრიდან ადგილი არ ჰქონია.

სალინაძეს, ასევე, ბრალად ედება, თითქოს საიდუმლო საქმე და ცეცხლსასროლი იარაღი შეინახა იმ ბინაში, რომელშიც ცხოვრობდა. საინტერესო ის არის, რომ ამ ბინიდან, უფრო სწორად, შს სამინისტროს კოტეჯიდან, რომელშიც ის ათი წლის განმავლობაში ცხოვრობდა (იგი არის დევნილი აფხაზეთიდან, პოლიციის პოლკოვნიკი და შს სამინისტრომ გამოუყო კოტეჯი ავჭალაში), მისი გამოსახლების შემდეგ კი იქ პოლიციის პუნქტი გაიხსნა, გამოსახლებიდან წელიწადნახევრის შემდეგ ჩაატარეს ჩხრეკა და „აღმოაჩინეს“, რომ მისი იქ ცხოვრების დროს დარჩენილა რაღაც საიდუმლო საქმე, რომელიც მას სამსახურიდან გათავისუფლების შემდეგ წაუღია,

ზურაბ თოდუა. პირველი დამატებითი ოქმი, გულისხმობს საქართველის ხელყოფას, იგულისხმება მისი გამოძევება სახლიდან თავისი მრავალრიცხოვანი ოჯახით, შვილებით, შვილიშვილებით (საქმეს ჰქვია „სალინაძე და ხუთი სხვა საქართველოს წინააღმდეგ“; ეს ხუთი სხვა არის სწორედ მისი მეუღლე, შვილები და შვილიშვილები).

ევროკონვენციის მეექვსე მუხლით გასაჩივრებულია არასამართლიანი სასამართლოც. არასამართლიანი სასამართლოს გარდა, რომელიც მოგვიანებით წავიდა სტრასბურგში, როდესაც უკვე მიუსაჯეს სალინაძეს და ყველა

დაკავშირებული საჩივარი, არასამართლიანი სასამართლოზე და ეჭვი არ მეპარება, რომ ამასაც ასევე ნააგებს საქართველოს ხელისუფლება.

— იმოქმედებს თუ არა ეს გადაწყვეტილებები მის პატიმრობაზე?

— საქმე ისაა, რომ პატიმრობაზე სტრასბურგის გადაწყვეტილებები არ მოქმედებს. უამრავი შემთხვევა ვიცით, როდესაც ჯარიმას იხდის სახელმწიფო, იმიტომ, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში ჯარიმები ორმაგი და სამმაგი ხდება, მაგრამ ადამიანი რჩება პატიმრობაში. თუმცა არ გამოვრიცხავ, სახელმწიფომ დაინიშნა მოლაპარაკება კომპენსაციის თანხასთან დაკავშირებით, ვინაიდან ეს საკმაოდ სერიოზული თანხაა. მას ჩამოთვლილი აქვს მსხვილფეხა, წვრილფეხა პირუტყვი, დიდი მეურნეობა, რომელიც ჰქონდა და ზარალი შეფასებულია მილიონამდე. მთავარი ჯერ წინ არის.

ზურაბ გაგნიძე:

სალომე ზურაბიშვილი ბედის გაძიებლად შეგოსებახული ავანტიურისტი

ასრულდა მერაბიშვილის წინასწარმეტყველება — „ნაციონალურ მოძრაობას“ თბილისელების 64% უჭერს მხარს“. რამდენად ობიექტურია ჩატარებული არჩევნების შედეგები, მედლის მეორე მხარეა. ნათელია, რომ „ნაციონალურის“ გამარჯვებაში ოპოზიციური ძალებისადმი ხალხის განაწყენებამ და უნდობლობამ ლომის წილი შეიტანა. ოპოზიციური ძალები ისე დაიქსაქსნენ, რომ ვერც საარჩევნო პროცესზე და ვერც შედეგებზე ზემოქმედება ვერ შეძლეს. „საქართველოს გზის“ ლიდერი სალომე ზურაბიშვილი იმედოვნებს, რომ ოპოზიციის ყველაფერი დალაგდება და ბრძოლა გაგრძელდება. მის პოლიტიკორტრეტზე გვესაუბრება ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის დოქტორი, პროფესორი ზურაბ ბაგნიძე.

— ბატონო ზურაბ, რას გვთქვით სალომე ზურაბიშვილზე, რომელიც საპროტესტო აქციების უმეტესად დასრულებასა და არჩევნებში გამარჯვებას ოპოზიციის მარცხად არ აღიქვამს?
— უპირველესად, ეს მიგვაჩვენებს, რომ ოპოზიციის თავად ემსგავსება ხელისუფლებას. სალომეს შემოქმედარი პოლიტიკოსის პრეტენზია აქვს, თორემ მინისტრის სავარძლის დატოვებისთანავე თავის პროფესიას დაუბრუნებდა. თვითონვე განაცხადა: „ამ მთავრობაში შემთხვევით მოვხვდი, როგორც ვიქნებოდი ნებისმიერ მთავრობაში, რომელიც შემომთავაზებდა ამგვარ პოსტს“. ამიტომ გადაბარდა ოპოზიციის და იყვირა: „ქაჯები კი არ მოდიან, მიდიან“. მოიგო რა ოპოზიციონერის სამოსი, უკომპრომისოდ და კატეგორიულად ხელში აიღო ქართული პოლიტიკის ოპოზიციური ფლანგის მოძღვრის მისია, რითაც ხელაღებით დადო სასწორზე თავისი პოლიტიკური რეპუტაცია.

მაღე გაუჩნდა ამბიციის, რომ სიტუაცია თავის ჭკუაზე ემართა. ამას მოწმობს 2009 წლის აპრილის აქციები, რომლებიც უშუალოდ მისი ინიციატივითა და დიდი მონაწილეობით დაიწყო. მან ყველა პარტიის ოფისი კარდაკარ ჩამოიარა და ყველა ლიდერს სამუშაოზე დაუბრუნებინა. დოკუმენტები დაეკრებინა, ხელის მოწერა მოსთხოვა. დოკუმენტის მიხედვით, ოპოზიციის მოთხოვნა სააკაშვილის გადადგომას, ვადამდელი საპრეზიდენტო და საპარლამენტო არჩევნების დანიშვნას.

წარმოდგინეთ, რამდენად საჩივროა, რომ სააკაშვილის ყოფილი მინისტრი, რომელსაც საქართველოში თითქმის ნახევარი საუკუნე არ უცხოვრია და დედაქალაქში საკუთარი ქვრივ არ აქვს, წლების მანძილზე საფრანგეთში მუდღეულოდ უწვივდა და ერთად საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, 9 აპრილის გმირის — ზვიად გამსახურდიას დისკრედიტაციას ეწეოდა, 9 აპრილის სახელით მონაწილეობდა აქციის ლიდერ-

რობა სურს და თანაც სამპუნქტიან დოკუმენტს წამდვილდ, რომელიც საპროტესტო აქციების უმეტესად დასრულებასა და არჩევნებში გამარჯვებას ოპოზიციის მარცხად არ აღიქვამს?
— უპირველესად, ეს მიგვაჩვენებს, რომ ოპოზიციის თავად ემსგავსება ხელისუფლებას. სალომეს შემოქმედარი პოლიტიკოსის პრეტენზია აქვს, თორემ მინისტრის სავარძლის დატოვებისთანავე თავის პროფესიას დაუბრუნებდა. თვითონვე განაცხადა: „ამ მთავრობაში შემთხვევით მოვხვდი, როგორც ვიქნებოდი ნებისმიერ მთავრობაში, რომელიც შემომთავაზებდა ამგვარ პოსტს“. ამიტომ გადაბარდა ოპოზიციის და იყვირა: „ქაჯები კი არ მოდიან, მიდიან“. მოიგო რა ოპოზიციონერის სამოსი, უკომპრომისოდ და კატეგორიულად ხელში აიღო ქართული პოლიტიკის ოპოზიციური ფლანგის მოძღვრის მისია, რითაც ხელაღებით დადო სასწორზე თავისი პოლიტიკური რეპუტაცია.

სინამდვილეში მას არ გააჩნდა რაიმე გეგმა ან მოქმედების პროგრამა. არ იყო პარტიების კოორდინაცია, პრობლემებისადმი მიდგომები. ოპოზიციის ერთი ნაწილი რეფერენდუმზე საუბრობდა, მეორე — იმპიჩმენტზე, სალომე — გაძლებასა და მინორიტეტს. ამ პოლიტიკოსს ქალბატონს ეგონა, რომ სააკაშვილი ხელისუფლებას დატოვებდა და უხეშად არღვევდა პოლიტიკური ბრძოლის კანონს, რომლის მიხედვითაც უნდა იცოდეს, რა გინდა და რა გზით აპირებ მიღწევას, მარცხი გარდაუვალი იყო.

113 დღე იდგა ხალხი მხესა და წვიმაში, ელემენტარულ აუცილებლობას მოკლებული სალომეს ინიციატივით გამართული, დაუგეგმავი აქციები სექტაკლს დაეწივდა, რადგან არავითარი ფორგი ხელისუფლებასთან მოლაპარაკებაზე წავიდა, ზოგი რეგიონებში გავიდა. სალომეს აშკარად არ აღმოაჩნდა ლიდერის პოლიტიკური ძალა და ალღო. გათვლებს ლირიულ-სკანდალურს აკეთებდა. მან თქვა, რომ ტანსაცმელს იქამდე არ გაიხდიდა, სანამ სააკაშვილი არ გადადგებოდა. ეს კეკელის ქალის „მარტივობა“ უფრო იყო, ვიდრე პოლიტიკური განაცხადი. საკანში გამოკეცივდა და ტანსაცმლის გამოყოფილებით მსოფლიო ისტორიაში არც ერთი ხელისუფლება არ შეცვლილა. ორიენტირი სულელური იყო, ყოველგვარ გონებრივ

განსჯას მოკლებული; აქციებზე წითელი კვრცხებითა და პასკებით გამოცხადება კი — საკმაოდ გარსერიოზული. პრეზიდენტთან დიალოგს ჯერ ემზავის ცდუნებას უწოდებდა, შემდეგ კი გააძვინდა პრეზიდენტის სალომესად კი აქციის მონაწილეებს ამ თემაზე დაწერილი უნიჭოლექი შესთავაზა. ამ ქმედებებით ქალბატონმა სალომემ, როგორც პოლიტიკოსმა, ხალხის თვალში ფასი დაკარგა. მეორე და სკანდალური შემთხვევა სალომემ მაშინ გამოამჟღავნა, როდესაც პრეზიდენტის მიერ გამდგომადეული ანკესი გადაყლაპა. ამერიკის ვიცე-პრეზიდენტის სტუმრობის წინ სააკაშვილმა ოპოზიციონერები უშიშროების საბჭოს სხდომაზე მიიწვია, მანდატდახეულეები პარლამენტში შეიპატიჟა, ხოლო ლიდერებს მინისტრის მოადგილეების პოსტები შესთავაზა. სალომემ იფიქრა, რომ პრეზიდენტს აქციების შეშინდა და მიმა სიტყვაზე დაიჭირა, „საქართველოს ხერხემლის“ ტვიწობა“ მოინდომა და განაცხადებაც გააშანშალა. ამასობაში მისმა დოკუმენტზე ხელმოწერებმა კანცელარიასა და შავნაბადაზე ირბინეს, ვანოს ბიჭებმა კი რუსთაველი საკენებისგან გაათავისუფლეს. ყველაზე დიდი უმეცრება კი ისაა, რომ მისი ლიდერობის ფაქტს მოხდა

პატრიარქის პოლიტიკურ გადაწყვეტილებაში ჩართვა. 9 აპრილის აქციების ლიდერობით ზურაბიშვილს ძალაუფლების დაბრუნება და სხვა ოპოზიციურ ძალად დარღვევა უნდა დაეკავშირებინა. სინამდვილეში კი მისი უთავბოლო ამბიციით ხალხი ადევნებდა მისი ორთქლის გამოშვება მოხდა და საზოგადოებაში მისი პოლიტიკური იუკებით მუხტი ჩაქრა. ყოველივე ამან კი სააკაშვილს დემოკრატი მმართველის იმიჯი შეუქმნა. რამდენიც გინდა ამტიკოს ქალური სიჯიუტით — „მნიშვნელოვან შედეგს მივალნიეთ, ხელისუფლება გამოვასპარავეთ, ვავიყვანეთ ქალაქიდან და სერიოზულად შევაჯანჯღარეთ“, ფაქტი სახეზეა. ხალხმა არჩევნებში მათ „შეჩვეული ჭირის“ ხმის მიცემა არჩია. ხომ აცხადებს, — ყველას აქვს უფლება 9 აპრილის შესახებ ილაპარაკოს, მაგრამ ჩემზე დიდხანს და რეგულარულად იქ არავინ მდგარაო. ჰოდა, აიღოს მომხდარზე სრული პასუხისმგებლობა: რატომ გაღვივდა ხალხში სრული ნიჰილიზმი ოპოზიციურ ძალთა მიმართ? რატომ შეიქმნა საპროტესტო ელექტორატი პრობლემა და ეჭვი ამ ქალბატონის მიმართ? ნუთუ მხოლოდ ზურაბიშვილის

ბუნებრივმა სიბრყველამ და უზომო პატივმოყვარეობამ ჩააქრო საპროტესტო მუხტი?! იქნებ, უხეირო თავდაჯერებით ვილაცის დავალებას ემსახურებოდა?! მის ქცევებს აგენტურული საქმიანობის სუნი ხომ არ დაჰკრავს? — ბატონო ზურაბ, ხალხი და პოლიტოლოგები მიიჩნევენ, რომ რუსეთთან ურთიერთობების დალაგება ჩვენი ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია. რატომ ეწინააღმდეგება ამას ქალბატონი სალომე? — ქალბატონმა სალომემ, როგორც დიპლომატმა, კარგად უნდა იცოდეს, რას ნიშნავს კავკასიის რეგიონში რუსეთის გავლენა და როლი. ეტყობა, დიპლომატიის მოიკოჭლებს, თუნდაც იმიტომ, რომ მას არ გააჩნია პოლიტიკური ხედვა. ის ამბობს: „უცხოელების მიმართ უნდობლობის გაჩენას ერთი მიზანი აქვს — ისევ რუსეთისაკენ წაგვიყვანონ, ამას ჩემი ძალებითაც შევეწინააღმდეგებ“. მან საელჩოებისთვის ამგვარი განცხადება გააკეთა: „საკაშვილი და მისი გუნდი კვლავ ქმნიან შიდა მარცხისა და სახელმწიფო კოლაფსიდან ყურადღების გადატანას კონფორტაციის, რომელიც რუსეთის პროვოცირებაზეა გამიზნული... მოგმართავთ, ამ რეჟიმის უპასუხისმგებლო ქმედებებზე ადევნებოდით იმოქმედო“. სალომე ზურაბიშვილი მთელი არსებით ეწინააღმდეგება რუსული ფაქტორის შემოტანას ქართულ პოლიტიკაში და ყველაფერს პრორუსულს პროვოკაციას უწოდებს — პროვოკაციას, სახელად ნოლიდელს; რამდენად აქვს სხვებისთვის იარაღების მიწოდების მორალური უფლება, როდესაც თვითონვე აცხადებს, რომ ამით ხდება დასავლური ძალების დისკრედიტაცია. პოლიტიკოსი დიპლომატი ხმამაღლა ყვირის: „არასოდეს შეიძლება დიალოგი იმ ხელისუფლებასთან, რომელსაც შენი ტერიტორიები აქვს ოკუპირებული“. ვითომ?! განა ეს აპრობირებული არაა მსოფლიო პოლიტიკაში? სალომე კი მაინც არ ცხრება: „ცუდია, რომ რუსეთი შემოვიდა ქართულ პოლიტიკაში, მას ვერაფერს ვუზავთ, ვერც დაპირებებით და ვერც დიალოგით“. რისი ეშინია მადამ სალომეს, მაშინ, როდესაც თვითონ ნატო თანამშრომლობს რუსეთთან და ამერიკამ კი, დიდი ხანია, დაიწყო გადატვირთვის პოლიტიკა. ის კი მაინც იწინებს: „ასეთი თემა დღეს დივერსიული როლს თამაშობს, თუ ვილაგას უნდა წარმოაჩინოს, რომ ჩვენს ბრძოლაში მოთამაშე რუსეთია, ამას მე არასოდეს დავეთანხმები“. რუსეთის ფაქტორის გათვალისწინებით გვჩრდიდა ცხვირი საეჭვო ღირსების მქონე ამერიკულ ექსპერტს — ირაკლი ალასანიას

დედაქალაქის მერად, ხოლო სხვა კანდიდატურებს ჩვეულებრივად უბრუნებდა. რუსული ფაქტორის გაურკვეველი შიშით აიღო თავზე ალასანიას კანდიდატურის მფარველი ანგელოზის მისია: „სოციოლოგიურ გამოკითხვას მხარს არ ვუჭერ, რადგან ოპოზიციის საერთო კანდიდატი გამოვლენილია და ის ირაკლი ალასანიას“. ალასანიას აპოლოგეტი სხვა პარტიებს მოუწოდებდა: „აქ ვაჭრობის დრო არ არის, ახლა ერთობის დროა და ყველა ოპოზიციონერი ირაკლი ალასანიას გვერდით უნდა გაერთიანდეს“.

გადააჭრელა პრესა ალასანიას დიტირამებით: „ჩემთვის ერთი გამოცხადებული კანდიდატი არსებობს — ირაკლი ალასანია და ვერ ვხვდები, რატომ არ უნდა დავუჭირო მხარს“. იმასაც ამატებდა: „ყველა შემთხვევაში, გვჭირდება ლეგიტიმურობა გარედან“ და მიიჩნევა: „ერთადერთი იმედი და ხელისუფლების ალტერნატივა ირაკლი ალასანიაა“. იმდენად იყო აუტირებული, რომ მეორეხარისხიანი კანდიდატურა არ დაასახელა, იმედოვნებდა: „დიდი იმედი მაქვს, რომ არჩევნებს მოვიგებთ, რომ გვაქვს გარკვეული შანსი, ამ შანსის ყველაზე უკეთესი კანდიდატურა ირაკლი ალასანიაა“. ან „ყოველთვის ვამბობდი, რომ ალასანია საუკეთესო კანდიდატია, როგორც ტიპაჟი. ეს არის ადამიანი, რომელიც ქვეყანას არ დაანგრევს“. სალომემ თავისი ამოწმება მხარდაჭერით ამოწმებულს ის ეჭვი განუშტკიცა, რომ ალასანიას დასავლეთის რჩეული იყო. რჩეულმა კი არჩევნებში დიდი სიმწარე და მარცხი იგემა.

აქედან გამომდინარე ზურაბიშვილის პოლიტიკა არასებელი რეალობის არაადეკვატურია, თანაც ერთპიროვნულია, აკლია ობიექტურობა. სიმტკიცე არ ჰყოფნის, სიმართლეს პირდაპირ შეხედოს, კეთილგონიერულად გააანალიზოს და იქ გაჭრას, სადაც საჭიროა. ის პოლიტიკოსი ზედპირზე დაფარფლებს და არ ჰყოფნის სიმძიმე სილრემში ჩასვლისა. ვერა და ვერ გამოვიდა ილუზიის არტახებიდან. ტრიბუნაზე დგომამ და პანეგირიკულად ლაღადისმა პოლიტიკოსად ვერ აქცია; ცუდად იხარჯება; იაფმა პოპულარობამ გაიტაცა; „ქაჯთა ქვეყანაში“ საკუთარ თავზე ყალბი წარმოდგენა შეიქმნა; წარმოჩენის არც ერთი მცდელობა არ გამოვიდა, რადგან მისი ოპოზიციონერობა ძალაუფლების ჩამორთმევით გამოწვეული შელახული პატივმოყვარეობის ყვავილია. სალომე ზურაბიშვილი უცხოეთიდან ეროვნულ ნიადაგზე ბედისმადიებლად შემოხეტებული ავანტიურისტი, ისეთივე „შემთხვევით“, როგორც ხელისუფლებაშიც მოხვდა. რატომ მოხვდა ერის საპროტესტო სათავეში ეს ქალბატონი, რომელსაც კონსტიტუციურად უფლება არ აქვს, ხალხის რჩეული, ანუ პარლამენტარი იყოს, გაუგებარია. როდესაც ამგვარი სუბიექტი პოლიტიკურად გემოძღვრავს, მაშინ ერის საქმე ცუდადაა და ამას გაანალიზება საჭიროა.

ესაუბრა ლალი შაჰიაშვილი

როსა ქვეყანას «უბნური» ერდოლანი გარღვევას აპირებს

სულ ცოტა ხნის წინათ პრემიერ-მინისტრ რეჯეპ ტაიპ ერდოღანის გააქტიურებას საერთაშორისო ასპარეზზე მიმომხილველები ხსნიდნენ თურქეთის მისწრაფებით, დაეკავებინა ლიდერის პოზიცია რეგიონში.

ამჟამად, ანუ ჰუმანიტარული მისიის ტრაგიკული კონფლიქტით დასრულების შემდეგ, რაც ისრაელის შეიარაღებულმა წინააღმდეგობამ გამოიწვია და რომელიც თურქეთის მოქალაქეებზე დაიღუპა, მან საკვებწოდ განაცხადა, რომ პალესტინაში მიმავალ ჰუმანიტარულ ქარავანს თურქეთი თავისი საზღვარს დაუხურავს. ამასთან, თურქეთის საზღვარს დაუხურავს და აპირებს ასევე მიმომხილველებზე გადახედვას პირვანდელ დასკვნას რეგიონულ ლიდერობაზე პრეტენზიის შესახებ და თურქეთის ამბიციას ისლამური სამყაროს ლიდერობაზე განაგრძებს. რეგიონის ჩარჩოებში ველურ ეტევაო. სხვისი აზრების ამოკითხვის მცდელობა, ანუ გაუმყვანებელი ფიქრის ამოცნობა უზნობადაა მიჩნეული. მაგრამ, როცა ეს აზრები და ფიქრი (ამ შემთხვევაში ერდოღანის) განზრახვად ჩამოყალიბდება და ფაქტობრივად დასაბუთდება, ტაბუირება, როგორც ჩანს, უქმდება. განსაკუთრებით იმ შემთხვევაში, როცა ეს ფაქტები საერთაშორისო ნორმებისა

და სტაბილურობის დარღვევის სერიოზულ ნიშნებს შეიცავს. ექსპერტების დაკვირვებით, ერდოღანის პოლიტიკა ასეთი საშიშროების მნიშვნელოვანი დონითაა გაჯერებული. უარესიც — მიმართულია ოსმანთა იმპერიის უნიკალური სიძლიერითა და ბრწყინვალეობით აღდგენისკენ. ჯერჯერობით დაფარულია ეს ტენდენცია.

რამდენად სწორადია ამოკითხული ერდოღანის ჩანაფიქრი და რამდენად შესაძლებელია მისი რეალიზაცია, ცალკე მსჯელობის საგანია. მაგრამ სავსებით საკმარისია დაძაბულობის შესაქმნელად თუნდაც რეგიონში, ურთიერთობათა დაძაბულობისა და გაართულების შესაქმნელად მაინც, რაც განსაკუთრებით საფრთხილოა საქართველოსთვის, რომლის ხელისუფლება საერთაშორისო პოლიტიკაში თავს ისე გრძნობს, როგორც თევზი წყალში. ამოტრიალებული თევზი, რომელიც ამღვრულ წყალშია, ათადან-ბაბადან ცნობილია, თევზის დაჭრა იოლია, განსაკუთრებით

მაშინ, როცა თეთრი მუცელი მზისთვის აქვს მიშვერილი და ზედაპირზე ტვიტავს.

უსიცოცხლოა. მაგრამ ჩვენ, ამ ქვეყნის მოქალაქეებმა რა დავაშავეთ ისეთი, რომ შევეწიროთ მოცემულობას, რომელიც თავიდან ყარს?

ახლო აღმოსავლეთის გაღვივებული კონფლიქტის ახალმა მონაწილემ — თურქეთმა ერდოღანის ენერგიული დემარშით დააფიქსირა, რომ იგი პალესტინელების ინტერესების დამცველია. ამან და, საერთოდ, ბოლო პერიოდში ჩვენი სამხრეთელი მეზობლის მიერ განხორციელებულმა პოლიტიკამ გაარღვია არაბულ სამყაროსთან მისი ერთგვარად გაუცხოების ისტორიული ჯვბრები. ოსმანთა იმპერიის ზეობის პერიოდში არაბები თურქებს დამპყრობლებად და მზავრებლებად აღიქვამდნენ, ჩვენს დროში კი ისრაელთან მოკავშირეობრივი ურთიერთობის გამო ლამის ურჯულად და ისლამის მოალაბატებდ მონათლეს.

ხოლო და სამი წელიწადი დასჭირდა თურქეთს, რათა ერთგვარად გაუცხოებული ირანი პოტენციურ მოკავშირედ მოექცია.

უცხოურ პრესაში გამოქვეყნებული ანალიტიკური წერილებში სულ უფრო დაუფინებით მიგვანიშნებენ, რომ იკვეთება ახალი ბლოკის კონტურები, რომელშიც, მკვლევართა აზრით,

უიძლება გაერთიანდეს თურქეთი, ირანი, სირია და ლიბანი. ამ ბლოკს, ალბათ, რუსეთიც მხარს დაუჭერს, მაგრამ არა საჯაროდ, — ფარულად. ნაკლებ სავარაუდოა, რომ ქართული საგარეო პოლიტიკის მამებმა გათვალეს ეს ყველაფერი. მაგრამ სააკაშვილის მიერ ერდოღანის ქებათაქება, რაც ბათუმში გადმოვარა, და აჯილდოვა კიდევ, პრემიერის აღმოსავლური პოლიტიკის მოწონებისა და მხარდაჭერის აშკარა დემონსტრაცია იყო. ე.ი. საჯაროდ განვახორციელებთ იმას, რასაც პერსპექტივაში რუსეთმა შეიძლება მხარი დაუჭიროს ფარულად.

ირანს ხომ ფიანდაზა დაუფინეთ უფიზო მიმოსვლისთვის ჩვენი მზაობითა და მისწრაფებით. ხოლო მას შემდეგ, რაც გასულ კვირაში გაეროს უშიშროების საბჭომ მიიღო რეზოლუცია ირანისთვის სანქციების დაწესების შესახებ, ხელეობის საფასვი და თვალეციმიცაა ურნალისტი გოგონებისთვის იმის განცხადება, ძალიან ჰგავს ნახევრად ქალწულად თავის წარმჩენის სურვილს.

რასაც საქართველოში კი მივეჩვიეთ, მაგრამ რაც გაუგებარია მსოფლიო თანამეგობრობისთვის.

ობამამ, მერკელამ, სხვა ლიდერებმა უშიშროების საბჭოს გადამწყვეტილება დემოკრატიისა და პროგრესის გამარჯვებად შეაფასეს. ორიოდ დღის წინათ კი შანჰაის თანამშრომლობის ორგანიზაციამ (ჩინეთი, რუსეთი, ყაზახეთი, ყირგიზეთი, ტაჯიკეთი), რომლის ასოცირებული წევრი — ირანი, მეორე წელიწადის წინათ კი შანჰაის თანამშრომლობის ორგანიზაციის წევრია, სრულყოფილია წევრობას ითხოვს, პრეზიდენტ ახმადინეჯადის ყველა გზა გადაუკეტა იმით, რომ თავის წესდებამი შეიტანა ახალი პუნქტი, რომლის ძალით ამ ორგანიზაციაში არ მიიღებენ გაეროს სანქციებს დაქვემდებარებულ ქვეყანას.

პოლიტიკოსები, რომლებიც გადაჩვეულები არ არიან ლოგიკურ მსჯელობას, განსჯიან ასე: ანკარის ახალმა პოლიტიკამ არა მარტო გაართულა ისრაელის მდგომარეობა, არამედ პრაქტიკულად საფუძველი გამოაცალა აშშ-ის განზრახვას, განახორციელოს ირანზე თავდასხმის მოწყობა, რადგან ამ საომარი კამპანიის დროს თურქეთს ამერიკის შეიარაღებული ძალების მნიშვნელოვანი პლაცდარმის ფუნქციის შესრულება ეკისრებოდა.

ეს ერთი. მეორე მომენტი უფრო მასშტაბურია. თუ ერთმონებრე მაჰმადიანთა ბლოკი, რომელზეც ზემოთ ვილაპარაკეთ, მართლაც შეიქმნა, მაშინ ახლო აღმოსავლეთში გეოპოლიტიკური ვითარება შეიძლება რადიკალურად შეიცვალოს. ინტერესთა დაპირისპირებას რეგიონში აქცენტირებს გადამწყვეტილი მომენტები: დასავლეთისთვის მთავარი ამოცანა რუსეთის სფეროს შენარჩუნება გახდება და არა კავკასიის გამოყენება რუსეთის წინააღმდეგ ბრძოლის პლაცდარმად.

თავისი გაუჭირდება. მაშასადამე, ვითარების შეცვლა რუსეთისთვის იქნება მომგებიანი. ჩვენ სად ვიდგებით ამ დროს? ▶

ირანმა დაიშასხურა სანქციები, მაგრამ შეიარაღებული კონფლიქტი უფრო დაგვიანლოვდა

ირანის თემა მსოფლიო პრესის გასული კვირის პუბლიკაციებში პირველ ადგილს იკავებს. მიმომხილველები გამოწვლილვით აანალიზებენ გაეროს უშიშროების საბჭოს მიერ ირანის წინააღმდეგ დაწესებულ სანქციებს და მათს ნაკლებეფექტიანობას.

ჯერ ერთი, იმიტომ, ხაზს უსვამს The Financial Times, რომ გაეროს უახლესმა ლონდონის ბიუროს სათაურად, რაიმე გავლენა იქონიოს ირანის ბირთვულ გეგმებზე, რადგან არ არის პარალიზებული — არ ეხება ნავთობით მისალეპ სასიცოცხლოდ აუცილებელ შემოსავალს. ამერიკიდან ირანი კონცენტრირებული იქნება იმაზე, თუ როგორ აუაროს გვერდი სანქციებს და შემოატრიალოს ისინი თავის სასარგებლოდ.

«სანქციების მუქარა ჩვეულებრივ მათ პრაქტიკულ გამოყენებაზე უფრო ძლიერ მოქმედებს», — წერენ ავტორები რეი ტაკეისი, რომელიც აშშ საერთაშორისო კავშირების საბჭოს თანამშრომელია, და სიუზან მელონი Brookling Institution-იდან.

მეორე, სანქციებმა პოზიციები გაუმყარა ირანის ხელმძღვანელობაში მყოფ «ყველაზე უფრო პარანოიდულ წრეებს», მიიჩნევს Financial Times და მოუწოდებს დასავლეთს, პირდაპირ ესაუბროს ირანს, ამასთან — აღიჭურვოს მოთმინებით.

მოთმინება მხოლოდ კეთილსურვილად რჩება, არცთუ ეფექტიანად, რადგან წინასაომარი სიტუაცია უკვე ხელშესახებ რეალობად იქცა. ამას ამტკიცებს სტეფან სიმანოვიჩი ბრიტანულ The Guardian-ში. «ირანის წინააღმდეგ სანქციები შეიარაღებულ კონფლიქტს გვაახლოებს». ირანთან უშუალო მოლაპარაკების შედეგების დროში შეკვეცილი ეფექტიანობა და ადასტურა აჰმადინეჯადის პრეზიდენტად ხელმეორედ არჩევის შემდეგ ირან-აშშ-ის შარშანდელმა შეხვედრამ, რომელიც მათ შორის 30-

წლიანი გაუცხოების შემდეგ შედგა. ამერიკამ ირანს შესთავაზა ირანის ურანის ბირთვულ სანჯვებე გაცვლა. აჰმადინეჯადი პრინციპში დაეთანხმა, მაგრამ ისეთი პირობები წაუყენა, რომლებიც ვაშინგტონს ხელს არ აძლევდა და გარიგება ჩაიშალა.

გასულ თვეში ბრანზილიამ და თურქეთმა პრაქტიკულად იდენტურ შეთანხმებას მიაღწიეს ირანთან — ურანის ნახევარი მარაგის სანჯვებე გაცვლა, მაგრამ ამჯერად ვაშინგტონის რეაქცია სკეპტიკური იყო (განსხვავებით მიხილ სააკაშვილის რეაქცი-

ისგან, რომელმაც ერდოღანის დიპლომატიური ნაბიჯი ისტორიულ მოვლენად შეაფასა).

სიმანოვიჩი მიიჩნევს, რომ შესწევს სერიოზული გავლენა მოახდინოს ირანთან ურთიერთობის ამერიკულ კურსზე. მისი (ობამას) ამბივალენტური (ურთიერთგამომრიცხავი) მიდგომა სამხრეთის ამ ქვეყანაში ჩატარებული საპრეზიდენტო არჩევნებისადმი (რომელიც აშკარად გაყალბებული იყო), მიზნად ისახავდა ოფიციალურ თეირანთან ურთიერთობის მო-

წესრიგებას. ამიტომ გადაიდგა უდავოდ პრაგმატული ნაბიჯი უშუალო კონტაქტების დასამყარებლად.

თუმცა უეფექტო გამოდგა. არც უშიშროების საბჭოს სანქციებს მიიჩნევენ მიმომხილველები რაიმე გარღვევად. ხოლო ამ სანქციების გამკაცრება იმ მიმართულებით, რომ «ამერიკის, დიდი ბრიტანეთისა და საფრანგეთის სამხედრო-საზღვაო ძალებმა ირანში მიმავალი ან ირანიდან გამოგზავნილი ტვირთები შეამოწმონ, უეჭველად დაგვაყენებს შეიარაღებული კონფლიქტის ზღვარზე», — ასკვნი The Guardian.

«არც ომის, არც მშვიდობის» მსგავსი სიტუაციაა, გაეროს სანქციების შეფასებაში გაცილებით კრიტიკულ პოზიციაზე დგას ფრანგული Le Monde. მსოფლიოში დაივიწყეს ამ გამწვავებულ პირობების თავიდათავი მიზეზი, კერძოდ, ისლამური რესპუბლიკის უარი, შეეწყვიტა ურანის გამდიდრების პროგრამა. ამიტომ «გაეროს სხვა გამოსავალი არ უქონდა. სწორად მოიქცა», თუმცა

ახალი სანქციები, ეჭვი არ უნდა შეგვეპაროს, «ვერ გატრხავს ირანს», რადგან არ არის «მახრჩობელა».

მაგრამ, ამასთან ერთად, ეს ისლამური ქვეყანა შეიძლება იზოლაციაში აღმოჩნდეს, რადგან «ჩინეთმა და რუსეთმა, ირანის უმსხვილესმა სავაჭრო პარტნიორებმა, მხარი დაუჭირეს სანქციებს».

და, როგორც წყლის გადაწურვა, დასკვნა: დიპლომატიის შეთავაზება ეწინააღმდეგება აჰმადინეჯადის რეჟიმის ბუნებას. თუ ეს პოზიცია მაქსიმალისტური არ არის, ამ ეტაპზე მაინც ასე ჩანს, მაშინ, იქნებ, ავიხსნას ჩვენმა სავაჭრულ უწყებამ, რა უდევს საფუძველად საქართველოს ზეოპერატიულ გადამწყვეტილებას ირანთან უფიზო რეჟიმის შემოღების შესახებ? მსოფლიოში ამ რეგიონში სიტუაცია ცივილიზებულ ჩარჩოებში თუ არ მოექცა, უფიზოდაც კარგად შემოვლენ, როცა დასჭირდებათ.

ჩვენ ჩვენი თავი ვიტყვით, რადგან სწორედ სიტუაციის დალაგებაა საქვეყნო. ▶

დედაბოები» ბარტონს!

თუ თურქეთის (პერსპექტივაში ირანისა და სხვა შესაძლო მოკავშირეთა) პოლიტიკა რუსეთის წინააღმდეგ დაასხამს წყალს, სააკაშვილი კი თურქეთს ელაცია და ირანისკენაც გაურბის თვალს, გამოდის, რომ საქართველო რუსეთის თამაშს თამაშობს!

დარღვევებით ჩატარებული საქართველოს არჩევნები

დანიელ ლარისონის ეს წერილი, რომელიც The American Conservative-მა გამოაქვეყნა, უკან მიდევნებული ლამაზივით კია, მაგრამ ის შემთხვევითაა, როცა სულ არაფერზე უკეთესია.

ალაჰმა უწყის!
მივყვეთ პოლიტოლოგების ვარაუდებს: შეიძლება მოხდეს ისე, რომ მნიშვნელოვან რეგიონში გავლენის დაკარგვის პრობლემის წინაშე დამდგარი შეერთებული შტატები, ისრაელი და ევროკავშირი მოელაპარაკონ ანკარას ხისტი პოლიტიკის შერბილების თაობაზე. თუმცა არც ისაა გამორიცხული, რომ შეიმუშაონ პოლიტიკური ასპარეზიდან ერდოღანის მოცილების გეგმა, თუნდაც სამხედრო გადატრიალების ან მის წინააღმდეგ ტერაქტის განხორციელების გზით.

„არ არის ადამიანი, არ არის პრობლემა“...

საერთაშორისო საკითხებზე მომუშავე ექსპერტები დარწმუნებული არიან, რომ ევროკავშირი არ დაუშვებს თურქეთის რადიკალურ ისლამიზაციას. მაგრამ რის ფასად?

პასუხის მისაღებად ალაჰთან „გადამისამართება“ არაფერს მოგვცემს. მაშასადამე, მაქსიმალურად სხვისი აზრების ნაკითხვად უზნობაა, არა მარტო ძალაში რჩება, არამედ დამპყრობლის ათასი ცოდვით შეიძლება დამძიმდეს. რაღა ჩვენ ვზიოდით?

„საქართველოს პრეზიდენტის — მიხეილ სააკაშვილის პარტიამ მუნიციპალურ არჩევნებში დამაჯერებლად გაიმარჯვა, თუმცა გამარჯვება დასავლელი დამკვირვებლების განცხადებებმა დაჩრდილა, რომლებმაც ხმის მიცემის პროცესში „მნიშვნელოვანი ხარვეზები“ მიუთითეს.“

შეფასებები არასოდეს დაუშურებიათ ჩვენთვის, თანაც აღმატებული, ზოგჯერ — ურთიერთგამომრიცხავი, როგორც აქა: „დამაჯერებელი გამარჯვება“ და „მნიშვნელოვანი ხარვეზები“.

რა იგი „დამაჯერებელი გამარჯვება“, რასაც ახლავს „მნიშვნელოვანი ხარვეზები“?! გენებავთ, — პირიქით? რაიმე ლოგიკაც რომ იპოვოთ ასეთ აბსურდში, რა მერე? გაჯანსაღდება საქართველოში საარჩევნო გარემო, ხელისუფლება საარჩევნო ადმინისტრაციას აუკრძალავს გაყალბებას და, პირველივე დარღვევის შემთხვევაში, დამნაშავეებს პასუხისმგებლობის მისცემს?

ან, იქნებ, სააკაშვილის პარტიისთვის ოც ლარად ნაყიდ ელექტორატი მორცხვად დახრის თავს და ლოყები აუღალაფდება ისე, როგორც კარგ ხასიათზე მყოფ მათ პრეზიდენტს?

მსგავსი არაფერი მოხდება. დიდი-დიდი, დაპირისპირებული პოლიტიკოსებმა იხმალაონ ქაღალის ხმლებით. იყო და დარჩება ჩვენი ხელისუფლების პოლიტიკარსენალში სიყალბის მანქანები. ამიტომ, ამბობს ლარისონი „მნიშვნელოვანი გაყალბებებისა და დარღვევების არსებობა არ უნდა გავივიკირდეს“.

ჩვენ ხომ გავკვირვებისგან თვალები გადმოცვენაზე გვაქვს...
ეს — ჩვენ, დასავლეთის პრესას რა რეაქცია ჰქონდა? ავტორი საწინააღმდეგოს პრინციპიდან გამოდის და ასე მიგვანიშნებს იქაურ დამოკი-

ლის მოდელირება მხოლოდ საქართველოში შესაძლებელია? კერძოდ, ასეთის:

„საკაშვილმა ომი დაიწყო, რომელსაც სამხედრო კატასტროფა მოჰყვა, ხოლო მისი პარტია ამ ომის შემდეგ გამართულ პირველ არჩევნებს დიდი უმრავლესობით იგებს. ჩემი აზრით, — განაგრძობს დანიელ ლარისონი, — ეს ადასტურებს არაჯანსაღი დემოკრატიის არსებობას, რომელსაც მნიშვნელოვანი სასიცოცხლო ძალები გააჩნია, არამედ ერთპარტიული სახელმწიფოს დაბადებას, რომელშიც ელექტორატი ნებისმიერ არაკომპეტენტურობასა და ნებისმიერ მარცხს ეგუება“.

საეჭვო დასკვნაა. შეგუებაზე ვლავარაკობ, რადგან ნებისმიერ მოძრაობას მიქცევისა და მოქცევის ფაზები ახასიათებდა ყოველთვის. ახლა მიქცევაა, თავთხელია.

შემდეგი მოქცევა განსაკუთრებით წყალუხვი უნდა იყოს.

ხოლო, რაც შეეხება იმ ერთობაზე, რომლითაც ბუში და მისი ადმინისტრაცია მხარს უჭერდა სააკაშვილს და რომელიც „აბრმავებს პოლიტიკოსებს, ჟურნალისტებს და არ აძლევს მათ სააკაშვილის ხარვეზებისა და შეცდომების დანახვის საშუალებას“, ამაზე ჩემს მოკრძალებულ შეხედულებას მოგახსენებთ:

ნიკარაგუის დიქტატორი — ანასტასიო სომოსა, ამერიკელებმა, როგორც იქნა, აიპარეს, რომ ძალიშვილია, მაგრამ ჩვენი ძალიშვილიაო. უსამაბენ ლადენიც მათი მიზრინილების გამოყვანილი ჯიშია, რომელსაც წლების განმავლობაში გეშავდნენ და ბოლოს და ბოლოს ისე დაგვეშს, რომ „ინვესტირების“ მიზრებული იარაღი მათ წინააღმდეგ მიმართა.

ცუდი პარალელია? იყოს!

დანიელ ლარისონის წერილი, რომელიც მიმოვიხილეთ, პოლემიკაა „კონტინენტთან“, მისი პუბლიკაციის განქიქებაა.

ერთი მთავარი საკითხი, რომელსაც განსაკუთრებული შეურთებლობით განიხილავს ავტორი, 2008 წლის ომია, რომელსაც მისი ვიზავი გვერდს უფლის, „ახსნის არანაირი მცდელობა არ აქვს“. „ამ ომმა, — მიაჩნია ლარისონს, — საქართველოს ეკონომიკას უზარმაზარი ზიანი მიაყენა და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვის შანსის გარეშე დატოვა. დიან, რთულია ინვესტიციების მოზიდვა, როცა ქვეყანას უგნური დემოგოგი მართავს“.

მეც მანდა ვარ.

როგორც Sueddeutsche Zeitung-ის მიმომხილველი აღნიშნავს, საქვოა, სანქციებმა აიძულეს ირანი, გადაუხვიოს არჩეულ კურსს.

„გაეროს უშიშროების საბჭოს გადაწყვეტილება, — ნათქვამია ამ გაცემის მიმოხილვაში, — არის პოლიტიკური სიგნალი, რომელიც სწორად აღიქვებს, უნიანარეს ყოვლისა, რეგიონში, რადგან არაბულ სახელმწიფოებს არაფერის ისე არ უშინათ, როგორც ბირთვული ბომბით შეიარაღებული ირანის“.

ირანის ბომბს კი „ძალუძს უახლოეს მომავალში ისე-დაც არასტაბილური ახლო აღმოსავლეთი ბირთვული ომის საშიშროების წინაშე დააყენოს“.

ამ ყველაფრის შემყურე ევროპა კი განზე დგომას ამჯობინებს. არადა, აქვს ჩარევის მიზეზი, თანაც, ორი — თურქეთისა და ისრაელის პოზიციები. ანკარამ გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციის წინააღმდეგ მისცა ხმა და „იზოლაციის გზა აირჩია. ამ პოზიციის ასე თუ ისე ახსნა კიდევ შეიძლება პრემიერ-მინისტრის შიდაპოლიტიკური გათვლებით, მაგრამ მისი განზრახვა, ეჭვი შეგვეპაროს თურქეთის ორიენტაციაში, შემამფოთებელია“.

ეს ჩვენს ხელისუფლებას არ ენაღვლება...

საქართველოს არჩევნები

Open Democracy აქვეყნებს იაკობ პარუსინსკის წერილს, რომელიც საქართველოში გამართული არჩევნების დემოკრატიზმისკენ გადადგმულ ნაბიჯად შეფასებისგან ქვას ქვაზე არ ტოვებს.

„მე, — წერს პარუსინსკი, — თბილისში მოქმედ ორგანიზაცია „ადამიანის უფლებათა ცენტრთან“ ერთად არჩევნებს ვმეთვალყურეობდი და, რაც ვნახე, ქვას ნამდვილად არ იმსახურებს.“

ერთ უბანზე კომისიის წევრები საარჩევნო კაბინეტში იყვნენ შესული და ამომრჩევლებს მე-5 ნომრის — ნაციონალური მოძრაობის კანდიდატის შემოხაზვას სთხოვდნენ. მთავრობის ერთმა დამკვირვებელმა მოგვიანებით ამისნა, რომ ბევრმა ამომრჩეველმა არ იცოდა ქართული და წერა-კითხვა, მათ ცოდვების ამოცნობაც კი არ შეეძლოთ... სანამ ის ამ განმარტებებს ვაძლევდა, ბედის ირონიით, ჩვენ დავინახეთ კაცი, რომელსაც აუღელვებლად გამოჰქონდა მოძრაი საარჩევნო ყუთი საარჩევნო უბნიდან. მან მიამიტად აგვიხსნა: „უბანზე ადგილს იკავებს, ამიტომ მანქანაში მიმაქვს“.

მაგრამ ყველა დარღვევა ასეთი „მსუბუქი“ როდი იყო. დამკვირვებლებს აშინებდნენ, საჩივრებს არ იღებდნენ, ხოლო ამომრჩეველთა შემონემა წყდებოდა მაშინვე, როგორც კი დამკვირვებელი თვალს მოაშორებდა ან იქაურობას დატოვებდა. ლიის ტიბომა, მშენებლისა და განვითარების აკადემიის დამკვირვებელმა, მითხრა: „ერთ უბანზე, რამდენიმე საჩივარი შევადგინეთ იმაზე, რომ მარკერს არ იყენებდნენ. მათ იგნორირება გავიკეთეს. როდესაც ჩვენ თვითონ დავინყეთ ადამიანების შემონემა, აღმოჩნდა, რომ ექვს მათგანს ცერი უქვე მარკირებული ჰქონდა.“

მეორე უბანზე, საარჩევნო ყუთს თვალი მოვაციკეთ, მერე ისევ შემოვბრუნდით ყუთისკენ და დავინახეთ კაცი, რომელიც 10 თუ 20 ბიულეტენს საარჩევნო ყუთში ყრიდა. ასევე, დღის ბოლოს ბევრი ისეთი ადამიანის ხელმოწერა გაჩნდა, რომლებიც დარეგისტრირებული იყვნენ, როგორც უცხოეთში მყოფნი“.

მაგრამ პრობლემები ამით არ ამოწურულა. ხმის მიცემის საშუალება არასრულყოფიანსა და პირადობის მონუმენტის ასლებით მოსულ ადამიანებსაც ეძლეოდათ. ერთ სადგურზე ოპოზიციონერმა უბედურმა დამკვირვებელმა, რომელსაც მასობრივი გაყალბების ემინოდა, დარჩენა გვთხოვა. მალე შევამჩნიეთ, მგზავრებით სახე მანქანა როგორ გაჩერდა და მხოლოდ მას შემდეგ წავიდა, როცა ზიზით აღმოაჩინა, რომ ყოველნუსთს ვამომწებდით მარკერებს. მაგრამ მოგვიანებით ადამიანები, რომლებიც მარკირებული თითის გამო გააბრუნეს, სუფთა ცერებით დაბრუნდნენ — მიავნეს ხსნარს, რომელიც მელნის ლაქებს შლიდა. ერთერთმა მათგანმა ერთ უბანზე, სულ ცოტა, სამჯერ მისცა ხმა.

პროსამთავრობო ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ის რეპორტიორი ადგილობრივ თავმჯდომარესთან მივიდა და სთხოვა, წაეკითხა მესიჯი, რომლის თანახმადაც საარჩევნო პროცესმა ინციდენტის გარეშე ჩაიარა...

საერთაშორისო სადამკვირვებლო მისიის (IEOM) მეთვალყურეებმა სიტუაცია მთელი ქვეყნის საარჩევნო უბნების მყვირალა 96 პროცენტით შეაფასეს, როგორც კარგი ან ძალიან კარგი; ხოლო კახეთში, სამცხე-ჯავახეთსა და შიდა ქართლში ასეთად 90 პროცენტი მიჩნის. მაგრამ ფაქტია — საერთაშორისო დამკვირვებლებმა, რომლებსაც ჩვენ შევხვდით და რომლებიც ადვილად მისადგომ უბნებზე იმყოფებოდნენ, ერთი შემთხვევაც ვერ შეამჩნიეს, რომ ამომრჩევლებს ამომწებდნენ მარკირებაზე, ამიტომაც ჩნდება ეჭვი ამგვარი შეფასების მართებულობაზე.

თუ მთავრობის წარმომადგენლები მაშინ, როდესაც მოსახლეობის მხარდაჭერა აქვთ, ურიგდებიან ან ხელს უწყობენ საარჩევნო დარღვევებს, საკითხავია, რა მოხდება, როდესაც ასეთი მხარდაჭერა არ ექნებათ?

საქართველოში ძალაუფლების დემოკრატიულად გადაცემა ჯერ არ მომხდარა. მმართველმა მთავრობამ უკვე გამოამყვანა ავტორიტარული ტენდენციები. ასეთი არჩევნების მართებულობის აღიარება კი იმ მომავალი რეკლუციის საფუძველს ქმნის, რომლის მიზანი სააკაშვილის დამხობა იქნება. მოვლენათა ასეთი განვითარება ფერად რეკლუციების იდეის დალუბა იქნებოდა. ამ იდეას უკვე მიაღება ჩრდილი იუშენკოს უფარგისობითა და ბაკიევის დაცემით, რაც ყირგიზეთში ამ ბოლო დროს განვითარებულ მოვლენებს მოჰყვა.

საქართველოს ოპოზიციის ცუდი შედეგები, ძირითადად, ერთიანობის დეფიციტმა გამოიწვია. ოპოზიცია, ალბათ, უგუნებოდა, მაგრამ იმ პოზიციასთან დათანხმება, რომლითაც საარჩევნო თალღითობა მხოლოდ მაშინაა მიუღებელი, თუ იგი უშუალოდ და მანამავე ოპოზიციის მარცხში, სახიფათოა. ასეთი პრაქტიკით მავნე ჩვევები კიდევ უფრო გაიფარეს ფესვებს და მომავალში უარესი პრობლემების მიზეზი გახდება“.

მიმოხილვა მოამზადა არამუხ სანაბლიკამ

საქართველოში პოლიტიკური დაკავთების შემსრულებელი 23 მოსამართლე და 59 პოლიტიკური პატიმარია

80-იან წლებში „სიკვდილის მოსამართლეს“ ან განსვენებულ გერსამიას ეძახდნენ. ვის პროცესზეც ის გამოჩნდებოდა, ყველამ იცოდა, რომ ის ადამიანი სასიკვდილო განაჩენისთვის იყო განწინადებული.

საბედნიეროდ, საქართველოში სიკვდილით დასჯა გაუქმებულია, მაგრამ „სიკვდილის მოსამართლის“ სტატუსში გერსამიას ახლა თანამედროვე მოსამართლეები ეცილებიან. სიკვდილით ადამიანებს ვერ სჯიან, მაგრამ, სულ მცირე, ხუთი წლით მაინც ახერხებენ ციხეში გაგზავნის იმის, ვისაც არაფერი დაუშვავთ; უბრალოდ, ხელისუფლებას მათი დანახვა ალიზიანებს ან მათი თავისუფლება არ აწყობს. ახლა, გერსამიას მსგავსად, ამ ადამიანების პროცესზე გამოჩნდა იმის უტყუარი დასტურია, რომ, რაც უნდა დანაშაულს გადავებოდეთ გამოძიება, ვერანაირი გირაოს ფასად თავისუფლებას ვერ შეინარჩუნებთ და, სულ მცირე, ხუთი წლის პატიმრობაში გატარება მოგიწევთ.

მოძრაობამ „სოლიდარობა უკანონო პატიმრებს“ ასეთ პატიმართა 59-კაციანი სია გამოაქვეყნა; ასევე, გამოაქვეყნა სიაში მოხსენიებული პატიმრების მოსამართლეების სიაც. ნიშანდობლივია, რომ პოლიტიკურ საქმეებზე, ძირითადად, განაჩენი ერთი და იმავე მოსამართლეებს გამოაქვთ. ვინ არიან XXI საუკუნის უკანონო პოლიტიკური პატიმრები და რომელი მოსამართლეები მოხვდნენ ამ მოძრაობის მიერ გამოქვეყნებულ სიაში?

- პოლიტიკური პატიმარები:**
1. ამირან ქადაგიშვილი, 2. ლუკა რამაზაშვილი, 3. მერაბ ქვარაია, 4. ნორა კვიციანი, 5. გიორგი ახობაძე, 6. რევაზ ბელია, 7. ვარლამ გალდავა, 8. ზაზა დაყვანიანი, 9. მია თოფჩიანი, 10. იაკობ (კოკა) კვიციანი, 11. გიორგი მეტრეველი, 12. გურამ პაპუაშვილი, 13. რამაზ სამინიძე, 14. ვახტანგ ტალახაძე, 15. კახაბერ ქანთარია, 16. ჯონი ჯიქია, 17. გიორგი ამირანაშვილი, 18. მერაბ რატიშვილი, 19. მარლენ ნადირაძე, 20. რევაზ კლდიაშვილი, 21. თეიმურაზ ნაოჭაშვილი, 22. ომარ ქუცნაშვილი, 23. ტრისტან წითელაშვილი, 24. ჯუმბერ თავაშვილი, 25. ბუჟან დავითაძე, 26. ჯონი ბაბილოძე, 27. სიმონ წურიაშვილი, 28. ზურაბ ბერიძე, 29. გიგა გოგიჩაიშვილი, 30. დავით გრძელიძე, 31. ვლადიმერ ვახანია, 32. ზურაბ ავალიანი, 33. დავით გოგრაჭაძე, 34. ვახტანგ ნარსია, 35. მამუკა შენგელია, 36. ვახტანგ მაისაია, 37. თეიმურაზ მელიქიძე, 38. მელიორ ვაჩნაძე, 39. ბესიკ ობოლაძე, 40. ვია დავითაძე, 41. კონსტანტინე კაპანაძე, 42. დავით კაპანაძე, 43. ლევან ლოლიაშვილი, 44. შალვა გოგინაშვილი, 45. თეიმურაზ ჟორჯოლიანი, 46. თამაზ ტლაშაძე, 47. ზურაბ შელიკიანი, 48. პავლე ბლიაძე, 49. ვახტანგ მასურაშვილი, 50. ოთარ ყაყლაშვილი, 51. გიორგი ალხაზიშვილი, 52. ბესო სარჯველაძე, 53. სერგო ბესელია, 54. ჯამბულ ჩიქოვანი, 55. ბექარ ძაგანია, 56. ცოტნე გამსახურდია, 57. მერაბ ძირკვაძე, 58. ნათია სირაძე, 59. გურამ გოგუა.

საგულსხმობა, რომ ამათგან ზოგი იარაღის უკანონო ტარების, ზოგი ფინანსური, ზოგიც ნარკოტიკული დანაშაულისთვის არის გასამართლებული, ზოგიც ხულიგნობისთვის იხდის სასჯელს. რეალურად კი მათ ერთი რამ აერთიანებთ — არსებულ რეჟიმთან დაპირისპირების გამო აღმოჩნდნენ გისოსებს მიღმა.

ახლა კი ამ მოსამართლეებს გავეცნოთ, რომელთა სიაც მოძრაობამ „სოლიდარობა უკანონო პატიმრებს“ მოგვანოდა და რომლებიც პოლიტიკური შეკვეთების შემსრულებლად მოაზრებებიან. ასეთი ქართულ მართლმსაჯულებაში 23 მოსამართლე აღმოჩნდა:

1. დავით კეკელიძე, 2. მამუკა ნოზაძე, 3. თამარ ალანია, 4. მურთაზ კაპანაძე, 5. მანანა ოთარაშვილი, 6. მერაბ ჯორბენაძე, 7. მალხაზ ენუქიძე, 8. დალი მეტრეველი, 9. მარინე ხორგუაშვილი, 10. მაიკო ჯვარშიაშვილი, 11. მარინე იმერლიშვილი, 12. შორენა გულცაძე, 13. ვერა დოლიძე, 14. იუზა ბუცხრიკიძე, 15. გოჩა ჯეორჯიანი, 16. ჯემალ კიკნაძე, 17. ზვიად ესეგუა, 18. დავით ჯუღელი, 19. თევზაძე, 20. კოჭლამაზაშვილი, 21. ბარდაველიძე, 22. რამიშვილი, 23. ოქროპირიშვილი.

გვერდი მოამზადა სოფო პელაშვილმა

რა უკანასკნელ ირაკლი კოდუას დიმიტრი ლორთქიფანიძეს?

შს სამინისტროს მიერ განხორციელებულ სპეცოპერაციას, რომელიც თავისი მასშტაბით მართლაც შთამბეჭდავი იყო, საკანონმდებლო ორგანოში არაერთგვაროვანი შეფასება მოპყვა. დეპუტატმა დიმიტრი ლორთქიფანიძემ პარლამენტის ტრიბუნაიდან საჯარო შეკითხვით მიმართა სპეციალური ოპერატიული დეპარტამენტის ყოფილ უფროსს — ერეკლე კოდუას: ფლობდა თუ არა იგი ინფორმაციას ქვეყანაში ნარკოდოვით ამ ჯგუფის არსებობის შესახებ თანამდებობაზე ყოფნის პერიოდში. ასევე ზაზაგასიძე აღნიშნა, რომ ეს დაკავება მისი თანამდებობის შეცვლის შემდგომ განხორციელდა, რაც არაპირდაპირი მინიშნება იყო მის ამ ტრანზიტში რაიმე ფორმით მონაწილეობაზე.

ვრცელდებოდა ინფორმაცია, რომ ამ დაკავებათა სერიას, შესაძლოა, შს სამინისტროს თანამშრომლების დაკავებაც მოჰყოლოდა, თუმცა აღნიშნული ინფორმაცია შს სამინისტრომ ჩვენთან საუბარში კატეგორიულად უარყო.

ირაკლი კოდუას დეპუტატისთვის პასუხი არ გაუცია, თუმცა, ალბათ, ამის პასუხად შეიძლება ჩათვალოს ამ დღეებში გავრცელებული ინფორმაცია, რომ ოუსტიციის სამინისტროს დაქვემდებარებაში დამოუკიდებელი საგამოძიებო დეპარტამენტი იქმნება, რომელსაც ირაკლი კოდუა უხელმძღვანელებს. აღნიშნული სამსახურის შექმნის დეტალები საქართველოში ამერიკის ფედერალური საგამოძიებო ბიუროს ხელმძღვანელის — რობერტ მიულერის ვიზიტის დროსაც განხილვებოდა. ამ ვიზიტს უკავშირებს დეპუტატი ნიკა ლალიაშვილი აღნიშნულ სპეცოპერაციასაც და მიიჩნევს, რომ მასში FBI-ის წვლილიც არის. რაც შეეხება საკითხს, რომ შეუძლებელია ამდენი ხნის მანძილზე მსგავსი ნარკოტრანზიტის შეუმჩნეველი ყოფილიყო ქალაქის სტრუქტურისთვის და იგი შესს-ს მაღალჩინოსნების ფედერაციის გარეშე ვერ განხორციელდებოდა, ნიკა ლალიაშვილი შემდეგნაირად ხსნის:

„ეს ძალიან რთული თემაა. მიუხედავად იმისა, რომ დაიხვეწა შს სამინისტროს ტექნიკური შესაძლებლობები, მაინც ძალიან ძნელია ტვირთ-

აპირებს თუ არა შს სამინისტრო ნარკოტრანზიტის საქმეზე საკუთარი თანამშრომლების დაკავებას?

ზის კონტროლი. ამას ბევრად უფრო დიდი რესურსი სჭირდება, ადამიანურიც და ფინანსურიც; შესაბამისად, სავსებით შესაძლებელია, რომ რაღაც პერიოდის განმავლობაში ეს შეუმჩნეველი ყოფილიყო.

არის კიდევ ერთი გარემოება: ხშირად არაპროფესიონალურად აფასებენ სიტუაციას. რეალურად როდესაც ასეთი ტიპის პროცესი მიმდინარეობს, ამის შესახებ იცის სამინისტრომ, მაგრამ იწყება ოპერატიული მუშაობა და ოპერატიული ინტერესებიდან გამომდინარე არ არის მიზანშეწონილი, რეაგირება და ჯგუფის დაკავება მისივე დასახელებით. იმისათვის, რომ მოხდეს უფრო დიდი რაოდენობით ნარკოტიკების ამოღება ან პირთა უფრო ფართო წრის დადგენა, რამდენიმე თვის, შეიძლება ერთი წლის განმავლობაშიც კი სამინისტრო ოპერატიულ თამაშში იყოს შესული დამნაშავეთაგან.

ეს იყო, როგორც ჩანს, ძალიან კარგად ჩატარებული ოპერაცია, მაგრამ, მეორეს მხრივ, მე წინააღმდეგი ვარ ასეთი გაპირების, ტელევიზიით ჩვენებისა და ასეთი ფაქტების პოლიტიკურ თემად ქცევისა. ვფიქრობ, ჯობია, თავი შევკავებოთ იყოს სპეცსამსახურები, როდესაც საუბარია ამა თუ იმ ოპერაციაზე. — მართლაც, ძალიან გაბიარდა ეს ოპერაცია. როგორ ფიქრობთ, ეს იმიტომ მოხდა, რომ კალაშოვის უკავშირდება თუ იმ ვერსიის იზიარებთ, რომ შს სამინისტრო რამდენიმე მაღალჩინოსანზე გასვლასა და მათ დაკავებას აპირებს? — არ მგონია. თუ ვინმე დასაკავებელი დარჩა, გაპირება ასეთი მასშტაბით არ იქნებოდა. ვფიქრობ, ეს სპეცოპერაცია იზოლირებულად არ უნდა განვიხილოთ. თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ რამდენიმე კვირის წინ თბილისში ამერიკის ფედერალური ბიუროს ხელმძღვანელი იმყოფებოდა, ვფიქრობ, ეს ვიზიტი უკავშირდება ამ სპეცოპერაციას, ანუ ეს არ არის განყენებული მარტო ქართველი სამართალდამცავების მიერ დაგეგმილი და ჩატარებული ოპერაცია. დარწმუნებული ვარ, ეს ეფექტი მარტო საქართველოზე არ ვრცელდება და ყველასთვის ძალიან პოზიტიური რამ მოხდა.“

ინფორმაციისთვის (შს სამინისტროს ინფორმაციის): შინაგან საქმეთა სამინისტრომ ქუთაისისა და თბილისში საგამოძიებო ნარკოტრანზიტის 5 ნეკერი დააკავა. ესენია: ანასტასია ზაუტაშვილი, ცნობილი ქირურგის ზაზა ზაუტაშვილის მეუღლე; მეველედ სვანიძე; რომან მუსხელიანი; გიორგი ჩეჩელაშვილი და თენგიზ გურჩიანი. საბერძნეთის მოქალაქე, ესპანეთში მცხოვრები ნუგზარ ბოჭორიშვილი დაკავებულია ჯგუფის რეგულარულად უგზავნიდა ჯაროს პანამიდან, პერუდან და კოლუმბიიდან. ტვირთში გადასაღებული იყო კოკაინის დიდი პარტიები, საერთაშორისო ბაზარზე შემდგომი გადანაწილების მიზნით. ტვირთი ჩამოდიოდა ფოთში, ანასტასია ზაუტაშვილის ბიძაშვილის — რომან მუსხელიანის სახელზე. 2009 წლის ივლისში, მუსხელიანს ჯარის მორიგი პარტია, რომელშიც 90 კგ კოკაინი იყო გადასაღებული, ფოთში ჩამოეღებოდა. მუსხელიანი, ბოჭორიშვილის ბიძაშვილია, გიორგი ჩეჩელაშვილმა და მათმა კიდევ ერთმა მეგობარმა აღნიშნული ტვირთი გადაიტანეს ქუთაისში, ბოჭორიშვილის მის ქმართან, მეველედ სვანიძესთან და მის სახლში გადასაღეს. ნარკოტიკებს შემდგომი ტრანს-

პორტირებისათვის ჯგუფი ელოდებოდა ნუგზარ ბოჭორიშვილის ზარს ესპანეთიდან. ბოჭორიშვილის დარეკვის შემდეგ ჩეჩელაშვილმა და მისმა მეგობარმა, რომელსაც დახმარებისთვის 10 000 ევრო აღუთქვეს, მანქანის „ბამპერში“ დამალეს კოკაინი და წაიღეს თურქეთში. აღსანიშნავია, რომ თურქეთში ტვირთის მისაღებად მათ ყოველ ჯერზე სხვადასხვა პიროვნება ხვდებოდა. ამჯერად მათ საბერძნეთის მოქალაქე დახვდა. ჯგუფის წევრები პაროლად იყენებდნენ 5-დოლარიანი კუპიურის ნომერს, რომელსაც საქართველოს მოქალაქეები შეხვედრისას ზეპირად ეუბნებოდნენ დამხვედრს, ხოლო ეს უკანასკნელი 5-დოლარიანის სწორედ აღნიშნულ კუპიურას უჩვენებდა. ამის შემდეგ ხდებოდა ტვირთის გადაცემა. გამოძიებისთვის ცნობილია, რომ ამგვარი რეისი რამდენჯერმე განხორციელდა. ჩეჩელაშვილის მეგობარ თანმხლებისთვის 10-10 ათასი დოლარი გადაუხადეს, ნაცვლად დაპირებული 10 ათასი ევროსი. ამას გარდა, ჯგუფმა გადასცა ამ უკანასკნელის საქმიდან ჩამოშორება. შემფორთვებმა კურიერმა ადგილობრივ კრიმინალურ სფეროში დახმარება. კრიმინალურმა იმ დროს საქართველოში მყოფი ბოჭორიშვილი დაიბარეს და 250 ათასი დოლარის მოტანას თხოვეს. საქართველოში მყოფ კრიმინალურ ავტორიტეტს — თენგიზ გურჩიანს დაუკავშირდა კანონიერი ქურდი შაქრო კალაშოვი და ბოჭორიშვილისთვის დახმარება სთხოვა. გურჩიანი შეხვდა ბოჭორიშვილის დამინების მოსურნე კრიმინალებს და ბოჭორიშვილზე ზენოლის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა მოსთხოვა, რაზეც თანხმობა მიიღო. მოგვიანებით ბოჭორიშვილმა პირადად დაურეკა გურჩიანს და მადლობა გადაუხადა. ჯგუფმა კურიერის ლიკვიდაცია გადაწყვიტა. ცოტა ხანში ბოჭორიშვილი დაუკავშირდა ანასტასია ზაუტაშვილს და მისცა ქილერის საკონტაქტო ინფორმაცია, რომლისთვისაც ზაუტაშვილს კურიერის მკვლელობა უნდა შეეკვეთა. აღნიშნული დანაშაულებრივი ჯგუფი შს სამინისტროს ოპერატიული მეფორმული რეაგირების ქვეშ იმყოფებოდა. მათი აყვანა მოხდა 2 ივნისს. ჩხრეკისას მეველედ სვანიძის ეზოდან ამოიღეს მინაში დამარხული დაახლოებით 1 700 000 ევრო, ხოლო ანასტასია ზაუტაშვილის ბინიდან 50 000 ევრო. ნუგზარ ბოჭორიშვილი ამჟამად ესპანეთშია.

დასვალ იყო რაი?

პლანეტას რესურსების, მათ შორის წყლის გამოც, შესაძლოა ომი ემუქრებოდეს; ამჯერად არა ტერიტორიების გასაღების ბაზრების, არამედ რესურსების გამო. მსოფლიო ფინანსური კრიზისი მხოლოდ აღვივებს ზოგიერთი სახელმწიფოს აგრესიულ მისწრაფებას. რფ-ის მხედართმთავართა კლუბის პრეზიდენტი, გენერალი ანატოლი კულიკოვი მიიჩნევს, რომ „XXI საუკუნის კონფლიქტები, გენშტაბთა გეგმებით კი არა, მენდელეევის ცხრილის მიხედვით წარმართება“. მოვლენათა განვითარების ასეთი სცენარის მოდელირებას ახდენენ სამხედრო ექსპერტები. მათ შორისაა გეოპოლიტიკური პრობლემების აკადემიის პირველი ვიცე-პრეზიდენტი, სამხედრო მეცნიერებათა დოქტორი კონსტანტინ სივკოვი, რომელსაც პრამდ.რ.შ-ს კორესპონდენტი ესაუბრა.

აუზ კლანების საფეთქელად ეზაღება

ისრაელის მსგავსად, რომელსაც თავი ნაციზმის მთავარ მსხვერპლად მოაქვს და სულაც არ აცბუნებს ის გარემოება, რომ ნაციზმის წლებში ის, როგორც სახელმწიფო, საერთოდ არ არსებობდა, აშშ-მაც მიისაკუთრა ტერორიზმისგან ყველაზე დაზარალებული სახელმწიფოს სტატუსი. ეს სტატუსი, მათი აზრით, სრულიად განსაკუთრებულ უფლებებს იძლევა. ასე მიაჩნია საკუთარ თავს ვაშინგტონმა მის მიერვე შექმნილ ნახევრად ვირტუალურ „ალ-ქაიდასთან“ ბრძოლის წარმოების უფლებამოსილება ისე, რომ აინუნშიც არ აგდებს საერთაშორისო სამართალს, სახელმწიფო საზღვრებსა და ნაციონალურ სუვერენიტეტს.

— რატომ გგონიათ, რომ მსოფლიო ეკონომიკური კრიზისი ახალ მსოფლიო ომს განიზიარებს?

— ამაზე მეტყველებს ამგვარი კრიზისების გადაჭრის ისტორია. უნინ ეს სწორედ I და II მსოფლიო ომების მსგავსობისას მიიღწეოდა. დღესაც მსგავსი სიტუაციაა. გლობალური ფინანსური კრიზისი მსოფლიოში განმსაზღვრელი ფაქტორი გახდა. მისი ჩვეული ღონისძიებებით დაძლევა არ ხერხდება, რადგან ის უფრო ღრმა კრიზისის შედეგია.

— შეიძლება ითქვას, რომ წინა ომები ტერიტორიებისთვის მიმდინარეობდა, ახლა რისთვის იომებენ?

— რესურსებისთვის. დასავლეთის კეთილდღეობა მითი აღმოჩნდა. უმუშევარი დარჩა მილიონობით ადამიანი. დასავლეთის ქვეყნების ყოფილი ეკონომიკური აღმავლობის საიდუმლო მარტივად აიხსნებოდა; უმთავრესად — განვითარებადი ქვეყნებიდან მიღებული იაფი ნედლეული. კრიზისმა თავისი კორექტივები შეიტანა — ნედლეული ყველა-სათვის სამყოფი აღარაა და სულ უფრო მეტად გაძვირდება.

ლაპარაკია არა მარტო ენერგორესურსებზე. მომავალში სასამელი წყლისთვის იდავებენ. ვითარება იმ შემთხვევაში შეიცვლება, თუ ნედლეულის წყაროს მფლობელი ქვეყნები დასავლეთის კონტროლს დაექვემდებარებიან.

თუმცა დასავლეთისთვის სიტუაცია იმით რთულდება, რომ მსოფლიო არენაზე ჩინეთი გამოდის, რომელსაც, ასევე, რესურსები სჭირდება.

— რა გზით შეძლებს დასავლეთი ასეთი კონტროლის მოპოვებას?

— მშვიდობიანი გზით შეეცდება. მაგალითად, ბიზნესის შესყიდვით ამა თუ იმ ქვეყანაში, რაც მას მყიდველზე „მიაბამს“; ანდა — პოლიტიკური ელიტის მოსყიდვით, რომელიც რესურსებს მომხმარებლისთვის ხელსაყრელი ფასის სანაცვლოდ მიანდის. თუმცა, როგორც პრაქტიკამ აჩვენა, ეს მეთოდი ყოველთვის როდეს ამართლებს. ვენესუელასა და ირანს გადახედეთ. დასავლეთის ყველა მცდელობა, ამ ქვეყნების სათავეში თავისი ხალხი დაესვა, მარცხით დასრულდა.

— და მაშინ სიტუაცია „ერაყული“ სცენარით განვითარდება?

— ერაყი, ფაქტობრივად, ერთ ქვეყანას ჰყავს დაპყრობილი და მარტოს მისი შენარჩუნება გაუჭირდება. ამასთან, ერაყის მარაგი არასაკმარისია იმისათვის, რომ დასავლეთის ყველა მოთხოვნა დააკმაყოფილოს. დასავლეთის ინტერესების სფეროში მყოფ ქვეყნებზე კონტროლის დასამყარებლად და შესანარჩუნებლად ნატოს ბლოკს გამოიყენებენ.

— რომელიმე კოალიციას თუ შეუძლია ამას წინ აღუდგეს?

— მაგალითად, თანამშრომლობის შანხაის ორგანიზაცი-

ის ქვეყნებს რუსეთისა და ჩინეთის ხელმძღვანელობით; კიდევ არაბულ-მუსლიმანურ სახელმწიფოებს და, ასევე, ვენესუელის გარშემო გაერთიანებულ ლათინოამერიკულ ქვეყნებს.

— ვინ აღმოჩნდება ჩართული ამ ომში?

— ახალი მსოფლიო ომი ყველა კონტინენტსა და ოკეანეს მოიცავს და 6-დან 30 წლამდე გაგრძელდება. მოსახლეობის საერთო და-საკარგებმა შესაძლოა ასობით მილიონ კაცს მიაღწიოს. დასასრულს რიგი თავისებურებანი განსაზღვრავს. დასავლეთს მნიშვნელოვანი კოზირები აქვს. მის მონიშნულმდეგეთაგან განსხვავებით, ნატოს ქვეყნების საორგანიზაციო-ტექნიკური მზაობის ხარისხი წარმატებას განაპირობებს, ოღონდ ერთი პირობით: ომი ხანგრძლივი არ უნდა იყოს, რადგან, თუ ის გაჭიანურდება, პოლიტიკური რეჟიმები დასავლეთში შეიძლება შეიცვალოს.

— რუსეთი?

— ჩვენი საკვანძო მონაწილეობის გარეშე არც ერთ მსოფლიო ომს არ ჩაუვლია. ასე მოხდება რესურსებისათვის ომის პირობებშიც, იმის გათვალისწინებით, რა ბუნებრივ რესურსებსაც ვფლობთ. სხვა საქმეა, რა სახის იქნება ჩვენი მონაწილეობა. სანამ ისეთ ბირთვულ პოტენციალს ვფლობთ, რომელიც გამანადგურებელ დარტყმას მიაყენებს ნებისმიერ მონაწილედგეს, ჩვენი ხელსაც ვერ გავხ-

ლებენ. თუმცა, შესაბამისი ხელშეკრულებების თავზე მოხვევით, უკვე ცდილობენ ჩვენს განიარაღებას.

ჩვენი ბირთვული პოტენციალის შემდგომი შემცირების შემთხვევაში, რაც დასავლეთში რაკეტისანიშნულმდეგეთაგან დაცვის სისტემების განვითარების პარალელურად მოხდება, ვერ გამოვირჩევთ, რომ ჩვეულებრივი ჰიპერბურთი საშუალებების დახმარებით შემოგვიტონ, და ადექვატურად პასუხის გაცემას, უბრალოდ, ვერ შევძლებთ.

— დასავლეთს სუსტი მხარეები არ აქვს?

— აქვს, რასაკვირველია. მისი სუსტი მხარეები დიდი დანაკლისებისათვის არამზაობა და ადამიანური და საკუთარი ნედლეულის რესურსების შეზღუდულობა. დასავლეთის მონიშნულმდეგე ქვეყნებს კი დიდი ადამიანური რესურსები, მაღალი მორალური პოტენციალი და უზარმაზარი ბუნებრივი რესურსები და ტერიტორიები აქვთ. თუმცა დასავლეთის ქვეყნების ნისქილზე ასხამს წყალს ის გარემოება, რომ მისი მონიშნულმდეგეები დაქაქასული არიან. ინდუსტრიები მუსლიმანებს მტრობენ, მუსლიმანები — ბუდისტებს. ისლამური სამყარო კი მიიტყუროს და სუნიტური დაპირისპირებითაა გახლეჩილი.

— გამოდის, რომ გლობალური ომში, რომელზეც თქვენ ლაპარაკობთ, გამარჯვებულები არ იქნებიან.

— დიას, აბსოლუტურ გამარჯვებას, ალბათ, ვერც ერთი მხარე ვერ მიიღწევს. ამასთან, მხარეები შეეცდებიან, თავი აარიდონ ბირთვული იარაღის გამოყენებას, მაგრამ ამ ვარიანტის გამორიცხვაც არ შეიძლება. სამხედრო მოქმედებები, უმთავრესად, ჩვეულებრივი შეიარაღებით იწარმოებს, მაგრამ ამა თუ იმ ქვეყნის შეიარაღებული ძალების განადგურება და მისი ტერიტორიების დაპყრობაც კი ომის დასასრულს ვერ მოასწავებს.

ერაყულმა მაგალითმა აჩვენა, რომ ომი სხვაგვარ, პარტიზანულ ფორმებს მიიღებს. მტრული კოალიციები იძულებული შეიქნებიან, მშვიდობიანი მოლაპარაკებები გამართონ, თუმცა დაპირისპირების შედეგებზე იქნება დამოკიდებული „ახალი მსოფლიო წესრიგის ჩამოყალიბება“.

— ნუთუ მსოფლიო ომს თავიდან ვერ ავიცილებთ?

— ამის ალბათობა არსებობს. იმისათვის, რომ ეს ომი არ დაეწყოს, ისინი, ვისაც მისი საფრთხე კარგად ესმის, უნდა გაერთიანდნენ. მაშინ დასავლეთის სავარაუდო იერიში უპერსპექტივო გახდება...

ამჟამად

სანქსია საქართველოს შეიარაღებისთვის

კომპანია „ევროკოპტერს“ საქართველოსთან თანამშრომლობისთვის რუსეთის მხრიდან სანქციები ელის. სააკაშვილმა პარიზში ვიზიტისას ხელი მოაწერა შეთანხმებას, რომლის თანახმადაც კომპანიამ საქართველოს ორი ვერტიკალური უნდა მიანდოს. მაგრამ რუსეთში მოქმედებს პრეზიდენტის ბრძანებულება, რომლის თანახმადც ქვეყნებსა და კომპანიებს, რომლებიც საქართველოს ორმაგი დანიშნულების სამხედრო პროდუქციას მიანდებენ, სანქციები ელით. „ევროკოპტერი“ მხოლოდ იმ შემთხვევაში გადარჩება, თუ ვერტიკალური ცალსახად სამოქალაქო დანიშნულებისაა და არანაირ სამხედრო მოდუფიკაციას არ დაექვემდებარება.

ნაღირობა ნაკოპარტალებზე

არავინ იცის, რამდენ ხანს იყო აშშ მექსიკელი ნარკობარონებისთვის მყიდრო საგანი, მაგრამ მხოლოდ ერთი ოპერაციის შედეგად ძალოვანი სტრუქტურების წარმომადგენლებმა იქ 429 ადამიანი დააკავეს. დაკავებულებისგან საერთო ჯამში ამოიღეს 1,5 ტონა მარიხუანა, 100 კილოგრამზე მეტი კოკაინი, 141 ერთეული იარაღი და 5,8 მილიონი დოლარი ნაღდი ფულის სახით. დაკავებულებს, ძირითადად, ნარკოტიკების შენახვასა და გავრცელებას, ასევე ფულის მითვისებას ედავებიან. ეს ამერიკელი და მექსიკელი ნარკოპოლიციის მიერ 2008 წელს დაწყებული ოპერაციის მორიგი რაუნდი იყო.

ამასთან, თავიანთი პრეტენზიების დამალვა ამერიკელებს აზრადაც არ მოსდით. ჯერაც არ ჩამცხრალიყო ცსს-ს საიდუმლო ციხეებთან, სხვადასხვა ქვეყნის მოქალაქეთა გატაცებებთან და მთელ პლანეტაზე მათ უკანონოდ გადაყვანასთან დაკავშირებული მრავალი ცხოვრება სკანდალი, რომ აშშ-მ მსოფლიო თავისი ახალი ინიციატივით გაახარა.

ამერიკულმა მედიამ განაცხადა, რომ აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ მოიწონა 75 ქვეყანაში სპეციალური დანიშნულების ჯარების განთავსების გეგმა „ალ-ქაიდას“ ტერორისტულ ქსელთან ბრძოლის ფარგლებში. ამასთან, როგორც გამოცემა The Times-ი ირწმუნება, უნდა ამერიკის სპეცნაზის საიდუმლო ოპერაციები დაახლოებით 60 ქვეყანაში იყო სანქცირებული, მაგრამ მაშინ ამას ხმაზედაც არ აცხადებდნენ.

ძირითადად, სპეცდანიშნულების რაზმების საქმიანობის გაფართოება აღმოსავლეთ აფრიკის, იემენის, ასევე ახლო აღმოსავლეთის ქვეყნებსა და ცენტრალური აზიის სახელმწიფოებს ეხება. დანვრილებითი ცნობები იმის შესახებ, თუ კონკრეტულად რომელ ქვეყნებში მოქმედებს აშშ-ის სპეცნაზი, არ არსებობს.

კიდევ უფრო ადრე ამერიკის მედია იტყობინებოდა, რომ აშშ-ში ხელმოწერილი იყო დოკუმენტი, რომელიც საქართველოში, თურქეთში, აზერბაიჯანსა და უზბეკეთში საიდუმლო სამხედრო ბაზების შექმნას ითვალისწინებდა. შარშანდელი ზაფხულიდან მოყოლებული, თეთრმა სახლმა არატრადიციული ომის — მთელ მსოფლიოში ცნობების შეკრება და საიდუმლო სამხედრო მოქმედებების წარმოება დაიწყო. გამოცემა იუწყება, რომ პირველი გეგმის შესაბამისად, აშშ-ის სპეცნაზის ბაზები ახლო აღმოსავლეთში, აფრიკასა და ცენტრალურ აზიაში სადაზვერვო მონაცემების შეკრებას ახდენს. შესაბამისი ოპერაციის დაწყების ბრძანებას ხელი მოაწერა აშშ-ის ცენტრალური სარდლობის მეთაურმა, გენერალმა დევიდ პეტრეუსმა.

გენერლის მიერ ხელმოწერილი მეორე დოკუმენტი საქართველოში, თურქეთში, აზერბაიჯანსა და უზბეკეთში ამერიკის საიდუმლო ბაზების შექმნისა და სადაზვერვო ხასიათის შესაბამისი ღონისძიებების გატარების გეგმას შეიცავს.

ბუნდოვანია, რა კონტრტერორისტულ ამოცანებს წყვეტს აშშ საქართველოში, სადაც მხოლოდ ის ბოევიკები არიან, რომლებსაც ამერიკის, ბრიტანეთისა და ისრაელის სპეცსამსახურები რუსეთის სამხრეთით გადასასროლად ამზადებენ, და ასევე აზერბაიჯანში, სადაც უკვე დაჭრილი ტერორისტები მკურნალობასა და რეაბილიტაციას გადიან.

შესაბამისად, შეგვიძლია დავაკენათ, რომ ამ ქვეყნებში ამერიკის სპეცრაზმები კონტრტერორისტული კი არა, სწორედაც რომ ტერორისტული ამოცანების გადაჭრას აპირებენ, ისევე, როგორც ცენტრალურ აზიაში.

ყველა საფუძველი გვაქვს, ვივარაუდოთ, რომ საიდუმლო ბაზები მთელ მსოფლიოში ანალოგიურ ამოცანებს წყვეტდნენ და კვლავაც გადაწყვიტენ.

პიოტრ ივანენკო, სეკონდარუ

რუსეთი შავი ზღვის ფლოტს აქლიაჩავს?

„ინტერფაქსის“ ცნობით, რუსეთის სამხედრო-საზღვაო ძალების მთავარ შტაბში განიხილება ბალტიდან სევასტოპოლში ორი ხომალდის — „Неустрашимый“ და „Ярослав Мудрый“ — გადაყვანა. პროექტ 11540-ის (კლასი „Ястреб“) ეს ორი ფრეგატი ბალტიის ფლოტის შემადგენლობაში შესაბამისად 1993 და 2009 წლებში შევიდა (წყალნაყვ 4 ათასი ტონა, სიჩქარე 30 კვანძი). ისინი აღჭურვილნი არიან ხომალდსა-ნინააღმდეგო სარაკეტო კომპლექსით „Ураган“-ი, საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსით „Кинжал“-ი, სარაკეტო-სატორპედო კომპლექსით „Водопад-НК“-ი, წყალქვეშა ნავების საწინააღმდეგო რეაქტიული დანადგარით „РБУ-6000“-ი, 100 მმ საარტილერიო დანადგარით „АК-100“-ი, საზენიტო-სარაკეტო საარტილერიო კომპლექსით „Кортик“-ი. ხომალდის ანგარიში განთავსებულია ვერტმფრენი „Ka-27“ (ეკიპაჟი: 210 მეზღვაური, მათ შორის — 35 ოფიცერი).

იხნობა, არაფილოს ოჯახი

შეიარაღების გამოფენაზე „Euroatory 2010“, რომელიც 14 ივნისს საფრანგეთში გაიხსნა, ბრიტანულმა „BAE Systems“-მა წარმოადგინა საბრძოლო მანქანების ახალი ოჯახის კონცეფცია ნარმოადგინა. კონსტრუქტორებმა დღეს პოპულარულ მოდულურ მიდგომას მიმართეს. „არმადილოს ოჯახის“ კონცეფცია ითვალისწინებს „CV90“ პლატფორმაზე ახალი ჯავშანტანსპორტორის, მობილური ნაღმსატყორცი და დანადგარის, მართვის, უზრუნველყოფის და სამედიცინო დახმარებისა და ა.შ. ჯავშნის მანქანების შექმნას. „BAE“-ის წარმომადგენელი ჰაკან კარლსონი ამბობს, რომ „მათ უკვე მიაღწიეს მდგრად დაცვას 8-10-კილოგრამიანი ნაღმებისაგან“. „Defence News“-ი აღნიშნავს, რომ კონსტრუქტორებს გარკვეული პრობლემები შეექმნათ, მაგრამ არაფერს აკონკრეტებს.

„Humvee“ პენსიაზე გადის

ამერიკულმა არმიამ ახალი მსუბუქი ტაქტიკური მანქანის „JLTV“-ის გამოცდა დაიწყო. პროექტზე მუშაობაში მონაწილეობდა შვედი კომპანია, მათ შორის „BAE Systems“-ი, „General Tactical Vehicles“-ი, „Lockheed Martin“-ი და „Humvee“-ს მწარმოებელი „AM General“-ი, ამასთანავე, არმია და საზღვაო ქვეითთა კორპუსი, აგრეთვე, ავსტრალიის მთავრობა. პროექტის მენეჯერმა ვოლფგანგ პეტერმანმა განაცხადა, რომ „JLTV“-ს საკვანძო ელემენტები უნდა უზრუნველყოფდეს ბალანსს, ამასთანავე უნდა შეამცირონ ხარჯები მისი ექსპლუატაციის დროს. ჩვენ შევიშვავთ მანქანა, რომელიც, უპირველეს ყოვლისა, სანდოა და, ნაღმზე აფეთქების შემთხვევაში, მისი რემონტი იოლი იქნება. განსაკუთრებული ყურადღება, მისი თქმით, უპრობლემო ტრანსპორტაბელურობას მიექცა, როგორც თვითმფრინავ C-130-ის, ისე ვერტმფრენების — CH-47 და CH-53 — მეშვეობით. ახალი მანქანის ტექნიკური მახასიათებლები მოგვიანებით გახდება ცნობილი, იგულისხმება, რომ მომავალში „JLTV თანდათან ჩაანაცვლებს „Humvee“-ს.

«Super Puma» თუ სუპერზარალი?

„საქართველომ საფრანგეთისგან კატასტროფებისა და ბუნებრივი კატაკლიზმების შედეგების სალიკვიდაციოდ ორი ვერტმფრენი შეიძინა. ამასთან დაკავშირებით ხელშეკრულება 9 ივნისს საქართველოს მთავრობასა და კომპანია „Eurocopter“-ს შორის გაფორმდა“ („ინტერპრესნიუსი“). „რუსთავი 2“-ის 10 ივნისის სიუჟეტის თანახმად, საუბარია „AS332“-ის მოდელის საფრენ აპარატზე; მას რამდენიმე მოდიფიკაცია აქვს, სიუჟეტში გაუღერებული მახასიათებლის მიხედვით, „ეკიპაჟის 3 წევრი და 24 მგზავრი“, თუ ვიმჯელებთ, შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ საუბარია „AS332L2 Super Puma Mk II“-ს ეხება.

მიხეილ სააკაშვილმა ჩამოთვალა ამოცანები, რომელთა გადაწყვეტისთვის უნდა გამოიყენებოდეს ეს ვერტმფრენები: „სამაშველო ოპერაციები, საგანგებო სიტუაციები, სასწრაფო სამედიცინო დახმარება და ევაკუაცია“ (Newsgeorgia.ru). კაცმა რომ თქვას, საგანგებო სიტუაციებისთვის და ევაკუაციისთვის, როდესაც ნებისმიერ ადგილს ბორტზე ძალიან დიდი ფასი აქვს, ლოგიკური იქნებოდა „AS 332L2“-ის იმ მოდიფიკაციის შექმნა, რომელიც შესაძლებელს ხდის სალონი 28 ადამიანის (და ერთი ბორტგამცილებლის) განთავსებას, რაც შეეხება ვერტმფრენის სანიტარულ ვარიანტს, მას 12 (საკაცზე მწოლიარე) ავადმყოფის (დაჭრილის) გადაყვანა შეუძლია, კიდევ 5 მგზავრს შეუძლია იჯდეს.

თუმცა, როგორც ჩანს, შეიძლება „AS332L2“-ის საბაზო ვარიანტი, რომელიც ამასთანავე

საწვდომი ჯერჯერობით მხოლოდ „Samsung“-ისთვის აღმოჩნდა, თუმცა, მაგალითად, გალატაკებული ქვეყნის ელიტისთვის, რომელმაც ზღვაზე გაგრილება გადაწყვიტა, საესეებით გამოსადეგი რამეა.

„დღეს ჩვენ შევიძინეთ ორი ყველაზე საუკეთესო ვერტმფრენი, რაც არსებობს მსოფლიოში“, — განაცხადა მიხეილ სააკაშვილმა („ინტერპრესნიუსი“) ხელშეკრულების ხელმოწერის შემდეგ და, ალბათ, ვერც მიხვდა, რომ მასპინძელი „Eurocopter“-ისთვის ამ ფრაზამ ერთობ ერეტკულად გაიფერა, რადგან მისივე „EC225 Super Puma Mk II“-ს „საუკეთესო“ ნოდებაზე განცხადებით მეტი პრეტენზია აქვს, ის წინამორბედს ყველა მახასიათებლით უკან იტოვებს.

დავა სხვადასხვა ვერტმფრენების ავკარგიანობაზე უსასრულოდ შეიძლება, თუმცა რეიტინგის შედგენისთვის ერთ-ერთი კარგი მაჩვენებელი

ლი საქსპორტო გაყიდვებია. ფაქტი ისაა, რომ სხვადასხვა ქვეყნის მიერ გამოიყენება ასობით „AS332“-ი და ათასობით „MI-8/17“-ი. სხვათაშორის, 19 მაისს „MI-8MBT“-მა ახალი ძრავებით, რომელიც უკრაინულმა „Motor Sich“-მა დაამზადა, 13 წუთში რეკორდული 8100 მეტრის სიმაღლე აკრიფა. „Super Puma“-ს მიერ ამ მაჩვენებლის გაუმეორებელი მცდელობა ტრაგიკულად დასრულდებოდა.

თუმცა ეს ვერ ექსპერიმენტული ნიმუშია, რეალურ ცხოვრებაში კი „MI-8“ აგერ უკვე შეიღებდ მკორე ავღანური ომის უღელს მიათრევს. 11 ივნისს ნატოს გენმდივანმა სთხოვა რუსეთს ალიანსისთვის დახმარების აღმოჩენა, კერძოდ: „დიდი რაოდენობის ვერტმფრენების გამოყოფა, მფრინავების მოზადება, სათადარიგო ნაწილები და საწვავი“. იქვე, ყურისხიში არ ჰყავს „Eurocopter“-ი „ყველაზე საუკეთესო ვერტმფრენებით“? ფრანგებს რატომ არ მიმართა?

აპერიკული ჯარისკაცის

მე ძალიან ვცდილობდი, მეამაყა ჩემი სამხედრო სამსახურით, მაგრამ ერთადერთი, რასაც ვგრძნობდი, სირცხვილი იყო. რასიზმს ოკუპაციის რეალობის შენიღბვა აღარ შეეძლო; ისინიც ხომ ადამიანები იყვნენ. მე ვისხენებ მოხუცს, რომელსაც საკაცით მივათრევდით, შემდეგ კი ვუბრძანებთ ერაყელ პოლიციელებს, იგი ჩვენთვის მოემორენინათ. მე მუდამ ვგრძნობ, რომ დამნაშავე ვარ, როდესაც ვისხენებ დედას და მის შვილებს, რომლებიც სახლიდან გავაგდეთ; იგი ტიროდა და გულმოსული ყვიროდა, რომ სადამზე უარესები ვართ. მე ვგრძობ, რომ დამნაშავე ვარ, როდესაც ვისხენებ, როგორ მოვიკიდ ხელი ახალგაზრდა გოგონას და ქუჩაში გამოვართვი.

მათ ესმით, რომ მათი ძალა მდგომარეობს მხოლოდ უნარში — დაგვარწმუნონ, რომ ომი, დათრგუნვა და ექსპლუატაცია ჩვენს ინტერესებშია. მათ ესმით, რომ მათი სიმდიდრე დამოკიდებულია მათ უნარზე, დაარწმუნონ მშრომელი ადამიანები, მოკვდენენ იმისთვის, რომ მათ სხვა ქვეყნების ბაზრები გააკონტროლონ; ხოლო ჩვენი დარწმუნე-

ბა იმაში, რომ უნდა მოვკლათ და მოვკვდეთ, ეფუძნება მათ უნარს — შთავაგონონ, რომ სუპერ-მაგრები ვართ.

ჯარისკაცები, მეზღაურები, საზღვაო ქვეითები, მფრინავები ამ ოკუპაციისგან არაფერს მოიგებენ. აშშ-ში მცხოვრები ადამიანების აბსოლუტური უმრავლესობა ამ ოკუპაციისგან არაფერს მოიგებს.

ჩვენ ვკარგავთ კიდურებს, ვიტანჯებით ჭრილობებისგან, ჩვენ სიცოცხლეს ვწირავთ. ჩვენი ოჯახები უყურებენ ამერიკული დროშებით დაფარულ კუბოებს, რომელთაც მინაში უშვებენ. მილიონობით ადამიანი ამ ქვეყანაში რჩება სამედიცინო დახმარების, საემუშაო ან განათლების გარეშე და უყურებს, როგორ ხარჯავს ეს მთავრობა ყოველდღიურად 450 მილიონ დოლარს ერაყის ოკუპაციაზე.

ღარიბ და მშრომელ ადამიანებს ამ ქვეყნიდან აგზავნიან იმისთვის, რომ დახოცონ ღარიბი და მშრომელი ადამიანები სხვა ქვეყანაში, რათა მდიდრები კიდევ უფრო გამდიდრდნენ. როდესაც რასიზმისგან გათავისუფლდებიან, ჯარისკაცები მი-

...ჩვენ გვითხრეს, რომ ტერორისტებს ვებრძვი, ნამდვილი ტერორისტი მე ვიყავი და რეალური ტერორიზმი ეს ოკუპაცია იყო. მათ, ვინც ომში გვავაზანის, ბრძოლა და სასხლეტისთვის თითის დაჭრა არ სჭირდებათ, მათ, უბრალოდ, ამ ომის გაყიდვა სჭირდებათ. მათ სჭირდებათ საზოგადოება, რომელიც მზად არის, თავიდან მოიშოროს თავისი ჯარისკაცები და ომში გაგზავნოს.

მათ სჭირდებათ ჯარისკაცები, რომლებიც, კითხვების დასმის გარეშე, მზად იქნებიან, მოკლან და მოკვდნენ. მათ შეუძლიათ, დახარჯონ მილიონები ერთ ბომბზე,

საქართველო

გზური, გაზიფიკაციის თქმის მოსაზრებები? ღაზიფიკაციის: 38-41-97, ან მოგზავნა: info@geworld.net

ჩადის რესპუბლიკა, 2008 წლის სექტემბერი, ვითარება ევროპის ქვეყნებსა და რუსეთს შორის აგვისტოს ომის შემდეგ ერთობ დაძაბულია, თუმცა სამშვიდობო კონტინგენტის სარდალი, ირლანდიელი გენერალი პატრიკ ნე-ში „იმედს გამოთქვამს, რომ რუსეთი გამოყოფს ოთხ სატრანსპორტო ვერტმფრენს ეკიპაჟებით“ („ბი-ბი-სი“). 4 „MI-8 MT“-ი და მფრინავები ჩადში მართლაც გააგზავნეს. ჩადი ყოფილი ფრანგული კოლონიაა, სადაც ინტერესები ფრანგებს დღესაც აქვთ და სხვადასხვა სახის ოპერაციებში იქ სწორად ერთვებიან. ლოგიკურად მისი საპაერო სივრცე „Super Puma“-ს უნდა ჰქონდეს ათვისებული, თუმცა „პირველი ვიოლინოს“ როლს იქაც რუსული ვერტმფრენები ასრულებენ. აფრიკისა და აზიის ქვეყნების უმრავლესობა „MI“-ს იძენს, ის კლიმატურ პრობლემებსაც უფრო იოლად იტანს და, რაც მთავარია, გაცილებით იაფია.

„Eurocopter“-ის დადებული ხელშეკრულების დეტალები უცნობია, მაგრამ „AS332L2“-ის ფასიდან თუ გამოვალთ და სხვა თანამდეგ ხარჯებს მივუმატებთ, გადასახდელი თანხა, საფარად, 30 მილიონ დოლარს გადააჭარბებს. ამავე ფულით, მინიმუმ 3 „MI-171“-ის ან 6 „MI-8 MT“-ის შეძენა შეგვეძლო და ხურდამდე გვეყრებოდა. ისე ნუ წარმოვიდგენთ, თითქოს ეს არის იაფი, არასაიმედო ვერტმფრენები ღარიბებისთვის; ძალიან მდიდარი ქვეყანა — საუდის არაბეთი 30 „MI-171“-ის შეძენაზე მოლაპარაკებებს აწარმოებს. თუმცა აქ წინა პლანზე პოლიტიკური ფაქტორი გამოდის, საქართველოს ხელისუფლებისთვის რუსული ვერტმფრენების შეძენა და შემდგომი ექსპლუატაცია სერიოზულ

პრობლემებს უკავშირდება. კი, ბატონო, „MI“-ს თავი დავანებოთ, ამერიკული (ან სხვა) ვერტმფრენები რატომ არ შევიძინეთ? რატომ მაინც და მაინც „Eurocopter“-ი?

ხომ არ ითამაშა როლი პოლიტიკურმა ფაქტორმა „Super Puma“-ს შეძენაში? სააკაშვილის ბოლო საზღვარგარეთული ვიზაჟის მარშრუტი „რუმინეთი-საფრანგეთი“ იყო. რუმინეთში განთავსებულია „Eurocopter“-ის დანაყოფის „Eurocopter Group Romania“-ს ქარხნები. ნლეულს, იანვარში ჯგუფის ხელმძღვანელმა ჟან ლუი ფასემ „Act-media News“-ს განუცხადა, რომ მიხეილ სააკაშვილის ვერტმფრენის ტექნიკურ მომსახურებას, სწორედ „Eurocopter Romania“ უზრუნველყოფს (defpro.com/news/details/12722/). სავარაუდოდ, ახლად შეძენილ „Super Puma“-ებსაც რუმინელი სპეციალისტები მიხედვენ.

9 ივნისს ხელმოწერილი შეთანხმებით, „Eurocopter“-ი ნახავს მოგებას, ხოლო ფრანგი და, სავარაუდოდ, რუმინელი ინჟინრები და მუშები მიიღებენ დამატებით (თუნდაც მცირე) გარანტიას იმისა, რომ ეკონომიკური კრიზისის ფონზე სამსახურს არ დაკარგავენ და ოჯახებში ხელფასსაც მიიტანენ. ეს საფრანგეთისა და რუმინეთის პირველი პირებისთვის, შესაძლოა, დამატებითი საბაზი აღმოჩნდა, რომ იზოლაციისგან გაათავისუფლებს სააკაშვილი მიეღოთ. გამოირიცხული არც ისაა, რომ ამ ფაქტორმა, მისი ლობისტების უშუალოდ ერთად, ევროპული ტურნეს ორგანიზებაში მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა. თუ 2 ძვირადღირებული „Super Puma“-ს შეძენის ერთ-ერთი მოტივაცია, მართლაც, სააკაშვილის პოზიციების გამყარება იყო; გამოდის, რომ არა უბრალოდ დადი, არამედ პოლიტიკური საფასურის გადახდა მოგვიწევს.

მიუნხენის ოლიმპიადის «შავი საქმეები»

სტივენ სპილბერგის ფილმის — „მიუნხენი. საზღაური“ — ეკრანზე გამოსვლის შემდეგ მსოფლიო საზოგადოებრიობამ კვლავ გაიხსენა 1972 წლის მიუნხენის ოლიმპიადის ტრაგიკული მოვლენები...

ებრაელები ტერაქტამდე

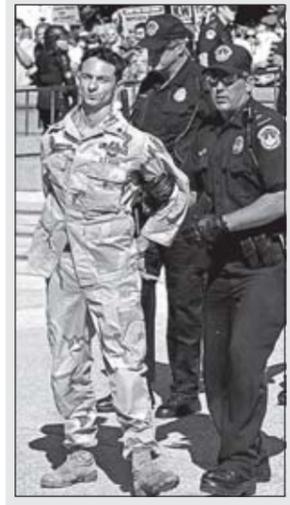
1972 წლის 5 სექტემბერს პალესტინის ტერორისტული ორგანიზაციის „შავი სექტემბერი“ 8 ბოევიკი, სპორტული სამოსითა და ზურგჩანთებით, ოლიმპიური სოფლის ზღუდეს გადააღწოდნენ. მათ არ დასჭირვებიათ იმ სახლის კარის შემტვრევა, სადაც ისრაელელი სპორტსმენები ცხოვრობდნენ, რადგან მისი გაღება მოახერხეს. ისრაელის გუნდის 21-ე წევრს მძევლად ექიანა. პალესტინელებმა 11 მძევალი აიყვანეს. ორი სპორტსმენი, რომლებმაც წინააღმდეგობის გაწევა ცხადეს, ბოევიკებმა სიცოცხლეს იქვე გამოასალმეს...

ოთახის შუაგულში იოსებ რომანოს გვამი ეგდო, კედლები ტყვიებით იყო დაცხრილებული, იატაკზე სისხლის გუბები იდგა, მძევლები ხელფეხგაკოჭილი ეყარნენ. მათ ერთხანად ემინოდნენ და მძევლები-საც და პოლიციისაც, რადგან მძევალთა გაათავისუფლების ოპერაციას შეიძლება მათი სიცოცხლე შესწირვოდა. ამიტომ, როცა გენშერმა ჰკითხა, თანახმა იყვნენ თუ არა, სიცოცხლის შენარჩუნების გარანტიით, ქვეყანა ტერორისტებთან ერთად დაეტოვებინათ, ტყვეებმა დასტურით უპასუხეს, რადგან ეს გადარჩენის შანსი მაინც იყო.

ოლიმპიადა კი გრძელდებოდა. გერმანელი ხელბურთელები იაპონელებს ერკინებოდნენ და მაყურებელი საყვარელ სპორტსმენებს გულშემატკივრობდა. ტელევიზორის ეკრანებზე ერთმანეთს ცვლიდა ტერორისტების ხელში ჩავარდნილი სახლისა და სპორტული ორთაბრძოლა აშსახველი კადრები. ისრაელის პრემიერ-მინისტრმა გოლდა მეირმა თამაშების შეჩერება მოითხოვა მანამდე, სანამ ებრაელი სპორტსმენები ტერორისტთა ტყვეობაში იმყოფებოდნენ. ოლიმპიური კომიტეტის ხელმძღვანელები კი დაბეჯითებით ირწმუნებოდნენ, რომ მეჯობრი უნდა გაგრძელდებოდა და ამ გზით დაერწმუნებინათ საზოგადოებრიობა, სპორტი ტერორიზმსა და ძალადობაზე ძლიერიყო. საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის თავიანთი — ევერი ბრენდელის ნებისმიერი ფასად სურდა თამაშების გაგრძელება. კრიზისულ შტაბში, რომელსაც შინაგან საქმეთა ფედერალური მინისტრი ჰანს დიტრიხ გენშერი ხელმძღვანელობდა, აღარ იცოდნენ, რა ექნათ. მზა გეგმა არავის ჰქონდა. ბოევიკები უკან ხელცარიელები არ დაბრუნდებოდნენ, მაგრამ ოლიმპიური სოფლის სახლოშიც უსასრულოდ ვერ დარჩებოდნენ. გერმანელები შტურმის დაწყებას მაშინ აპირებდნენ, როცა ტერორისტები დაიღუბებოდნენ.

კრიზისულ შტაბში დაბრუნებულმა გენშერმა განაცხადა, რომ სახლი სულ 5 პალესტინელი ნახა. ამიტომ პოლიციამ მიიჩნია, რომ იქ სულ 5 ტერორისტი იყო. ამ შედეგად მოჰყვა. სნაიპერების ეჭვი არ შეჰპარვიათ, რომ საქმე ხუთიოდე ტერორისტთან ჰქონდათ. ასე რომ, ოპერაცია თავიდანვე მარცხისთვის იყო განიჭული. შემდგომ ბავარიის პროკურატურამ ტრაგედიის ყველა გარემოებას იკვლევდა. გერ-ის ხელისუფლებამ გადამწყობა, რომ მძევლები არსადაც არ გაფრინდებოდნენ და კრიზისულ შტაბს მძევალთა გაათავისუფლების ოპერაციის მომზადება და განხორციელება უბრძანა. შესაფერისი ადგილიც გამოიხატეს — ქალაქიდან 25 კმ-ში მდებარე ფიურსტენფელდ-რიუკის სამხედრო აეროდრომი, საითკენაც ორი შეუღლებული თვითმფრინო გაამგზავრეს ტერორისტები მძევალ სპორტსმენებთან ერთად.

აღსარება

ბა, დაგირავებული ქონება გამოისყიდო.

ჩვენ უნდა გავიღვიძოთ და გავიზოროთ, რომ ჩვენი ნამდვილი მტრები არა შორეულ ქვეყნებში მცხოვრები ჩვენთვის უცნობი ადამიანები არიან, რომელთა კულტურა არ გვესმის, არამედ ისინი, ვისაც ძალიან კარგად ვიცნობთ. მტერი ეს სისტემაა, რომელიც აწარმოებს ომებს, როდესაც ეს მომგებიანია. მტრები არიან გენერალური დირექტორები, რომლებიც საკმაოდ ადგილებს გვართმევენ; სადაზღვევო კომპანიები, რომლებიც უარს გვეუბნებიან სამედიცინო დახმარების მიღებაზე; ბანკები, რომლებიც სახლებს გვართმევენ, როდესაც ამას მოგება მოაქვს.

ჩვენი მტერი აქედან სუთი ათას მილში არ არის, იგი აქვეა, ჩვენ სახლოში. როდესაც ჩვენ ძმებთან და დებთან ერთად დავიზაზმებით, ამ ომის შეჩერებას, ამ მთავრობის შეჩერებას და უკეთესი სამყაროს შექმნას შევძლებთ.

მაიკ პრინსერი

იბეჭდება შემოკლებით. სრულად მაიკ პრინსერის გამოსვლას შეგიძლიათ გაეცნოთ ვებ-მისამართებზე: youtube.com/watch?v=4i5ZUfpxv0 და youtube.com/watch?v=-iTx8BECos8

გვებთან ჩასულმა „მოსადის“ ხელმძღვანელმა ცვი ზამირმა გერმანელებს დახმარება შესთავაზა. იგი მიიჩნევდა, რომ მოლაპარაკებები უნდა გაეჭიანურებინათ. ტერორისტებისთვის დაძაბულობა აუტანელი იყვნებოდა, შესაბამისად, ექვეფრევი უნდა ელონათ, რომ მათ ფსიქიკურ გაედლო და ტერორისტები შეეუღლებოდა. გერმანელებმა ჩინოვნიკებმა დახმარებაზე უარი განაცხადეს, რადგან ეჭვიც არ ეპარებოდათ, რომ პალესტინელებს თავადაც იოლად გაუსწორდებოდნენ.

გერმანიაში ჩასულმა „მოსადის“ ხელმძღვანელმა ცვი ზამირმა გერმანელებს დახმარება შესთავაზა. იგი მიიჩნევდა, რომ მოლაპარაკებები უნდა გაეჭიანურებინათ. ტერორისტებისთვის დაძაბულობა აუტანელი იყვნებოდა, შესაბამისად, ექვეფრევი უნდა ელონათ, რომ მათ ფსიქიკურ გაედლო და ტერორისტები შეეუღლებოდა. გერმანელებმა ჩინოვნიკებმა დახმარებაზე უარი განაცხადეს, რადგან ეჭვიც არ ეპარებოდათ, რომ პალესტინელებს თავადაც იოლად გაუსწორდებოდნენ.

გერმანიაში ჩასულმა „მოსადის“ ხელმძღვანელმა ცვი ზამირმა გერმანელებს დახმარება შესთავაზა. იგი მიიჩნევდა, რომ მოლაპარაკებები უნდა გაეჭიანურებინათ. ტერორისტებისთვის დაძაბულობა აუტანელი იყვნებოდა, შესაბამისად, ექვეფრევი უნდა ელონათ, რომ მათ ფსიქიკურ გაედლო და ტერორისტები შეეუღლებოდა. გერმანელებმა ჩინოვნიკებმა დახმარებაზე უარი განაცხადეს, რადგან ეჭვიც არ ეპარებოდათ, რომ პალესტინელებს თავადაც იოლად გაუსწორდებოდნენ.

„ლიუფტვანეს“ თვითმფრინავი, ვითომდა ტერორისტებისათვის. ეკიპაჟის ადგილი გადაცემულმა პოლიციელებმა დაიკავეს. მათ უნდა დაეკავებინათ ანდა გაეუფლებინათ ტერორისტთა ხელმძღვანელები ტონი და ისა, რის შემდეგაც სნაიპერები დანარჩენ პალესტინელებს ჩახოცავდნენ. შეუღლებულების გამოჩენამდე 20 წუთით ადრე 17 შეიარაღებულმა პოლიციელმა უარი განაცხადა ოპერაციაში მონაწილეობაზე — მათ არ სჯეროდათ, რომ ორი ტერორისტი დაკავებასა და განიარაღებას შეძლებდნენ, თანაც თუ პირველივე გასროლით ვერ მოკლავდნენ, მაშინ თავად ემსხვერპლებოდნენ ბოევიკებს. მიუნხენის პოლიციის უფროსის მოადგილე გეორგ ვოლფი დაიბნა, ახალი გეგმის შესამუშავებლად და უფრო გაბედული პოლიციელების მოსაძებნად დრო აღარ რჩებოდა. ახლა მძევლების სიცოცხლე მთლიანად იმ 5 სნაიპერზე იყო დამოკიდებული, რომლებსაც სპეციალური მომზადებაც კი არ გაეკლოთ და გამოცდილებაც არ ჰქონდათ.

აფეთქებისგან სანავის ბაქს ხანძარი გაუჩნდა. ებრაელები ცოცხლად დაინუნენ, მათ შორის, დაჭრილი დავით ბერგერიც. მეორე ტერორისტმა დაიბნარჩინა მძევლები ჩახოცა. მხოლოდ ამის შემდეგ გაუსწორდა პოლიცია ტერორისტებს. ხუთი მათგანი ჩაცხრილეს, სამი ცოცხლად აიყვანეს. დამის სამ საათზე „მოსადის“ დირექტორმა ცვი ზამირმა ოლიმპიური სოფლიდან პრემიერ-მინისტრ გოლდა მეირს დარეკა. „ცული ამბებია, — უთხრა ზამირმა, — ახლახან დავბრუნდი აეროდრომიდან. ვერც ერთ ებრაელს ვერ გადაჩჩა.“ გოლდა მეირს ელდა ეცა. პალესტინის ბანაკებში გამარჯვებას ზეიმობდნენ. ოლიმპიური რეგულაციის დერმა, პოლკოვნიკმა მოამარ კადაფმა გერ-ს მოკლულ ტერორისტების გვამებს გადაცემა მოსთხოვა. გერის კანცლერი ვილი ბრანდტი დათანხმდა — მოამარ კადაფთან საქმის გაფრენის პირობა უჩანდა, ტერორისტები მიხვდნენ, რომ ხაფანგში გაგებენ და უკან გამოიქცევენ. ამ დროს მიუნხენის პოლიციის უფროსის მოადგილე გეორგ ვოლფმა, ალბათ, სასონარკვეთილებისგან, ცეცხლის გახსნის ბრძანება გასცა. ეს ბრძანება კი ხუთიდან სამამ სნაიპერმა გაიგონა და ორი ტერორისტი ადგილზე ჩაცხრილა. შემდეგ კი ნამდვილი ქაოსი დაიწყო... ტერორისტები შეუღლებოდნენ და ქვეშ მოთავსდნენ და „კალაშნიკოვები“ ააკაანეს. ოპერაცია მომზადებული რომ ყოფილიყო, მძევალთა ნაწილს მაინც გადაარჩენდნენ, მაგრამ ეს უნესრიგო სროლა იყო...

და როცა ბრძოლის ველზე ჯავშანტრანსპორტიორები გამოჩნდნენ, ტერორისტებმა მძევლების განდგურება დაიწყეს. გერმანიაში ჩასულმა „მოსადის“ ხელმძღვანელმა ცვი ზამირმა გერმანელებს დახმარება შესთავაზა. იგი მიიჩნევდა, რომ მოლაპარაკებები უნდა გაეჭიანურებინათ. ტერორისტებისთვის დაძაბულობა აუტანელი იყვნებოდა, შესაბამისად, ექვეფრევი უნდა ელონათ, რომ მათ ფსიქიკურ გაედლო და ტერორისტები შეეუღლებოდა. გერმანელებმა ჩინოვნიკებმა დახმარებაზე უარი განაცხადეს, რადგან ეჭვიც არ ეპარებოდათ, რომ პალესტინელებს თავადაც იოლად გაუსწორდებოდნენ.

მიუნხენი, 1972 წ.

მოამზადა ნანა ჩარკვიანი

გზურთ, გაგზიონაროთ თქმენო მოსახრებებო? დარგობებოთ: 38-41-97, ან მოგზიონაროთ: info@geworld.net

საქართველო

«ფერადი» გენერალი — პარაგვანის უკანასკნელი ფიურარი

კარგა ხნით ადრე, ვიდრე პარაგვაი იმ ნაცისტების წყნარ ნავსაყუდელად გადაიქცეოდა, რომლებიც მართლმსაჯულებას ემალებოდნენ, ბავარიელი ემიგრანტის — ჰუგო სტრესნერის ოჯახში ვაჟიშვილი ალფრედო დაიბადა. ეს 1921 წლის 3 ნოემბერს მოხდა ქალაქ ენკარნასიონში. ალფრედოს მამა პარაგვაიში ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ლუდსახარმის მფლობელი იყო, დედა — დიასახლისი. მათ ოჯახში ბიურგერობისა და რელიგიურობის სულისკვეთება სუფევდა. მამა იმედოვნებდა, რომ საქმეს თავის პირმშოს — ქერაკულულებიან ალფრედოს უანდერძებდა, თუმცა თავად ბიჭს სხვა გეგმები ჰქონდა. მიყრუებულ ენკარნასიონში ცხოვრება მას სულაც არ ეზიტნავებოდა და 17 წლისამ მშობლებს გამოუცხადა, რომ სამხედრო სასწავლებელში ჩაბარებას აპირებდა.

იმდროინდელ პარაგვაის, რომელმაც დამოუკიდებლობა მხოლოდ 1811 წელს მოიპოვა და მას შემდეგ არც ერთი კანონიერად არჩეული პრეზიდენტი არ ჰყოლია, ერთმანეთის მონაცვლე „თეთრი“ („ბლანკო“) და „ფერადი“ („კოლორადო“) პარტიების წარმომადგენლები მართავდნენ, რომლებიც ერთმანეთშიც და მეზობლებთანაც გაუთავებელ ომებს აწარმოებდნენ. ქვეყნის ტერიტორია დღითიდღე მცირდებოდა, ისევე, როგორც პარაგვაელი მამაკაცების რაოდენობა. ასე რომ, იმხანად სამხედრო კარიერის არჩევა ხანმოკლე და არცთუ ბედნიერ ცხოვრებას ნიშნავდა.

ფედერიკო ჩავესს მიემხრო, რომელმაც პრეზიდენტის პოსტის დაკავების შემდეგ ერთ-ერთ ალფრედოს ახალი ნოდებდა და ქვეყნის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლის თანამდებობა უბოძა. დოქტორი ჩავესი არც პირველი პრეზიდენტი იყო და არც უკანასკნელი, ვინც მწარედ იწინა იმის გამო, რომ უახლოეს თანამოაზრეს სრული ნდობა გამოუცხადა. 1954 წლის 5 მაისს ალფრედო სტრესნერი სათავეში ჩაუდგა გადატრიალებას, დაამხო ჩავესი და რამდენიმე თვის შემდეგ თავი ქვეყნის პრეზიდენტად გამოაცხადა.

უფრო სწორად, ფორმალურად იგი პრეზიდენტად გამოაცხადა მმართველმა პარტია „კოლორადო“, თუმცა ამ დროისათვის სტრესნერმა ყველაფრის გაკეთება მოასწარო საიმისოდ, რომ მის მონინალმდევე პარტიულ ბოსებს ან ქვეყანა დაეტოვებინათ, ანდა იმქვეყნად გადასახლებულიყვნენ.

„პარაგვაი, რომლის დედაქალაქში წყალგაყვანილობაც არ იყო, სწორედ სტრესნერის მმართველობის ხანაში იქცა მეტ-ნაკლებად სტაბილურ ქვეყნად.“ — აღნიშნავდა ამერიკელი ისტორიკოსი ბენ საიქსი. ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას ხელი შეუწყო ორმა გარემოებამ: ალფრედო სტრესნერი აშშ-ის ერთგული იყო, რაც არაერთხელ დაამტკიცა, თუმცა განსაკუთრებული სიმპათია მაშინ დაიმსახურა, როცა დომინიკის რესპუბლიკაში ამერიკელების შეჭრისას დასახმარებლად პარაგვაის ჯარები გა-

„ფერადი“ გენერალი

ალფრედო სტრესნერი და სორსე ვიდელა

ალფრედო სტრესნერი და ფრანკო მადრიდში, 1973 წელი

უგზავნა. მოგვიანებით სტრესნერი ლათინური ამერიკის თითქმის ყველა დიქტატორულ რეჟიმს დაუმეგობრდა (პარაგვაის მომიჯნავე ქვეყნების გამოკლებით). მხარდაჭერისთვის აშშ-მა პარაგვაი კმაყოფილე აიყვანა.

მეორე გარემოება ბრაზილიასთან ერთობლივად ერთადერთი, მაგრამ წარმოუდგენელი მასშტაბების ჰიდროტექნიკური ალჭურვილობის — იტაიპუს ჰესის მშენებლობა იყო პარანის მდინარეზე, რამაც პარაგვაი კონტინენტის უღარიბესი ქვეყნიდან თვალისდახამხამებაში ელექტროენერჯის უდიდეს ექსპორტიორად აქცია. ქვეყანა დღემდე ამით ცხოვრობს.

სტრესნერს ძალიან უყვარდა საკუთარი თავი და ნეტარებდა, როცა სკოლებს, საავადმყოფოებს, გზებს, აეროპორტებსა და ქალაქებს თავის სახელს არქმევდა. პარაგვაის დედაქალაქის — ასუნსიონის ცენტრალურ ქუჩაზე ყოველ საღამოს ინთებოდა

უზარმაზარი ნეონის პლაკატი: „სტრესნერი: მშვიდობა, შრომა, კეთილდღეობა.“ დიქტატორის პორტრეტებით მოვანილი იყო მთელი ქვეყანა და, თუ სადმე მის ნაკლებობას შეინიშნავდნენ, ეჭვმიტანილს „ინტელექტუალურ ტერორიზმში“ ადანაშაულებდნენ და სასტიკად სჯიდნენ.

სწორედ სტრესნერის მმართველობის ხანაში იქცა პარაგვაი ნაცისტების ნამდვილ ნაკრძალად. აქ გარკვეულ ხანს ცხოვრობდა ოსვენციმის მთავარი ექიმი, დოქტორი იოზეფ მენგელე, რომელსაც დიქტატორის უახლოეს მეგობრად მიიჩნევდნენ. აქვე ჰპოვეს კომფორტული თავშესაფარი სხვა გერმანელმა ლტოლვილებმაც, რომელთა რაოდენობამ 200 ათასი კაცი შეადგინა. სტრესნერი მხოლოდ დევნილ ნაცისტებს როდი სწყალობდა, ის თავის ნაკლებად ილბიან კოლეგებსაც იფარებდა. მაგალითად, პარაგვაიში აფარებდა თავს სანდინისტებისგან დევნილი

ნიკარაგუის დიქტატორი ანასტასიო სომოსაც...

ფორმალურად სტრესნერი დიქტატორი არ ყოფილა. 5 წელიწადში ერთხელ იგი საპრეზიდენტო არჩევნებს ატარებდა, ყოველ ჯერზე იმარჯვებდა და თავის სახელს ამატებდა გიტულს, რომელიც მის მეგობარ-დიქტატორებს არ ჰქონდათ — „რესპუბლიკის კონსტიტუციური პრეზიდენტი“. მოქმედებდა პარლამენტი, სადაც მმართველი პარტია „კოლორადო“ პრეზიდენტის ყველა გადაწყვეტილებას ადასტურებდა. სტრესნერი მისი მინისტრებისთვის, სენატორებისა და სხვა ჩინოვიციებისთვის ღმერთი იყო, მაგრამ ასე დიდხანს ვეღარ გაგრძელდებოდა...

სტრესნერს პრობლემები 1980-იანი წლებში დაეწყო. ქვეყანაზე კონტროლს რომ კარგავდა, ამის პირველი ნიშანი ხმაურიანი პოლიტიკური მკვლელო-

ბა გახდა. დედაქალაქის ცენტრში დღისით-მზისით, ტერორისტებმა გენერალისიმუსის მეგობარი ანასტასიო სომოსა მოკლეს. დამნაშავეებს ვერ მიავნეს. პარაგვაის ხელისუფლებამ ბრალი სანდინისტებს დასდო, მსოფლიო პრესამ კი ეს ფაქტი სტრესნერის რეჟიმის დასასრულად მიიჩნია.

გენერალისიმუსის მმართველობის ხანაში პარაგვაი მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე კორუმპირებული ქვეყანა იყო, თუმცა კორუფციის ყველა სიკეთით მხოლოდ პრეზიდენტი და მისი მეგობრები სარგებლობდნენ. მმართველ პარტიასა და უკვე მთავრობაშიც უკმაყოფილოთა რაოდენობა დღითიდღე იზრდებოდა. ქვეყანაში, რომელსაც სტრესნერი ლათინურ ამერიკაში ყველაზე მშვიდ სახელმწიფოს უწოდებდა, საპროტესტო გამოსვლები დაიწყო და მარტო რეპრესიებით მათი შეჩერება ვეღარ მოხერხდა.

ბოლოს და ბოლოს, სტრესნერს ყველა დაუპირისპირდა: ბიზნესმენებმა საქმეთა წარმოების უფრო მკაფიო და გამჭვირვალე წესები მოითხოვეს, სამხედროები ალფრედოს გამომთქვამდნენ იმ პრივილეგიების გამო, რომლითაც არმიის მხოლოდ სტრესნერის ნათესავები სარგებლობდნენ, ხოლო ამერიკელებმა 1984 წელს დიქტატორს სიტყვა გადაუტრიალეს გადადგომის აუცილებლობაზე (რონალდ რეიგანმა ოფიციალურად შეიძინა პარაგვაი დიქტატორული რეჟიმების სიაში), „კოლორადოს“ პარტიის მალაჩინოსანი წევრები ძალადუფლებიდან ილტვოდნენ. 1989 წლის 3 თებერვალს სტრესნერის ერთგული თანამოაზრე და ნათესავი, გენერალი ანდრეას როდრიგესი სათავეში ჩაუდგა უსისხლო გადატრიალებას, რომლის დროსაც დიქტატორი დააპატიმრეს.

რამდენიმე დღის შემდეგ სტრესნერი და მისი ოჯახი ბრაზილიაში გაიქცნენ, ხოლო როდრიგესი პარაგვაის ახალი და ხელისუფლების სათავეში არაკონსტიტუციური გზით მოსული უკანასკნელი პრეზიდენტი გახდა.

ასუნსიონში მონაცვლე რეჟიმებმა რამდენჯერმე მოითხოვეს მათთვის სტრესნერის გადაცემა, რათა იგი კორუმპირებულობისა და ადამიანის უფლებათა დარღვევისათვის გაესამართლებინათ, მაგრამ ბრაზილიის ხელისუფლებამ, რომელმაც პოლიტიკური თავშესაფარი მისცა სტრესნერსა და მის ოჯახს, ეს მოთხოვნები უგულვებელყო.

სიცოცხლის ბოლო წლები ყოფილა დიქტატორმა თითქმის სრულ მარტობაში გაატარა. მისი ცოლ-შვილი გარდაიცვალა, დარჩა მხოლოდ შვილიშვილი — ალფრედო სტრესნერ-უმცროსი. 2006 წლის 16 აგვისტოს სწორედ მან განაცხადა გენერალისიმუს ალფრედო სტრესნერის გარდაცვალების შესახებ. უმცროსმა სტრესნერმა პარაგვაის ხელისუფლებას ცხედრის სამშობლოში გადასვენების ნებართვა სთხოვა, მაგრამ ცივი უარი მიიღო.

„მხოლოდ ახლა მივხვდი, რომ ბოლოს და ბოლოს გავთავისუფლდი. სანამ ეს კაცი ცოცხალი იყო, პარაგვაის მიზეზს წრდილავდა, — განაცხადა გენერალისიმუსის სიკვდილის შემდეგ ერთ-ერთმა პოლიტპატიმარმა, რომელმაც ასუნსიონის ციხეში 15 წელზე მეტხანს დაჰყო, — თუმცა მოსვენებას არ მაძლევს ის ფაქტი, რომ იგი დაუსჯელი მოკვდა...“

სტრესნერი სტუმრად პინოჩეტთან

ომი ნავთობით მდიდარ ჩაკოს რაიონისთვის

ალფრედო სტრესნერმა კი გარჯისათვის ბრიგადის გენერლის წოდება მიიღო და მთელს ლათინურ ამერიკაში ყველაზე ახალგაზრდა გენერლად იქცა. 1950 წელს, როცა თავად მმართველი პარტიის შიგნით ძალაუფლებისათვის ბრძოლა გაჩაღდა, სტრესნერი ერთ-ერთ ლიდერს, დოქტორ

აბუ ნიდალი: ვკლავ, გაშასდაბე ვარსებობ!

წარსულში ერთ-ერთი ყველაზე საშიში და ამჟამად დიდი საბრძოლო პოტენციალის მქონე პალესტინური ტერორისტული ორგანიზაციის ყოფილი ხელმძღვანელის — აბუ ნიდალის ნამდვილი სახელი საბრი ჰალილ ალ-ბანაა. იგი 1937 წლის მაისში იაფაში, შეძლებულ ოჯახში დაიბადა. მამამისი პალესტინაში ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარი კაცი იყო: ლაზის სექტორში, იაფადან აშკელონამდე 3 ათას ჰა მიწას ფლობდა და პალესტინიდან ევროპაში ექსპორტირებული პროდუქციის 10 პროცენტს აკონტროლებდა. სახლები ჰქონდა საფრანგეთში, სირიასა და თურქეთში. 1948 წელს, ებრაული სახელმწიფოს გამოცხადების შემდეგ, ისრაელის ხელისუფლებამ მისი მიწების კონფისკაცია მოახდინა.

ერთ-ერთი ტერორისტის შემდეგ

საბრის მამას 13 ცოლი ჰყავდა, რომლებმაც მას 16 ვაჟი და 8 ქალიშვილი აჩუქეს. მომავალი ტერორისტი მერვე ცოლის, სირიელი ქალისგან შეეძინა.

ერთხანს ოჯახი ჰაიფეში ცხოვრობდა. მამამ შვილებისთვის კარგი განათლების მისაცემად ისინი ინგლისის კერძო სკოლებში მიაბარა. საბრი იაფაში, ფრანგულ კათოლიკურ სკოლაში სწავლობდა. იქ დღემდე შემონახულია დოკუმენტი, რომელიც იუწყება: „საბრი ალ-ბანამ ამ სკოლის დაწყებითი კურსი დაამთავრა“.

1945 წელს მამამისი გარდაიცვალა. უფროსმა ძმებმა საბრი კათოლიკური სკოლიდან მუსლიმანურში, იერუსალიმის ალ-უმარის პრესტიჟულ სკოლაში გადაიყვანეს. მეოთხე კლასში იყო, როცა გაეროს გენერალურმა ასამბლეამ № 181 რეზოლუცია მიიღო პალესტინის ორ — არაბულ და ებრაულ სახელმწიფოდ დაყოფის შესახებ. ეს 1947 წლის 29 ნოემბერს მოხდა. თითქმის მაშინვე დაიწყო შეიარაღებული შეტაკებები არაბებსა და ებრაელებს შორის.

1948 წლის დასაწყისში, როცა ებრაელებმა იაფა აიღეს, საბრი ალ-ბანას ოჯახი იძულებული შეიქნა, მადედაში გადასახლებულიყო. იქ საკუთარი სახლი ჰქონდათ, მაგრამ მალე ლაზის სექტორში, პალესტინელი ლტოლვილების ბანაკში — „ალ-ბურჯში“ გადავიდნენ. ბავშვებიცა და უფროსებიც ჩვეულებრივ კარვებში ცხოვრობდნენ ათობით ათას ლტოლვილთა შორის. ფუფუნებაში გაზრდილი საბრი მოულოდნელად სიღარიბეში აღმოჩნდა. 20-ოთახიანი ლაბაში სახლის ნაცვლად, იძულებული იყო კარავში ეცხოვრა და ყოველდღიურად უსასრულო რიგში მდგარიყო დღიური პროდუქტის: ხეთის, ბრინჯის, კარტოფლის მისაღებად. გასაკვირი არაა, რომ შეიძულა ისრაელიცა და ინგლისიც, რომლებმაც მის ოჯახს ტანჯვა და გაჭირვება მოუტანეს.

ბანაკში 9-თვიანი ცხოვრების შემდეგ, ოჯახი იორდანის კონტროლქვეშ მყოფ, მდინარე იორდანის დასავლეთ სანაპიროზე მდებარე უდიდეს ქალაქ ნაბლუსში გადასახლდა. იმ დროს საბრი 12 წლისა იყო. ერთწლიანი პაუზის შემდეგ მან სწავლა განაგრძო, ამჯერად — ჩვეულებრივ სახელმწიფო სკოლაში.

1955 წელს საბრიმ ქაიროს

ირაყის დაზვერვის სამსახურის ხელმძღვანელი ჯალი ჰაბუში იტყობინება აბუ ნიდალის სიკვდილის შესახებ 2002 წელს

უნივერსიტეტის საინჟინრო ფაკულტეტზე ჩააბარა, საიდანაც ორი წლის შემდეგ გარიცხეს და იძულებული გახდა, ნაბლუსში დაბრუნებულიყო. გარკვეულ ხანს ადგილობრივ სკოლაში მასწავლებლად მუშაობდა. 1960 წელს უფროსი ძმის, ზაქარაას რჩევით, საუდი არაბეთში გაემგზავრა და ქალაქ ჯიდაში ელექტრიკოსად მოეწყო. საბრი ძალიან მიჯაჭვული იყო ოჯახზე, ამიტომ ყოველწლიურად ჩადიოდა დედის მოსახსნაზე. 1962 წელს შინ მორიგი ჩასვლისას ცოლი შეერთო და საუდი არაბეთში მასთან ერთად დაბრუნდა. ცოლ-ქმარს ვაჟი ნიდალი და ქალიშვილები: ბიზანი და ნაიფა შეეძინა.

საბრი კვლავ ელექტრიკოსად მუშაობდა, თუმცა ნელ-ნელა პოლიტიკით დაინტერესდა და პალესტინურ თემთა დისკუსიებშიც მიიღო მონაწილეობა. მოკლე ხანში კი არაბეთის სოციალისტური აღორძინების პარტიაში (ბაას) გაწევრდა, რითაც შემდგომ ერაყის ხელისუფლების კეთილგანწყობა მოიპოვა. მაშინ გაერთიანდა „ფათჰის“ პალესტინურ ორგანიზაციაშიც, რომელიც 1965 წელს იასირ არაფატმა შექმნა და სწორედ ამ დროს მოხდა საუდის არაბეთის სპეცსამსახურთა მხედველობის არეში. მას აპატიმრებდნენ, დაპატიმრებდნენ, აწამებდნენ და ბოლოს ქვეყნიდანაც გაასახლეს. ამ სავალალო გამოცდილებით აიხსნებოდა საბრის უკიდურესად ნეგატიური დამოკიდებულება საუ-

დის არაბეთისადმი. ნაბლუსში ცოლ-შვილთან ერთად იგი 1967 წლის 5 ივნისს დაწყებულ „ექვსდღიან ომამდე“ რამდენიმე თვით ადრე დაბრუნდა.

ისრაელის ჯარების შესვლა ნაბლუსში მისთვის, სხვა პალესტინელთა მსგავსად, სერიოზულ ტრავმად იქცა. ისრაელის მიერ სინაის ნახევარკუნძულის, ლაზის სექტორის, გოლანის სიმაღლეებისა და მდინარე იორდანის დასავლეთი ნაპირის დაპყრობამ საბრის მოქმედებისკენ უბიძგა — იგი აქტიურ იატაკქვეშა ბრძოლაში ჩაერთო.

ქალაქი იაფა, სადაც დაიბადა აბუ ნიდალი

როცა ისრაელის სპეცსამსახურებმა „ფათჰის“ წევრების გამოვლენა დაიწყეს, საბრიმ ნაბლუსი დატოვა და იორდანის დედაქალაქ ამმანში გადავიდა, სადაც მისი უფროსი ძმები ცხოვრობდნენ. ორგანიზაციის სხვა წევრების მსგავსად, მან საბრძოლო ფსევდონიმი აიღო — აბუ ნიდალი (არაბულად „ნიდალის მამას“, ასევე, „ბრძოლის მამას“ ნიშნავს). იგი არაფატის ერთ-ერთ მოადგილეს სალაჰ-ჰალაფს (აბუ-აიადი) დაუახლოვდა, რომლის მფარველობითაც სწრაფად ნაინია სამსახურებრივ კიბეზე. ხელმძღვანელობას მოსწონდა მისი პატივმოყვარეობა, სიმკაცრე, ინიციატივიანობა. იგი „ფათჰის“ პირველი წევრი იყო, ვინც სამხედრო მომზადების გასავლელად ჩინეთსა და ჩრდილოეთ კორეაში გაგზავნეს.

1969 წელს „ფათჰის“ აბუ-ნიდალი სუდანში გააგზავნა ორგანიზაციის წარმომადგენლობის გასახსნელად და მის სათავეში ჩასადგომად. ეს უმაღლესი თანამდებობა იყო, რომელსაც მან „ფათჰის“-ში მიიღწია. თუმცა მ თვის შემდეგ გადაჭარბებული ინიციატივისა და დამოუკიდებლობის გამო საბრი უკან გაიწვიეს და ერაყში გადაიყვანეს. ამ დროიდან დაიწყო მისი ხანგრძლივი თანამშრომლობა სადამ-ჰუსეინთან.

ბადადში ყოფნისას აბუ-ნიდალმა მჭიდრო კონტაქტები დაამყარა სამთავრობო სტრუქტურებთან და საიდუმლო სამსახურებთან. როცა „ფათჰის“ შტაბბინაში შემცავოთებული ცნობები მოვიდა,

აქაოდა, აბუ-ნიდალის ურთიერთობები ერაყის ხელისუფლებასთან ახალ სახეს იღებდა, არაფატი და მისი თანამოაზრენი თავიანთი წარმომადგენლის ჭეშმარიტი ზრახვებით დაინტერესდნენ. უნდა ითქვას, რომ პალესტინის ლიდერიცა და „ფათჰის“ სხვა დამფუძნებლებიც მიიჩნევდნენ, რომ მათი ორგანიზაცია რაც შეიძლება ნაკლებ დამოკიდებული უნდა ყოფილიყო არაბულ ქვეყნებზე.

მალე აბუ-ნიდალმა უარი განაცხადა არაფატის განკარგულების შესრულებაზე და კონტაქტების განმტკიცება დაიწყო ერაყულ სპეცსამსახურებთან, შედეგად ერაყში №1 პალესტინელი ტერორისტი გახდა. 1973 წელს ერაყის სპეცსამსახურების დახმარებით მან თავისი საკუთარი ორგანიზაციის — „აბუ-ნიდალის ჯგუფის“ შექმნა დაიწყო (დღეს მას „აბუ-ნიდალის ორგანიზაცია“ ეწოდება). მისი ჯგუფი 150-200 კაცს ითვლიდა. ეს ერთ-ერთი პირველი პალესტინური ტერორისტული ორგანიზაცია იყო, რომელსაც სახელმწიფო დონეზე უჭერდნენ მხარს ერაყი, სირია და ლიბია.

„ჯგუფი“ სამი კონტინენტის 20 ქვეყანაში მოქმედებდა და 200-მდე ტერაქტი განახორციელა. ამ ტერაქტების მსხვერპლი იყვნენ ებრაელები, ამერიკელები, ევროპელები, არაბები, პალესტინის გათავისუფლების ორგანიზაციის წარმომადგენლები. საბრი ალ-ბანას ძალიან სწყენდა გული, რომ გეგობის პროზიდენტი ანვარ სადათი არ მოკლეს...

საბრი უკმაყოფილებას გამოთქვამდა არაფატისა და „ფათჰის“ სხვა ხელმძღვანელების ზომიერების გამო, ეწინააღმდეგებოდა პალესტინის პრობლემისა და არაბეთ-ისრაელის კონფლიქტის მშვიდობიანი დარეგულირების ყველა გეგმას. მან თავისი ორგანიზაციის დოქტრინა შექმნა. „ჩვენი პროგრამა „ფათჰისას“ ეფუძნება, — აცხადებდა იგი, — რაც „სინონისტური წარმონაქმნის“ (ისრაელის) სრულ განადგურებას გულისხმობს. ჩვენ პალესტინის გათავისუფლებისათვის ვიბრძვით, სადაც დემოკრატიული სახელმწიფოს შექმნა გვსურს. არაფატმა და მისმა მომხრეებმა

პალესტინის რევოლუციას უღალატეს, მზად არიან, მოლაპარაკებები აწარმოონ სინონისტებთან. ვაცხადებთ, რომ ნებისმიერს, ვინც მოლაპარაკებას შეეცდება, გავანადგურებთ!“ სწორედ მაშინ ჩამოაყალიბა აბუ-ნიდალმა თავისი კრებულ: „ეკლავ, მაშასადამე, ვარსებობ!“

1974 წლის ოქტომბერში საბრი ჯერ არაფატის უახლოესი თანამოაზრის — აბუ მანინის ლიკვიდირებას, შემდეგ კი თავად პალესტინის გათავისუფლების ორგანიზაციის შექმნა, რადგან მან აღიარა ებრაელების უფლება, ეცხოვრათ პალესტინაში. შემსრულებლები დააკავეს. რაკი არაფატს ვერ მისწვდა, აბუ-ნიდალი თავს დაესხა მის მომხრეებს — საიდ ჰამამსა და ისამ სარტავს. ამის გამო საბრი ალ-ბანას დაუსწრებლად გამოუტანეს სასიკვდილო განაჩენი. არაფატსა და აბუ-ნიდალს შორის დაპირისპირებამ მათ დაქვემდებარებაში მყოფი ორგანიზაციების საბრძოლო შეტაკებები გამოიწვია.

1980 წელს ერაყის ხელი-სუფლებამ საბრი ალ-ბანა „ერაყში პალესტინის რევოლუციის პოლიტიკური კომიტეტის“ ხელმძღვანელად დანიშნა. ეს ორგანიზაცია აერთიანებდა ყველა პალესტინურ დაჯგუფებას, რომლებსაც მხარს უჭერდა ბადადი. 1981 წელს ერაყის ხელისუფლებამ მას 50 მლნ დოლარი გამოუყო. ფინანსური დახმარება აღმოუჩინა სირიაშიც (მილიონი დოლარი) და ასევე ლიბიამ (რამდენიმე მილიონი). ამ ფუნდის ნაწილი რადიოსადგურ „პალესტინის ხმის“, საინფორმაციო სააგენტო „ფაფას“ და გზით „პალესტინის რევოლუციის“ შექმნას მოხმარდა.

1983 წელს აბუ-ნიდალისა და სადამ ჰუსეინის თანამშრომლობის „პირველი რაუნდი“ დასრულდა: ტერორისტი სირიაში გაასახლეს, სადაც 1987 წლამდე დაჰყო და პრეზიდენტ ჰაფეზ ასადის მითითებით ტერორი იორდანის წინააღმდეგ მიმართა. ერაყში იგი 1990 წელს დაბრუნდა.

აბუ-ნიდალთან დაახლოებული პირთა თქმით, იგი პარანოიდულად ფრთხილი იყო, საკუთარ ცოლ-შვილებზე კი ეჭვი მიჰქონდა, ცსს-ს აგენტები ხომ არ არიანო; არასოდეს ლაპაკობდა ტელეფონით, რადგან შიშობდა, რომ აფეთქებდნენ; არასოდეს ჰქამდა პირველი...

სიცოცხლის ბოლო წლებში იგი იარაღის ვაჭრობით იყო დაკავებული და ამით 400 მლნ დოლარს იშობდა. 2000 წელს საბრი ერაყში დაუბრუნდა, მას შემდეგ, რაც დანარჩენმა არაბულმა ქვეყნებმა უარი თქვეს მის მიღებაზე.

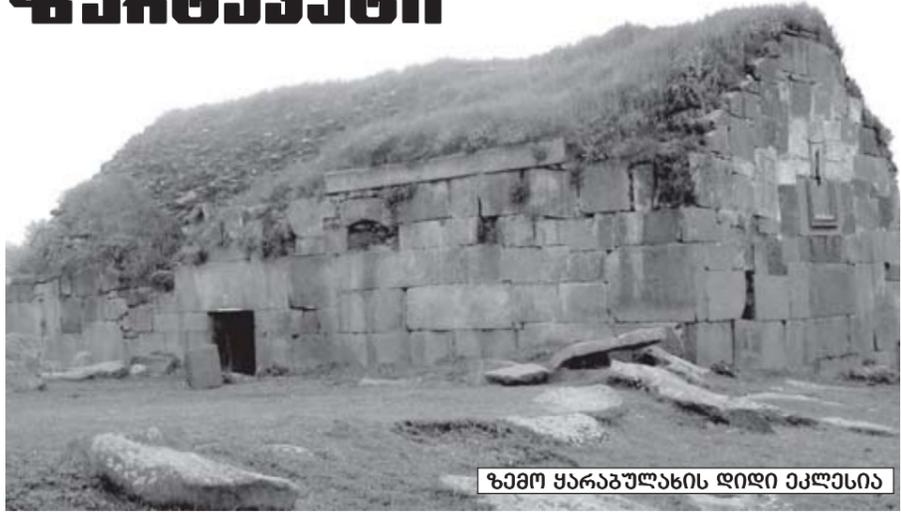
2002 წლის 15 აგვისტოს აბუ-ნიდალი მოკლული იპოვეს ბადადში, მისსავე ბინაში. 65 წლის ტერორისტს ტყვია თავში ჰქონდა მოხვედრილი.

ამჟამად „აბუ-ნიდალის ჯგუფი“ მთელ ახლო აღმოსავლეთშია მიმოფანტული: ლიბანში, ალჟირში, სუდანში, აზიისა და აფრიკის სხვა ქვეყნებში. ორგანიზაცია 400-მდე კაცს ითვლის, ჩამოყალიბებულია კლანური პრინციპით და სხვადასხვა ფუნქციონალური კომიტეტისგან შედგება. ტერაქტებს (ვალკეული, 3-5-კაციანი ბირთვები აწყობენ, რომელთა ძირითადი იარაღი „კალაშნიკოვის“ ავტომატული, ყუმბარამტყორცები და პოლონური პისტოლეტ-ტყვიამფრქვევეებია.

ყარაბულახის მემკვიდრეები

ფურცაქაძე

ეს დალოცვილი საქართველო ისეთია, რაც უფრო მეტს მოგზაურობ, თითქოს, მით მეტი გრჩება უნახავი. დადინარ, დადინარ და ერთხელაც ისეთ კუთხე-ქვეყანაში აღმოჩნდები, რომელიც მანამდე ვერც წარმოგედგინა. არადა, როგორ შეიძლება ვახუშტი ბატონიშვილის თხზულება წაკითხული გქონდეს და გულმა ზურტაკეტისკენ არ გაგინიოს. რას არ ჰყვება ვახუშტი ბატონიშვილი ამ მხარეზე: ეს თამარ მეფის მიერ აშენებული ფუნდუკი (ე.ი. სასტუმრო) ზამთარში მოგზაურთათვის, ეს ირმებით სავსე სანახები და კალმახებით სავსე მდინარეები... მდინარე ზურტაკეტსა და მის მდინარეებში თევზთაგან მხოლოდ კალმახი მოიპოვება და თანაც სამხრეთის შენაკადებში მხოლოდ შავი, ჩრდილოეთის შენაკადებში კი მხოლოდ თეთრი... რომელ კალმახსაც რომელ მდინარეში ჩასვამ, იქაური ფერის შეიქნებაო. ირმებიც ხომ იმდენია, რომ ვახტანგ მეექვსის ამალამ ერთ დღეში 180 სული მოინადირაო...

ზემო ყარაბულახის დიდი ეკლესია

დმანისიდან გზას ჩრდილოეთით დავადექით და ვიდრე მაშავერის ხეობიდან ზურტაკეტის ხეობაში გადავიდოდით, სოფელი იაყუბლო (ძველი ყაჯილენი) გავიარეთ. ეს ქვემო ქართლის, სახელდობრ დბანისხევის ერთი იმ სოფელთაგანია, სადაც ნიჩბის ყოველ დაკვრას, შესაძლოა, საგულისხმო ისტორიული ნივთის პოვნა მოყვას. სწორედ ასე, სრულიად შემთხვევით აღმოჩნდა იაყუბლოში ის უნიკალური ლუსკუმი (ტაგურცი, სარკოფაგი), რომლის ბადალი მგონი კიდევ ერთა საქართველოში. ერთიან ქვაში ამოკვეთილი ლუსკუმის სიგრძე 205, სიგანე 73, სიმაღლე 60 და კედლების სისქე 12 სანტიმეტრია. საინტერესო კი ის არის, რომ ლუსკუმის რუფთან ერთად იპოვნეს მისი თავსახურიც — ამოზრტული ხუფიც, რომელსაც შიდა, ანუ მიცვალებულის მხრიდან, ე.წ. ბოლნური ჯვარი აქვს ამოკვეთილი. ე.ი. მიცვალებულს ეს ჯვარი დასცქეროდა.

ქვემო ყარაბულახის სარკის „გმ. ბიორგი“ და მისი ნარწერიანი ბალაზარი

ხელოვნური წყალსაცავი და მცირე უღელტეხილი გადავიარეთ თუ არა, მწვანედ მოზიბინე ზეგანი ჯვარათის ქედისა და ქანებულმა მდინარეებმა დასერეს. თითოეული ეს მდინარე ყარაბულახის ერთ-ერთი სათავეა და მიუხედავად იმისა, რომ კამკამა, მაინც შავი ფერი გადაჰქარავს ზევიდან. ამის მიზეზი ისაა, რომ ეს წყლები შავი ბაზალტის ქვის კალაპოტებში მოედინება. ამიტომაც ჰქვია ზურტაკეტს მეორენაირად ანუ თათრულად ყარაბულახი, რაც შავ წყაროს ნიშნავს. სწორედ ეს წყლებია კალმახით სავსე. ზურტაკეტის ზემო დინებაში არსებულ ყველაზე დიდ დასახლებასაც ყარაბულახი ჰქვია, ოღონდ ვახუშტი ერთ დაბა ყარაბულახს ახსენებს, დღეს კი ამ სახელწოდების მსოფლია აქ ერთმანეთის მი-

ორთაშუას ეკლესია

ზემო ყარაბულახში, რომელიც ორი სასოფლო სამანქანო გზის გასაყარზეა, ყარაბულახის 4 სათავე მდინარე იყრის თავს. დასახლების ცენტრში, შემადგენელი ადგილზე, მდინარის მანჯვენა ნაპირზე დგას განვითარებული შუა-საუკუნეების დიდი დარბაზული საყდარი (15X7,8 მ). იგი სუფთად გათლილი რუხი ბაზალტის ქვით არის ნაგები, მაგრამ დროთა განმავლობაში პერანგის ფილები დაუკარგავს და მათ ნაცვლად დულაბის ბუდეები იყოს ქვით ამოუყვანიათ. ტაძრის ნაცრისფერი პერანგი ზევით ოქროსფერი ქვიშაქვის ლავგარდანიტ სრულდება, რომელიც, ლორფინის ნაცვლად, აბალახებულ საბურველს იკავებს. ტაძარი სიმაღლეშიც მოზრდილია, მაგრამ გარედან ასე არ ჩანს, რადგან დროთა განმავლობაში მოშავებული მინა 1 მეტრით აცინვინრო სარკმლის ძალიან სუსტად ნათდება. ამ ხუთი სარკმლიდან ფართო, სამკაულიანი და ლილევიანი საპირე მხოლოდ აღმოსავლეთის სარკ-

მელს აქვს, მაგრამ მისი ნახევარი დაკარგულია. ამ სარკმლიდან ხელმარცხნივ, ფასადზე დიდ, მოჩარჩოებულ ფილაზე განედლებული, გაკვირტული ჯვარია გამოსახული. ეს ტაძრის ერთადერთი სამკაულია. შიგნით ეკლესია ასევე სუფთად გათლილი კვადრებითაა ნაგები. განსაკუთრებული ინტერესს იწვევს ოდნავ შეღისრული დეკორატიული თაღები, რომლებიც ორ საფეხურადაა შეჭრილი გრძივ კედლებში. მათი სიღრმე 1 მეტრია. საერთოდ, გარდა შიდა პერანგები ძალიან მონუმენტურ იერს აძლევს საყდარს, რომელსაც ორი ნარწერა აქვს. დასავლეთ სარკმლის ქვეშ არსებული ქართული ასომთავრული ნარწერა, თითქოს, ასე იკითხება: „ქრისტე, შეჰინყაღე შერქაია“. სამხრეთ კარის ბალაზარზე (ეკლესიას ჩრდილოეთის კარიც აქვს, რომლითაც ადრე მინამენს უკავშირდებოდა) ასევე ქართული ასომთავრული მოკლე ტექსტი გვეხვება: „ქრისტე, ადიდენ ღმერთმან დავით მეფე, კვირიკე მეფე“. თუ ამ ორ მეფეში დავით აღმაშენებელი და კახეთ-ჰერეთის მეფე კვირიკე იგულისხმე-

ბიან, მაშინ ეკლესია XI საუკუნის ბოლო წლებშია აგებული, მაგრამ თუ ეს დავითი და კვირიკე ტაშირ-ძორგერტის მეფეები დავით უმინაწყო და მისი ძე კვირიკე არიან, მაშინ ტაძარი XI საუკუნის პირველი ნახევრის გამოდის. მეორე შემთხვევაში ჩვენ ძალიან საინტერესო ფაქტთან გვაქვს საქმე. ტაშირ-ძორგერტის დროებითი სომხური სამეფო ქვემო ქართლის ტერიტორიის მოიცავდა არაბთა ბატონობის შემდეგ, და ერთხანს სამშვილდეც კი ჰქონდა დედაქალაქად. 1040 წელს დავით უმინაწყომ ანისის სომხური სამეფოსა და ერთიანებული ქართული სამეფოს დახმარებით დმანისს შეუტია და დაიმორჩილა, რომლის არაბი მფლობელი აბუ-სუარი ყველასთვის დიდ საფრთხეს წარმოადგენდა. თუ ნარწერაში ნახსენები მეფეები ტაშირ-ძორგერტელები არიან, ქართული ასომთავრული ნარწერა კიდევ ერთხელ ადასტურებს, რომ, ყველაფრის მიუხედავად აქაური მოსახლეობის ცნობიერება ბოლომდე ქართული იყო.

სანამ ზემოდან ქვემო ყარაბულახში მოვხვდებოდით, შუაგზაზე, ხიდზე გადასვლამდე, გზის მარჯვენა ნაპირზე ერთ ძალიან შთაბეჭდილ ეკლესიას ვხვდებით. როგორც ქვემო ყარაბულახის მოსახლეობამ აგვისნა (საბედნიეროდ მათ უმეტესობამ საყველპურო ქართული იცის), ამ ადგილს ძველად ორთაშუა რქმევია... ორთაშუის ეს საყდარი იმ ტანმორჩილ მეომარს ჰგავს, რომელსაც გოლიათის დაგლეჯილი ბექთარი ჩაუყვამს. ახლა ამ „ბექთარის“ ზოგიერთი ლოდი ძირს ყრია და საყდარში ნაზარებიდან ერთ-ორ ალაგას სინათლე იჭვრიტება. ეს ეკლესია, აქა-იქ გვიან ჩადგმული ქვებისა და მცირე შეკეთების მიუხედავად, მაინც დიდ სიძველეს ამჟღავნებს. ...სოფელში შევდივართ. ქვემო ყარაბულახის მთავარი ეკლესია შორიდან უფრო კარგად იხილება, ვიდრე ახლოდან. საქმე ის არის, რომ იგი სოფლის თავზე მდგარი მაღალი ბორც-

იაყუბლოს ადრეპრისტინული ლუსკუმი

ვის შუაგულშია აღმართული და სოფელში შესული თვალს ვერ უხვს. ეს ბორცვი ასახვლელად ძნელი არ არის — „ნივა“ ზედ მორღვეულ გალავნამდე ადის. ამ ეკლესიას სამეცნიერო ლიტერატურაში „სარკის წმინდა გიორგი“ ჰქვია. მან ორი რამით დაგვიინტერესა და მიგვიზიდა: ლამაზი ადგილმდებარეობით და სწორედ ამ სახელწოდებით. საქმე ის არის, რომ სარკის წმინდა გიორგის სახელწოდებით ერთი ეკლესია შიდა ქართლში, ქარელთან ახლოსაც არსებობს. იმ ეკლესიის მომლოცველთა შორის უმეტესობას უმელო ოჯახის უფროსები შეადგენენ. აქ კი, ამ დაღვნილ და ყველასგან მიტოვებულ ტაძარს ვინ ააკითხავს?! ამიტომ ადამიანთა სიტბოს რომ ვერ გრძნობს, მოლოცველად და მცველადც ერთი უზარმაზარი ხე გაუხდია. გალავნის გარეთ ბატკნები ძოვენ. იქვე ფერდაზე პატარა ბიჭები წამოწოლილან და ცალკე ამ ბატკნებს და ცალკე თეთრი ღრუბლის ქულებს მწყემსავენ სტვენით. რამდენი დაღვნილი ეკლესია გვინახავს, სრა-სასახლებს რომ ჯობია, მათზე კობტაც რომ არის, მათზე მეტყველიც და, რაღა თქმა უნდა, თბილიც. სარკის წმინდა გიორგის აღარც საბურავი აქვს და აღარც კედლების ერთი ნაწილი. დასავლეთიდან თუ დაგინახათ, თეთრი საკურთხევის კონქიდან შემოგანათებთ თვალებს. მორღვეული ლოდები იქვე ყრია, ზოგზე ხავსს გადაუვლია, ზოგზე უანგისფერ სოკოვან სნეულებას. შიგ ტაძარში უცნაური ფორმის, გრძელი (უფრო სწორედ მაღალი), რუხი საკურთხევის ტრაპეზის ლოდი განოლილა. ფორმაზე და სისქეზე ეტყობა, რომ ავსილის კედელზე იყო მიკრული. ერთადერთი, მორღვეული სამხრეთ კარის წინ ასევე გდია დიდი ბალავრის ქვა ბოლნური ჯვრითა და გალუული 5-სტრიქონიანი ქართული ასომთავრული ნარწერით, რომლის ტექსტი ქვემო ქართლის ცნობილ მკვლევარს დევი ბერძენიშვილს აქვს გამოქვეყნებული: „ქ. სახელითა ღმერთისათა ესე ეკლესია წმინდის გიორგისი მას ჟამს აღმეწაოდა ოდეს ივანეს ჰქონდა ნიკოლოზის ძესა სადიდებლად სულისა მათისა დღეგრძელისა მათისა ძისა მათისა ნიკოლოზისა. ქორონიკონი 1040 წელი“.

მეცნიერი გამოთქვამს მოსაზრებას, რომ ეს ივანე მამამისთან ან უფროს ძმასთან ნიკოლოზთან ერთად, ასევე ნახსენები აქედან ახლომდებარე ბახალარის ნაეკლესიარის გაბზარულ ბალავრის ქვაზე, რომელსაც თარიღად 118 წელი უზის. სარკის წმინდა გიორგის ნარწერიდან თითქოს ისეთი დასკვნა უნდა გამოვიტანოთ, რომ ქვემო ყარაბულახი ქვემო ქართლში ამ ფეოდალებსათვის შექმნილია და არა მემკვიდრეობითა. რჩება ისეთი შთაბეჭდილება, რომ ეს ფეოდალები ბალავრითა დიდი საგვარეულოდან არიან. არგვლიც ხელის გულივით მოჩანს მთელი მიდამო, განსაკუთრებით კი გომარეთის პლატო.

— აი, კიდევ ერთი ეკლესია, — მიმანიშნებს სოზარ გულბანი, ჩემი მუდმივი თანამეწყვილე ვიდუოლოპრატორი, მდინარის გაღმა შენდებულად მდგარ საყდარზე.

ეს ის ეკლესიაა, რომელიც ექვ. თაყაიშვილს აქვს ნახა და აღწერილი. იგი 1718 წელსაა აგებული და 10 სტრიქონიანი ქართულ-სომხური ტექსტი აქვს სამხრეთ კარის ბალავარზე. მასში ნახსენები არიან პატრონები მამუკა, რამაზი, მზეჭაბუკი, აზნაურიშვილი უსეფა, მისი მეუღლე თამარი, ვაჟიშვილები შერმაზანა და თეიმურაზი...

გალა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

გენერალი პეტრე ბაგრატიონი

ბაგრატიონი. დასაწყისი იხ. №19-21

სმოლენსკის დატოვების შემდეგ რუსები უკან იხევდნენ. მტერს თითქოს გამარჯვება უნდა ეხეიმა, მაგრამ სინამდვილე სხვაგვარი გამოდგა. უკლებლივ ყველა წყარო, როგორც რუსული, ისე ფრანგული, აღნიშნავს, რომ ნაპოლეონის არმია სმოლენსკში შესვლისას და მას შემდეგ კატასტროფულ მდგომარეობაში იყო. მან ქალაქის კედლებამდე რის ვაი-ვაგლახით მიაღწია.

დატანჯულ, საგრძობლად შეთხელებულ და გადაქანცულ მტრის ლაშქარს სმოლენსკში შესვლამდე ერთი იმედი ასულდგმულვდა, რომ ქალაქის აღების შემდეგ მდგომარეობა ძირფესვიანად შეიცვლებოდა. „მთელი არმია ფიქრობდა, — ამბობდა ნაპოლეონი — რომ აქ (სმოლენსკში — ი.ა.) მიიმე ლაშქრობა დამთავრდებოდა და იგი აღმოჩნდებოდა ბარაქიან ქვეყანაში, ცოტათი მაინც ისიამოვნებდა დასვენებით... ჩემი ფარები, აღშფოთებულნი იმით, რომ უმძიმესი ბრძოლებისა და ხანგრძლივი გადასვლების შემდეგ, მათი იმედების თანდათან უფრო შორს იწვედა, ერთგვარი მოუსვენრობით აკვირდებოდნენ მანძილს, რომელიც მათ საფრანგეთს ამოიჭრდა“.

გვამებითა და მომაკვდავებით გავსებულ, ცეცხლოვებულ სმოლენსკში შესვლამ მოწინააღმდეგეებს შვება ვერ მოუტანა. ქალაქში არათუ დაწყობა არ შეიძლებოდა, არამედ გამოსაძინებელი ადგილსაც ვერ ნახავდა კაცი. ფრანგები მორალურად განადგურდნენ, ჯარის ფიზიკური მდგომარეობა უკარგობაში იყო. ნაპოლეონმა კარგად იცოდა ყოველივე ეს. იცოდნენ მარშლებმაც და გენერლებმაც, ხოლო ჯარისკაცები უშუალოდ განიცდიდნენ ამ ოპერაციის დამლუხველ შედეგებს. ამას ერთდროს ახალი შეტაკებები, ხანგრძლივი და მოქანცველი გადასვლები და, რაც მთავარია, გადაამწყვეტი ბრძოლა, რომელიც სმოლენსკთან არ შედგა.

ფრანგების ნარმატებანი ძალიან საეჭვო იყო და იმედის ნაპერწკალი თანდათან ქრებოდა. „ზავი უნდა დაიდოს, უნდა დაჩქარდეს ომის დამთავრება, მისი გაგრძელება დაგვლუპავს“, — პირდაპირ ეუბ-

ნებოდნენ ნაპოლეონის მისი მარშლები და გენერლები, — ეს ყველაზე კარგად იცოდა თავად იმპერატორმა, მაგრამ რუსები არავითარ ზავზე არ ფიქრობდნენ. სმოლენსკის დატოვების შემდეგ რუსეთის ორივე არმია მოსკოვისაკენ იხევდა. მიუხედავად ამისა, გენერალური ბრძოლის აუცილებლობას ყველა გრძობდა, მათ შორის ბარკლაის მომხრეებიც. ბარკლაიმ მიიღო გადაწყვეტილება, გაემართა პირველად ხელსაყრელ პოზიციაზე „ნორმალური თავდაცვითი ბრძოლა“. ბრძოლის ადგილის შერჩევა დაევა რუსეთის არმიის გენერალ-კვარტირმეისტერს პოლკოვნიკ ტოლს. მან შეარჩია პოზიცია დოროგობუჟის წინ, სოფელ უსვიატსთან, მდინარე ომის გადაღმა.

12 აგვისტოს პოზიცია დაათვალიერეს ბარკლაი და ტოლიმ, ბაგრატიონმა და იმპერატორ ალექსანდრეს ძმამ კონსტანტინე პავლეს ძემ. ბარკლაის ადგილი არ მოერონა და მან მისი ხარვეზები აღნიშნა. არ მოეწონა იგი ბაგრატიონსაც. მაგრამ ჯიუტმა, ზედმეტად თავდაჯერებულმა ტოლიმ, რომელიც ამავე დროს არ გამოიჩინებდა განსაკუთრებული ზრდილობით, დაიწყო პოზიციის დაცვა საკმაოდ „თავშეუკავებელი გამოთქმების“ მეშვეობით. იგი ამტკიცებდა, რომ მის მიერ შერჩეული პოზიცია უნაკლოა, ხოლო ოპონენტების პრეტენზიები — უსაფუძვლო და არგუმენტაციის მოკლებული; მან, ტოლმა, იცის პოზიციების შერჩევა და არავის რჩევა-დარიგებანი არ სჭირდება. ბარკლაი ჩვეული სიმშვიდითა და გულგრილობით შესვდა პოლკოვნიკის ასეთ ქცევას. ბაგრატიონი კი ისე გაფიცხდა, რომ უყვირა: „როგორ ბედავ შენ ასეთ ლაპარაკს, თანაც ვის წინაშე, შეხედე, ხელმწიფის ძმისა და მთავარსარდლის წინაშე, ლანჩირაკო! იცი, რისი სუნი სდის ამას? — თეთრი ხალათის“.

ა. ვეფხვაძე — სასიკვდილოდ დაჭრილი გენერალი ბაგრატიონი ბოროდინოს ველზე

საბოლოოდ პოზიცია დაუნებულ იქნა და ისევ გაგრძელდა უკანდახევა მოსკოვისაკენ, რომელშიაც ბრალი იხევ ბარკლაის დაედო. საერთოდ ბარკლაის პიროვნება მაინც დამაინც პოპულარული არ ყოფილა, ამ დროისათვის კი იგი ყველას შესძულდა. არმიაშიც და ხალხშიც ყველა დარწმუნებული იყო, რომ იგი მოლაღობა, რომელსაც არ აქვს არც უფლება და არც უნარი იყოს ჯარების სარდალი. არმია სულ უფრო და უფრო ბაგრატიონისაკენ იხრებოდა. ამას კარგად გრძობდა ბაგრატიონიც. 26 ივლისს იგი სწერდა გრაფ არაჩქევს: „მთელი არმია საჯაროდ მითხოვდა, რომ ყველაფერი უფროსი მე ვყოფილიყავი“.

რუსი ჯარების გაუთავებელმა უკანდახევამ დიდი შემფოთება გამოიწვია მოსკოვში. შიშმა განსაკუთრებით მაღალი წრეები მოიცვა, რომლებიც ცდილობდნენ, სხვებზე ადრე გასულიყვნენ ქალაქიდან, რომ გადაერჩინათ თავიანთი სიცოცხლე და ქონება. „მე მოვიტოვებ, — სწერდა როსტოპშინი, — წარმოედგინათ ჩემთვის ცნობები იმის შესახებ, თუ რამდენი ეკიპაჟი გადიოდა ყოველდღიურად იაროსლავლის, პეტერბურგის, ვლადიმირის და რიაზანის კარებიდან. აღმოჩნდა, რომ სხვადასხვაგვარი ეტლების რაოდენობა ყოველდღიურად 1320 აღწევდა, უბრალო სამცხენიანი ეტლების ჩათვლით“. ამასთან დაკავ-

შირებით მოსკოვში მკვეთრად გაძვირდა ტრანსპორტი. 3 ცხენის დაქირავება 50 ვერსის მანძილზე 300 მანეთი ღირდა, რაც დაახლოებით 10-ჯერ აღემატებოდა ომამდე არსებულ ფასებს. შექმნილი ვითარება სერიოზულ ყურადღებას ითხოვდა. იმპერატორთან დაახლოებული პირები არწმუნებდნენ მას, რომ წარუმატებლობის ძირითადი მიზეზი სარდლების შორის უთანხმოება და ბარკლაისადმი უნდობლობა იყო. დაუყოვნებლივ საჭირო იყო ახალი მთავარსარდლის დანიშვნა, რომელსაც საერთო ნდობა და პატივისცემა ექნებოდა.

სწორედ ამ დროს ალექსანდრე I-მა მიიღო გრაფი შუვალოვის შემდეგი შინაარსის წერილი: „თუ თქვენი უდიდესი უნდობა ორივე არმიის ერთ მეთაურს არ დაუნიშნავს, გარწმუნებთ ჩემი სინდისითა და პატიოსნებით, შეიძლება ყველაფერი დაეკარგოთ. არმია იმდენად უკმაყოფილოა, რომ ჯარისკაცები კი ბუზღუნებს. ჯარი უნდობლად უყურებს სარდალს. გენერალი ბარკლაი და თავადი ბაგრატიონი ერთმანეთს ვერ შეეწყვიტნენ. ამ უკანასკნელის უკმაყოფილება ჭეშმარიტად საშინაო მითიანია... საჭიროა სხვა მხედართმთავარი, რო-

მელიც ორივე არმიას უსარდლებს და თქვენმა უდიდებულესობამ დაუყოვნებლივ უნდა დანიშნოს იგი, სხვაგვარად რუსეთი დაილუპება“.

ერთი სიტყვით, ჯარის და ხალხიც ერთსულოვნად ითხოვდნენ სრულფლებიანი მთავარსარდლის დანიშვნას, ასეთად კი მათ მხოლოდ მიხეილ ილარიონის ძე კუტუზოვი ესახებოდათ. ალექსანდრე I იძულებული გახდა, გაენიანგარიში საზოგადოებრივი აზრისათვის და, თავისი სურვილის წინააღმდეგ, 8 აგვისტოს კუტუზოვი მთავარსარდლად დანიშნა.

17 აგვისტოს რუსის ჯარებმა უკან დაიხიეს და ცარიოვო-ზაიმშიშევი შევიდნენ, სადაც ბარკლაიმ ბრძოლისათვის პოზიცია შეარჩია. უნდა აღინიშნოს, რომ ბაგრატიონს არც ეს პოზიცია მოსწონდა, რაც მან ბარკლაის წერილობით აცნობა. ბრძოლისათვის ხელსაყრელ ადგილად მას გუატსკი მიაჩნდა, საითაც ურჩევდა ჯარის წაყვანას. მაგრამ იგი ამას დაჟინებით არ ითხოვდა, რადგანაც გაფრთხილებული იყო ალექსანდრე I-ის სპეციალური წერილით კუტუზოვის მთავარსარდლად დანიშვნის შესახებ. და მართლაც, 17 აგ-

ვისტოს ცარიოვო-ზაიმშიშევი კუტუზოვიც ჩავიდა. ეს ამბავი სასწრაფოდ გავრცელდა და მეორე დღეს მთელმა არმიამ შეიტყო ახალი სარდლის ჩამოსვლის ამბავი.

არმიაში მიხეილ კუტუზოვის გამოჩენამ, თანამედროვეთა მოწმობით, საყოველთაო აღტაცება გამოიწვია. ეს იყო გენერალი, რომელმაც ბრწყინვალე გამარჯვებით არაერთხელ ასახელა რუსეთი და რომელიც ხალხისა და ჯარის უსაზღვრო ნდობით სარგებლობდა. „ჩამოვიდა კუტუზოვი, რომ გაულოტოს ფრანცუზები“, — ამბობდნენ ჯარისკაცები. ამ სიტყვებს ისინი სიხარულით იმეორებდნენ, რადგანაც ერთი წამითაც არ ეპარებოდათ ეჭვი, რომ კუტუზოვი ბოლოს მოუღებდა დაუსრულებელ და „სამარცხინო“ უკანდახევას.

„თვალის დახამხამებაში ჯარში გავრცელდა ხმა თავად კუტუზოვის ჩამოსვლის შესახებ, — წერს ერთ-ერთი თანამედროვე, — სიხარულის წუთს ვერავინ ვერ გამოცემს. ამ მხედართმთავრის სახელმა მოახდინა საბრძოლო სულის საყოველთაო აღორძინება. ყველა, ვისაც კი შეეძლო, გაქანდა მის შესახებ ვერა... ოფიცრები ერთმანეთს გულწრფელად ულოცავდნენ ბედნიერ ცვლილებას. ჯარისკაცებიც, რომლებიც ქვაბებით ხელში წყლის მოსატანად ზანტად მიდიოდნენ, შეიტყვეს თუ არა საყვარელი სარდლის ჩამოსვლის ამბავი, „გაშას“ დახილით ისე გაქანდნენ მდინარისაკენ, გეგონებოდათ, მტერს მისდევნო“.

უნდა აღინიშნოს, რომ ჯერჯერობით არც ახალი სარდალი იყო განწყობილი გენერალური ბრძოლისათვის. მას მხოლოდ ერთი მიზანი ჰქონდა: უმცირესი მსხვერპლის გაღებით რუსეთის მთლიანი გაათავისუფლება. ნაპოლეონის არმიის განადგურება რუსების უმცირესი დანაჯარგით — ასეთი იყო მისი გეგმა.

ბაგრატიონი ვეფხვაძე ნომერი

გამოვიდა
სამეცნიერო-პოპულარული
ჟურნალის
«ისტორიული მემკვიდრეობა»
მეშვიდე ნომერი

უურნალი დღევანდელი აქტიური საკითხებისა და ეხმანება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცლად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც «ისტორიული მემკვიდრეობის» ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიეცევა მკითხველთა ყურადღებას, რადგან «ისტორიული მემკვიდრეობა» საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. უურნალის რედაქტორია თემურ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — «ისტორიული მემკვიდრეობა» — გამოსცა ისტორიული ღრუბანების კრებული სერია, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უნივერსალურ ნაშრომებს მოიცავს. კრებულში გამოქვეყნებულია მკითხველთა შორის წარსულის, რამათუ პოლიტიკური კონსერვატივის გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და მათზე დაყრდნობით დასაზრუნავ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტებით განიპოვრების მზარდ და სუბიექტურ დანიშნულ, გამოცემა ფრიალ დროული და აქტუალურია. მსურველებს კრებულის შექნა შეუძლიათ ნიგნის მაღაზრიაში. დაგატავითი ინფორმაციისათვის დაგაკავთ: 38-41-97.

გასაოცარი რელიკვიები

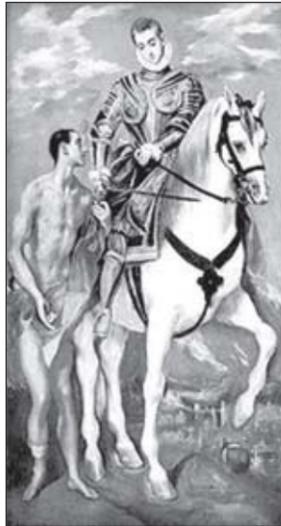
ყველაზე ძვირფასი აზარი

სიამის ყველაზე მთავარი სინამდვილე **ზურმუხტის ბუდა**, რომელიც მის უძველეს გამოხატულებად მიიჩნევა. ზურმუხტის ბუდა სამეფო სასახლის მახლობლად მდებარე პჰრა-უბოსოტის მთავარ ტაძარში ბინადრობს. მიჩნეულია, რომ, სანამ ბუდა იქაა, ქვეყანას არაფერი ეშუქრება.

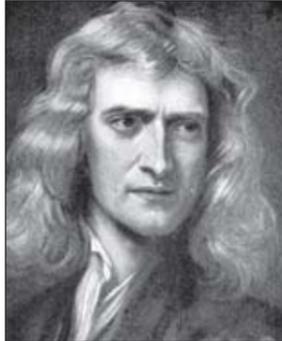
მიჩნევა, რომ **ბუმერანგი** მუდამ უკან ბრუნდება. თუმცა ეს ასე არაა. უფრო მეტიც, უმეტესწილად მათი უკან დაბრუნება სასურველიც არაა. იმ ბუმერანგებს, რომლებიც უკან ბრუნდებოდა, ჯადოსნურად მიიჩნევდნენ, მოხატავდნენ და წმინდა რელიკვიად ინახავდნენ.

ფრანგი მეფეების რელიკვია **წმინდა მარტინ ტურელის ლაზადა** იყო. მისთვის სასახლეში საგანგებოდ გამოყვეს შენობა — კაპელა. წმინდა მარტინის ლაზადის მცველს კი კაპელანი ეწოდებოდა.

ასეთივე საოცარი რელიკვიაა **ალტემის კიდობანი**. ერთ-ერთი ლეგენდით, კიდობანი იერუსალიმის ტაძრიდან ქრისტეშობამდე 600 წელს გაიტანეს, რადგან შეეშინდათ, რომ კერპთაყვანისმცემელი მეფე შერყვნიდა. ახლა ის ეთიოპიაში, სამეფო ქალაქ აქსუმშია. მისი მცველის თანამდებობის დაკავება არავის სურს, რადგან სიცოცხლის ბოლომდე ვერ დატოვებს ადგილს, სადაც რელიკვია ინახება. ევროპის ერთ-ერთი უძველესი დინასტია — საუოის სახლი ამ უძვირფასეს საგვარეულო რელიკვიას 1453 წლიდან ფლობდა.

1814 წელს **ნიუტონის ვაშლი** რელიკვიის მოყვარულებმა დააქუცმაცეს და გაიყვეს. რელიკვიად იქცა ცნობილი ვაშლის ხეც, რომელმაც ნიუტონზე 100 წლით მეტხანს იცოცხლა და ძლიერი ჭექა-ქუხილისას „დაიღუპა“. მისგან დაამზადეს სავარძელი, რომელიც ინგლისში, კერძო კოლექციაში ინახება და ერთ-ერთ უძვირფასეს რელიკვიად მიიჩნევა.

ქალაქ სან-ხოსეს (კალიფორნიის შტატი) მკვიდრ ერთ-ერთ ოჯახში რელიკვიად იქცა **თოვლის გუნდა**, რომელსაც მაცხერის საყინულეში ინახავენ. ეს რელიკვია ოჯახს მრავალი ათეული წლის განმავლობაში ერთადერთხელ — 1975 წელს მოსულ თოვლს ახსენებს.

მატის წმინდა მარიამის ტაძარში უნიკალური რელიკვია ინახება — **ფაშისტური ბომბი**, რომელიც მესის დროს შეკრებილ მრევლში ჩავარდა, მაგრამ არ აფეთქებულა.

პოეტ პერსი ბიში შელის კრემაციის დროს მისმა მეგობარმა ედუარდ ტრელონიმ პოეტის გული ცეცხლს გამოსტაცა. ბაირონი და მერი შელი მას რელიკვიად ინახავდნენ და ბაირონიმა პოეტის ვეება **გულს** ლექსიც კი მიუძღვნა. არადა, ტრელონიმ, რომელმაც ანატომია არ იცოდა, ცეცხლს პოეტის გული კი არა, ღვიძლი გამოსტაცა...

8 ყველაზე მაღალი ქანდაკება

იაპონიაში, იბარაკის პროვინციის ქალაქ ჩუჩუ-რაში აღმართული 120 მ-იანი ბუდას ქანდაკება ყველაზე მაღალია მსოფლიოში; მეორე ყველაზე მაღალი ქანდაკება ჩინეთშია და ორი იმპერატორის (ჰიანგდისა და იანგდის) საპატივცემულოდაა აგებული. მისი სიმაღლე 103 მ-ია; მესამე ადგილზეა ქანდაკება-მონუმენტი დედასამშობლო, რომელიც კიევში, დნეპრის სანაპიროზეა აღმართული. პოსტამენტთან ერთად მისი სიმაღლე 102 მ-ს უტოლდება; ჩამონათვალში მეოთხე ადგილი ერგო პეტრე I-ის 96-მეტრიან ქანდაკებას მოსკოვში; ნიუ იორკში აღმართული თავისუფლების ქანდაკების სიმაღლე 93 მ-ია, კვარცხლბეკის გარეშე კი — 43 მ; დედასამშობლოს 82-მეტრიანი ქანდაკება მამაის ყორღანზე 1967 წელს აიგო. ჩინეთში, ლეშანში მდგარი ეს 71 მ-იანი ბუდას ქანდაკება მსოფლიოში ერთ-ერთი უძველესია (713-803 წ.წ.). ქრისტეს 38 მ-იანი ქანდაკება რიო დე ჟანეიროს თავზე, კორკოვადოს მთაზე წამომართულა. ის 1931 წელს ააგეს.

უდიდესი ღვეჯი

მექსიკის დედაქალაქში უჩვეულო რეკორდი დამყარდა: ადგილობრივმა კულინარებმა მსოფლიოს ისტორიაში ყველაზე დიდი ტკბილი ღვეჯელი გამოცხვეს. ის 12 ათას კგ-ს იწონის, ხოლო მისი სიგრძე კილომეტრ-ნახევარია. კულინარების თქმით, გიგანტური ღვეჯის გამოსაცხობად მათ 7.5 ათასი ტონა ფქვილი, 3,7 ათასი ტონა მარგარინი, სამ ტონამდე შაქრის ფხვნილი, 57 ათასი კვერცხი, ერთი ტონა რძე და 249 კგ საფუარი დასჭირდათ. ცომი ქალაქის ცენტრში, სოკალს მოედანზე მიიტანეს, სადაც ღვეჯელმა საბოლოო სახე მიიღო.

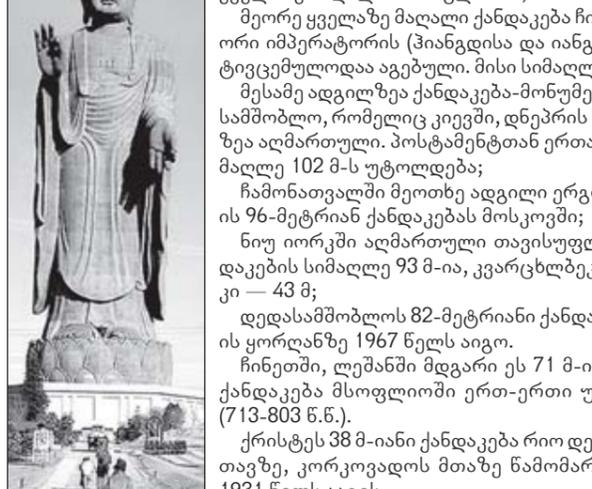
უდიდესი ორბი

ეს ორბი Monticello Dams-ის ჯებირზე, ჩრდილოეთ კალიფორნიაში მდებარეობს და წამში 1370 კუბურ მეტრ წყალს ატარებს. ორბოს კონუსის ფორმა აქვს, რომლის ზედაპირის დიამეტრიც 21.6 მ-ს, ხოლო „ფსკერი“ 8.4 მ-ს უტოლდება.

ყველაზე დიდი ხსენი

შესაძლოა ეს ყველაზე დიდი ცხენი იყოს მსოფლიოში. ინგლისური Luscombe nodram-ის სიმაღლე 2.05 მ-ია, წონა — 1.5 ტონა.

საქართველო

გზურთ, გაგზივნიართ თქვენი მოსაზრებები? დაგზივნიართ: 38-41-97, ან მოგზივნიართ: info@geworld.net

ყველაზე სასიფათო ბილიკი

მსოფლიოში ყველაზე სასიფათო ტურისტული მარშრუტი ესპანეთის სამეფო ბილიკია. მისი მშენებლობა 1901 წელს დაიწყო და ამ რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგურების თანამშრომლებისთვის იყო გათვალისწინებული. 1905 წელს ბილიკი გაიხსნა. 1921 წელს მასზე მეფე ალფონსო მეორემ შედგა ფეხი. სწორედ ამის გამო ეწოდა ბილიკს „სამეფო“. ამჟამად 300 მ-ის სიმაღლეზე მდებარე 1 მ სიგანის ბილიკი ავარიულ მდგომარეობაშია და მოაჯირიც არ აქვს. მას შემდეგ, რაც ამ ბილიკზე ტურისტები დაილუპნენ, ადგილობრივმა ხელი-სუფლებამ იქ სიარული აკრძალა. თუმცა მამაც ტურისტებს ეს არ აშინებს და ისინი სიცოცხლის რისკის ფასად, ამ მარშრუტს ბოლომდე გადაიან.

ბიგანტური კიბორჩხალა

დაივერმა პოლ უორს-ლიმ ლაიმა-ბეიში (ინგლისი) დაიჭირა გიგანტური კიბორჩხალა, რომლის მარნუხები სიდიდით მამაკაცის ხელის მტევნისოდენაა. ექსპერტების აზრით, ეს ყველაზე დიდი კიბორჩხალაა, რომელიც ოდესმე დაუჭერიათ. მისი წინამორბედი გიგანტი კიბორჩხალა ბუნებისმეტყველების ისტორიის ნაციონალურ მუზეუმს ამჟამად აქვს. ამ კიბორჩხალას კი უფრო პროზაული ბედი ერგო: ის პოლ უორს-ლიმ და მისმა მეგობრებმა შესანსლეს.

დაივერმა პოლ უორს-ლიმ ლაიმა-ბეიში (ინგლისი) დაიჭირა გიგანტური კიბორჩხალა, რომლის მარნუხები სიდიდით მამაკაცის ხელის მტევნისოდენაა. ექსპერტების აზრით, ეს ყველაზე დიდი კიბორჩხალაა, რომელიც ოდესმე დაუჭერიათ. მისი წინამორბედი გიგანტი კიბორჩხალა ბუნებისმეტყველების ისტორიის ნაციონალურ მუზეუმს ამჟამად აქვს. ამ კიბორჩხალას კი უფრო პროზაული ბედი ერგო: ის პოლ უორს-ლიმ და მისმა მეგობრებმა შესანსლეს.

ყველაზე მაღალთიანი

ცინხაი-ტიბეტის სარკინიგზო მაგისტრალი — ყველაზე მაღალთიანი რკინიგზაა მსოფლიოში. ის ტიბეტის ადმინისტრაციულ ცენტრს — ქალაქ ლხასუს, გოლმუდისა და სინინის გაერთიანებული დანარჩენ სარკინიგზო მაგისტრალს დაკავშირებს. მშენებლებმა კიდევ რამდენიმე თვე მოითხოვეს სარკინიგზო ხაზის მოშენება და დასრულებისათვის, რაც კიდევ 15 თვეს გაგრძელდა. ბოლოს, 2006 წლის 1 ივლისისათვის გაიხსნა რეგულარული სამგზავრო მოძრაობა ცინხაი-ტიბეტის მთელ მაგისტრალზე. პეკინიდან ლხასამდე გზის 48 საათი სჭირდება. გზის 80 პროცენტი ზღვის დონიდან — 4000, აქედან 160 კმ — 4000-4500, 780 კმ — 4500-5000 მ-ის სიმაღლეზე გადის. რკინიგზის უმაღლესი სადგური ტანგულა-პასია და ის ზღვის დონიდან 5068 მ-ის სიმაღლეზე მდებარეობს. ეს მსოფლიოში ყველაზე მაღლა განთავსებული სარკინიგზო სადგურია. მთლიანი სარკინიგზო ხაზის სიგრძე 1142 კმ-ია.

იღუპალი ბეჭედი

მართალია ეს ბეჭედი არც ოქროსია და არც ბრილიანტებითაა მოჭედილი, მაგრამ მაინც ძვირფასია, იმის გათვალისწინებით, თუ რა საიდუმლოს მალავს... იღუპალი ბეჭედის ავტორი დიზაინერი Jungyun Yoon-ია. თავის დროზე იგი მონიშნა სიმღერა ჩაბუკზე, რომელმაც შეეყვარებულთან განშორებისას ბეჭედი მოიხსნა და თითზე გაურუჯავი კანის ზო-

ლის მკაფიო კვალი აღმოაჩინა — ერთგულებისა და სიყვარულის სიმბოლო. პოდა, დიზაინერმა ცაგანყვიტა, შეექმნა ბეჭედის კოლექცია, რომლებსაც შიდა მხარეზე წარწერა ექნებოდა. თუ ბეჭედი მთელი დღე თითიდან არ მოიხსნით, ასოები თითზე აღიბეჭდება და წარწერა ხილული გახდება. ეს შეიძლება იყოს ხელი-სა და გულის შეთავაზება და შეირიგების თხოვნაც. აი, თურმე რა საიდუმლოს მალავს ჩვეულებრივი ბეჭედი...

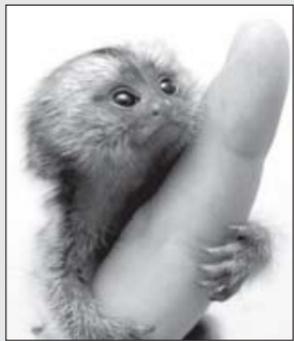
ყველაზე ღონიერი სტუდენტი

კრის მორგანი საცხებით ძალდაუტანებლად სწავს ერთ-ერთიან „ფორდ ფიესტა“-ს. ის ყველაზე ღონიერი სტუდენტია ბრიტანეთში, ამისათვის კი ყოველდღიურად 5 000 კალორიის მიღება უწევს.

ჯუჯა ბაიუნე

ჯუჯა ბაიუნე ყველაზე პატარა პრიმატია მსოფლიოში. ის ადამიანსაც ჰგავს, ფრინველსაც და კატასაც. მონიფული მაიმუნის წონა 120 გ-ს არ აღემატება. ის ცხოველები ჩინებულად გრძობენ თავს ვოლიერებში, სადაც ჰაერის ტემპერატურა 25-29 გრადუსზე ნაკლები არაა. პანანა პრიმატები სამხრეთ ამერიკის, ბრაზილიის, პერუსა და ეკვადორის ტყეებში ბინადრობენ და მწერებით, ხილით, ბოსტნეულითა და თავგებით იკვებებიან.

ყველაზე დიდი კექსი

მსოფლიოში ყველაზე დიდი კექსი მინეაპოლისში გამოაცხვეს. კექსის სიმაღლე — 30 სმ, დიამეტრი — 60 სმ, ხოლო წონა 68,5 კგ-ია. სარეკორდო ნაწარმის შიგთავსს 7 კგ, ხოლო ზედაპირს 27 კგ შოკოლადის ჭიქური დასჭირდა. ღონისძიების დასასრულს კექსი ღორების ფერმას გაუგზავნეს, დამსრეებებს კი 400-მდე პატარა კექსი დაურიგეს.

ყველაზე კვირადღიური ყავა

მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ყავა ინდონეზიური „Kopi Luwak“-ია, რომლის პლანტაციებიც უზვადა იავას, სუმატრასა და სულავესის კუნძულებზე. „კოპი“ ინდონეზიურად „ყავას“ ნიშნავს, ხოლო „Luwak“-ი პატარა ცხოველია, რომლის წყალობითაც ამ ყავამ მთელ მსოფლიოში გაითქვა სახელი. ის ერთობ უჩვეულოდ მზადდება: ყავის ხის ნაყოფს ცივეტებს — ცივეტისმაგვარ ცხოველებს აჭმევენ. ნაყოფი ცივეტის კუჭ-ნაწლავის სისტემაში გაივლის და ერთდროულად ექსკრემენტებთან ერთად, დაუმუშავებელი გამოდის. ამის შემდეგ მარცვლებს რეცხავენ, ამრობენ და მსუბუქად ხალავენ. ამგვარად მიღებულ ყავას არაჩვეულებრივი არომატი და გემო აქვს, რაც ცივეტის კუჭის ფერმენტების დამსახურებაა. ერთი გირვანქა ასეთი ყავა 100-დან 600 დოლარამდე ღირს, ფინჯანი ყავა კი — 33 დოლარი.

ყველაზე მიწვანი სახლი

ეს 105 წლის სახლი როდ-აილენდში პატარა, კლდოვან კუნძულზე, ცნობისმოყვარე მეზობლების თვალთვან მოშორებით მდებარეობს. ქინგსტონი 1905 წელს ააგეს და მისი მშენებლობა დაახლოებით 36 000 დოლარი დაჯდა. სახლი ორი ათეული წლის განმავლობაში მიტოვებული და ცარიელი იყო, სანამ ის ლოვერინგ უერთონმა და მისმა მეუღლემ 1961 წელს 3 600 დოლარად არ შეიძინეს და საცხოვრებლად არ მოანერგეს. ქინგსტონის საინტერესო წარწერა ამჟამად, რომელიც, ალბათ, ტურისტებისთვისაა გათვალისწინებული: „სამი კათხა ლუდისა და 86 წლის ასაკის შემდეგ აქ შემოსვლა აკრძალულია!“

უფიქრისი პატივები

ფურნალმა „ფორბსმა“ გამოაქვეყნა მსოფლიოს უმდიდრესი ადამიანების ნუსხა, რომლებიც ციხეში სხედან ანდა პოლიცია ექვს. ამ სიაში ორი რუსია — მიხაილ ხოდორკოვსკი და პლატონ ლებედევი. ხოდორკოვსკი თავის დროზე ყველაზე მდიდარი რუსის ტიტულსა და 15 მლრდ დოლარის ქონებას ფლობდა. ლებედევი კი მხოლოდ ერთხელ მოხვდა მილიარდერთა კლუბში. 2005 წელს ორივეს თაღლითობისა და გადასახადების დამალვისათვის 8 წლით თავისუფლებაში აკეცა მთავრობა. მეორე სისხლის სამართლის საქმე მათ წინააღმდეგ 2006 წელს აღიძრა 350 მლნ ტონა ნავთობის დატაცებისათვის. დანაშაულის ორივე უარყოფს და მიიჩნევს, რომ მათ პოლიტიკური ნიშნით დევნიან.

მიხაილ ხოდორკოვსკი

არცთუ დიდი ხნის წინ ჩიეთის უმდიდრესი მოქალაქე ალენ სტენფორდს კი 8 მილიარდ დოლარიანი ფინანსური პირამიდის შექმნისათვის 250-წლიანი პატიმრობა ემუქრება, სტენფორდს განაჩენს 2011 წელს გამოუტანენ. იტალიელი მილიარდერი კალისტო ტანცი, რომელსაც ასევე ფინანსურ მაქინაციებში ედება ბრალი, ციხეში 10 წელს დაჰყოფს. განაჩენის ძალაში შესვლისთანავე ტანცის ფერულ ტილოთა ერთ-ერთი საუკეთესო მსოფლიო კოლექცია ჩამოართვეს; მათ შორის, ვან გოგის, მოდილიანისა და პიკასოს ნამუშევრები...

აღმოსავლეთის უმდიდრესი მოქალაქე ალენ სტენფორდს კი 8 მილიარდ დოლარიანი ფინანსური პირამიდის შექმნისათვის 250-წლიანი პატიმრობა ემუქრება, სტენფორდს განაჩენს 2011 წელს გამოუტანენ. იტალიელი მილიარდერი კალისტო ტანცი, რომელსაც ასევე ფინანსურ მაქინაციებში ედება ბრალი, ციხეში 10 წელს დაჰყოფს. განაჩენის ძალაში შესვლისთანავე ტანცის ფერულ ტილოთა ერთ-ერთი საუკეთესო მსოფლიო კოლექცია ჩამოართვეს; მათ შორის, ვან გოგის, მოდილიანისა და პიკასოს ნამუშევრები...

ალენ სტენფორდ

განათით ხეობაში!

საბერძნეთის უმაღლესმა სასამართლომ ცხვერების მფლობელები დაავალდებულა, რომ შინაური ცხოველები ღამით განათებული ყოფილიყვნენ. სასამართლომ ავტო-საგზაო შემთხვევის შედეგად, 14 ცხვერის დაღუპვის საქმის განხილვის შემდეგ, მომხდარზე პასუხისმგებლობა ნაწილობრივ მსხვერპლთა პატრონს დააკისრა, რადგან მას განათება ისე უნდა დაემართებინა, რომ ცხვერების დანახვა 100 მეტრის სიშორიდან ყოფილიყო შესაძლებელი. მიუხედავად ამისა, ბრალულობის 70% სასამართლომ ავტომანქანის მძღოლს დააკისრა, როცა მან საბრალო ცხოველები გაჭყლიტა, საჭეს ალკოჰოლური ზემოქმედების ქვეშ მართავდა და სიჩქარის გადაჭარბებით მობრუნდა. ყველაზე საინტერესო კი ისაა, რომ ინციდენტი სამხრეთ საბერძნეთში ჯერ კიდევ 2002 წელს მოხდა; მას შემდეგ საქმეს ქვეყნის სხვადასხვა ინსტანციები განიხილავდნენ.

ბოსტონი საზოგადოებრივ ტელევიზიას კაფეებზე გადააკეთებს

ბოსტონის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა, ორი საზოგადოებრივი ტელევიზიის კაფეებზე გადააკეთოს. ამ ინიციატივის ავტორები თვლიან, რომ ეს სახესებით გონივრული გადაწყვეტილებაა. საოცარია, მაგრამ ადგილობრივი მოსახლეობა ყოფილ საპირფარეოებში ნახევრების პერსპექტივას სრული სიმშვიდით შეხვდა და იდეის ავტორებს დამატებითი წინადადებებიც მიასწავლეს — საპირფარეოებში მაინც ქალებისა და კაცების წინააღმდეგ გაყოფილი და სასადალოც ასე გავრცელებული. გარდა ამისა, ბოსტონელებმა იმედი გამოთქვეს, რომ კაფეების გახსნამდე ყოფილ საპირფარეოებში დეზინფექციას ჩაატარებენ.

ორი წლის ინდონეზიელი უკვე ნაკლებს ენება

ორი წლის ინდონეზიელი არდი რიზალი, რომელიც დღეში სულ მცირე 40 ლერ სივარეტს ეწეოდა, გამოსწორდა. ახლა მისი დღიური ნორმა 15 ლერამდე შემცირდა. ბიჭთან მომუშავე ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის თანამშრომლებმა ამ შედეგს თამაშზე დაფუძნებული თერაპიის წყალობით მიაღწიეს. კუნძულ სუმატრას მკვიდრი ორი წლის მწველი ბავშვის შესახებ გაზეთები მაისის ბოლოს წერდნენ. არდი სივარეტს მიაჩნია მამამ, რომელიც თვლის, რომ მონეტა ჯანმრთელობას არ ეწეოს. მას შემდეგ, რაც ეს ამბავი გახმაურდა, ამ შემთხვევით უამრავი სპეციალისტი დაინტერესდა. ფსიქოლოგმა, პედაგოგმა და სხვა სპეციალისტებმა დაასკვნეს, რომ არდი იოლად დაივიწყებს მავნე ჩვევას, ვინაიდან სივარეტისადმი მიჯაჭვულობა მისი მონეწილობის ბრალია. პატარავს არავინ ეთამაშება და მან, უბრალოდ, არ იცის, რა აკეთოს მთელი დღის განმავლობაში. ექიმებს ისიც დაეხმარა, რომ არდის სიმღერა უყვარს. ბავშვზე დადებითად იმოქმედა მისი ასხნამ, რომ, თუ მას სურს, მომავალშიც იმღეროს, სივარეტისთვის თავის დანებება დასჭირდება.

ოკეანის გარშემო ევროს წინააღმდეგ თამაშობენ

პირველ საგანგაშო სიგნალად იქცა ინსაიდერული ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ ამერიკული პროფკავშირების ბოსებმა არ იძუვნეს და საკმაო ოდენობის თანხა გაიღეს იმისათვის, რომ საბერძნეთში მათ პროფკოლეგებს ამ სახსრების სანაცვლოდ ქუჩაში გამოეყვანათ არა მხოლოდ რიგითი მშრომელები, არამედ ისინიც, ვინც მზადაა, ფულის გულისთვის თუნდაც სახელმწიფო გადატრიალება მოახდინოს.

საკითხავია, ნამდვილად ასეა თუ არა, მაგრამ ამერიკული პროფკავშირების ბოსები რომ იმთავითვე გლობალური პრობლემების მაფიოზური გზებით მოგვარებაში არიან ჩვეულებრივ, წყალი არ გაუფა. ამასთან ერთად, არამც თუ „მუშათა მოძრაობის მოღვაწეებმა“, არამედ თავად ამერიკელმა კონგრესმენებმა გადაწყვიტეს, აქტუალებინათ აშშ-ის ხელისუფლებას, რომ მას საერთაშორისო სავალუტო ფონდისთვის ფინანსურად პრობლემატიკური ქვეყნების დაფინანსების ამკრძალავი გადაწყვეტილება მიეღო. ცხადია, უპირველესი ასეთი ქვეყანა ამჟამად საბერძნეთია და მას მსოფლიო სავალუტო ფონდი ოცდაათ მილიარდ ევროს დაჰპირდა. თუ ვინმეს აინტერესებს, ვინ ეკითხება ამერიკელებს მსოფლიო სავალუტო ფონდის საქმიანობის დეტალებს, შევასხვებთ, რომ

ამ ფონდის მთავარი აქციონერები სწორედ ამერიკელები არიან და, შესაბამისად, გადაწყვეტილების მიღებისას ყველაზე მეტი ხმა მათ ეკუთვნის. სხვათაშორის, ამერიკელები ძალზე უფროსხედებიან ფონდში თავიანთ მდგომარეობას და მთელი ძალით ეწინააღმდეგებოდნენ მასში რუსეთისა და ჩინეთის კვოტების გაზრდას. და ბოლოს, გაურკვეველია, მივიდა თუ არა რაიმე შედეგამდე შტატების იუსტიციის მინისტრის გამოცხადება, რომელსაც, ევროკავშირის ხელმძღვანელობის მოთხოვნით, ძალზე უცნაური ამბავი — უოლ-სტრიტის მოთამაშეების მხრიდან ერთიანი ევროპული ვალუტის წინააღმდეგ შეთქმულება უნდა გაემიფრა. ამ ყოველის შემდეგმა ერთ მშვენიერ დღეს სადღეობისა მთელი

განდა სერიოზული საფრთხე, რომ საბანკო სისტემის გადასარჩენად დაბეჭდილი დოლარების უზარმაზარი რაოდენობა შტატების ეკონომიკას გადაატრიალებდა, რომ მთავარი ამერიკელი კრედიტორები აშშ-ის სახელმწიფო ობლიგაციების ჩამოყრასა და ვირტუალური ეკონომიკის გაცამტყვეურებას დაინწყებდნენ. ამერიკას კი ისევე და ისევე სესხებდა და ბაზარზე მოკლევადიანი ობლიგაციების მორიგი ულუფების შეყრა სჭირდებოდა. აუცილებელი იყო იმის დამტკიცება, რომ აშშ-ის ლიკვიდური აქტივები კვლავაც ყველაზე საიმედოა, მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანა ფაქტობრივად დახატული ფულით იხდის. ამიტომ საჭირო გახდა ევროს განადგურება, რომელმაც ცტაბილური ადგილი მოიპოვა მრავალი ქვეყნის ოქროს სავალუტო რეზერვებში.

ასეა თუ ისე, დღეს ევროს მარხავს. საუბარია ევროკავშირის, ანუ იმ ქვეყნების ერთიანობის ვალუტაზე, რომელთა საერთო შიდა პროდუქტი 16 ტრილიონს აჭარბებს. და რა არის ამ გაერთიანებისათვის საბერძნეთის გადასარჩენი 120 მილიარდი? ობიექტური ძირგამოთხრილი ევროს თავიდან მოშორებას ცდილობს და არავის უნდა, გაძვირებული დოლარი მოიშოროს, ფასდავარდნილი ევრო იყოს და ევროპული ვალუტისთვის უკეთეს დროს დაელოდოს. გარისკვა არავის უყვარს, ამიტომაც მთელი ძალაუფლება მოსყიდული ექსპერტების ხელშია. არადა, მათ ყველაფერი წინასწარ იცნა.

finance.rambler.ru

აშშ-ის მაღალრიცხოვან ბირთვული ინფორმაცია შავ ბაზარზე გაყიდეს

იმავ დაყრდნობით, რომ ბირთვული იარაღი ტერორისტული ორგანიზაციის ხელში ჩაგარდნის შემთხვევაში აშშ-ისათვის უკიდურესად საშიში იქნება, პრეზიდენტმა ობამამ უსაფრთხოების ახლახან გამართულ სამიტზე 46 ქვეყანა დაარწმუნა, რომ მთელ მსოფლიოში ბირთვული წარმოება უნდა გაკონტროლდეს. ვაშინგტონის ლიდერები ბირთვული შეტევის თავიდან ასაცილებლად გაცილებით მეტს გააკეთებდნენ, აშშ-ის პრეზიდენტისთვის რომ ეთხოვიათ, პასუხი აგოს საკუთარ აღურიცხავ ბირთვულ არსენალზე.

რა თქმა უნდა, ბარაკ ობამამ შეიძლება არც კი იცის, აშშ-ის მიერ თავისი ბირთვული იარაღისა და ნოუ-კაუს ვითომდა „ახლო მოკავშირეების“ მიერ მიტაცების შესახებ. მაგრამ, ვინაიდან ობამას იმით „სპეკულირება“ კი არ სურს, თუ რომელი ქვეყანა ფლობს ახლო აღმოსავლეთში ბირთვულ იარაღს, ფუჭი დროის კარგავს იმის მოლოდინი, რომ ოდესმე გაარკვევს, როგორ მოხვდა ეს იარაღი ამ ქვეყნის არსენალში.

უხედავად ამისა, ბირთვული მასალის ისრაელში გადინება არ შესუსტებულა, 1968 წლის 10 სექტემბერს ისრაელიდან ოთხი სტუმრის, მათ შორის „მოსადის“ ანვტის რაფი ეიტანის ჩაცვლის შემდეგ კომპანიიდან კიდევ 240 კილოგრამი გამდიდრებული ურანი უკუვალდა გაქრა. როგორც გამოძიების ფედერალური ბიუროს თარჯიმანმა სიბელ ედმონდსმა განაცხადა, მისმა კონტრაბანდულმა ქსელმა მნიშვნელოვანი დანარება მიიღო ჯორჯ სამი მაღალრიცხოვანსაგან. სამივე მათგანს მჭიდრო ურთიერთობა აქვს ისრაელის სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსთან.

1960 წელს დავიდ ბენ-გურიონის მიერ აშშ-ში შექმნილი იარაღის კონტრაბანდის მასიურმა ქსელმა ბირთვული იარაღის მოიცვა. პენსილვანიის ქარხნის შექმნა 1955 წელს ისრაელის პირველი პრემიერისა და ისრაელის ჯარის ყოფილი წევრის ახლო მე-

გამოძიების ფედერალური ბიუროს ინფორმატორების მტკიცებით, მარკ გროსმანმა, სახელმწიფო დეპარტამენტის თანამდებობრივად მესამე პირმა, მიიღო თავდაცვის დეპარტამენტის იმ თანამშრომელთა სია, რომლებსაც ხელი

Foreign Policy Journal

ავღანეთი — ყველა იმპერიის აღსასრული

უკანასკნელი 30 წლის მანძილზე, ანუ 1979-დან 2009 წლამდე ავღანეთის ოკუპაცია ორმა იმპერიამ — ჯერ საბჭოთა კავშირმა, შემდეგ კი ამერიკამ მოინდომა, მაგრამ ეს მხოლოდ ბოლო პერიოდში. ისტორიულად კი ავღანეთი ყველა იმპერიის ინტერესის სფეროს წარმოადგენდა — ქრისტეს დაბადებამდე 330 წელს ალექსანდრე მაკედონელიდან დაწყებული, მე-13 საუკუნის მონღოლებით დამთავრებული.

სიტყვა „ავღან“ სპარსული წარმოშობისაა. ისტორიკოსი და მოგზაური იბნ ბატუტა, რომელიც ქაბულში 1333 წელს იმყოფებოდა, წერს, რომ „ქა-ლაქის მოსახლეობას შეადგენენ სპარსები, რომლებიც საკუთარ თავს ავღანელებს უწოდებენ“. სიტყვა „სტან“ სპარსულად ადგილს ნიშნავს. პუშტუნები (როგორც ადრე ავღანელებს უწოდებდნენ) თანამედროვე ავღანისტანის ძირითადი ტომია. ქვეყნის 30-მილიონიანი მოსახლეობიდან 13 მილიონს, ანუ 45%-ს სწორედ ისინი შეადგენენ, კიდევ 28 მილიონი ავღანელი პაკისტანში ცხოვრობს. ქრისტეობამდე 275 წელს ავღანეთი არიანად მოიხსენიება. ქრისტეობიდან 224 წელს სპარსეთში სასანიდების იმპერიის დაარსების დროიდან ავღანეთი ამ იმპერიის ნაწილი იყო, ავღანელები კი წარმომავლობით სპარსები არიან. 637 წელს მეორე მუსლიმანმა ხალიფამ

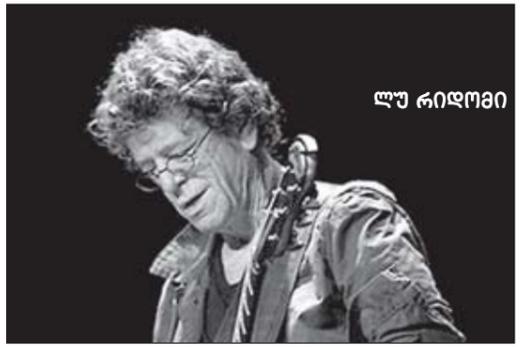
უმარ იბნ ალ-ჰაჯაბმა სპარსულ სასანიდებზე იერიში მიიტანა და 640 წლიდან ეს ტერიტორია ისლამური იმპერიის ნაწილი გახდა. გეოსტრატეგიული თვალსაზრისით, ავღანეთი, რომელიც მოკლებულია ზღვაზე გასასვლელს, კარიბჭეს წარმოადგენს ახლო აღმოსავლეთს, ევროპას, რუსეთს, ჩინეთსა და ინდოეთს ოკეანის შორის. „დიდი თამაშის“ მიზანი დასაწყისისთვის ის იყო, რომ კარიბჭეზე, როგორც სავაჭრო გზის ნაწილზე, კონტროლი დაემყარებინათ, მაგრამ ახლა ავღანეთი უკიდურესად მნიშვნელოვანია, როგორც კასპიის რეგიონიდან პაკისტანისა და ირანის გავლით ინდოეთის ოკეანისაკენ ენერგომატარებლების უზარმაზარი მარაგების სატრანზიტო მარშრუტი. კასპიის კონტროლი დასავლეთისთვის ამ რეგიონში მონობლივას და რუსეთსა და ჩინეთზე

ხენოლის მძლავრი იარაღის ფლობას ნიშნავს. აშშ და ნატო სპარსული წარმომავლობის ავღანელებს თალიბანად მოიხსენიებს. თალიბანი იდეოლოგიური მოძრაობაა, რომელიც 1979 წელს ავღანეთში საბჭოთა კავშირის შეჭრისთვის წინააღმდეგობის გასაწევად ამერიკელების დახმარებით პაკისტანში შეიქმნა. საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ მებრძოლი თალიბანის წევრთა უმეტესობა ავღანელები იყვნენ, მაგრამ მათ შორის შეხვედრით არაბებს, უზბეკებსა და ტაჯიკებსაც. ახლა თალიბანი ამერიკელი და ნატოელი ოკუპანტების წინააღმდეგ იბრძვის. კრემლმა სტრატეგიული შეცდომის დაუშვა, როდესაც 1979 წელს ავღანურ ავანტიურაში ჩაება, მით უფრო, რომ მან მშვენივრად იცოდა ყველა იმ იმპერიის აღსასრულის შესახებ, რომლებიც ამ ქვეყანას ეპოტინებოდნენ. კრემლი გამონაკლისი არ ყოფილა — 1989 წელს მან ავღანეთში სამხედრო, ეკონომიკური და პოლიტიკური დამარცხება იცემა. იმპერიის შეგინდნენ, ვინაიდან მოსკოვი მზად არ იყო ათწლიანი ომის ეკონომიკური, პოლიტიკური და სამხედრო დატვირთვისათვის. სწორედ

ამ რთული პერიოდით ისარგებლეს აშშ-ნატოს ჩასაფრებულმა მგლებმა და მტრის საბოლოო პოლიტიკური განადგურება მოინდომეს. ევროპულ კომუნისტურ ბლოკს სხვა ალარაფერი რჩებოდა დასავლეთის კაპიტალისტურ სისტემასა და ნატოსთან გაერთიანების გარდა. 2000 წელს საბჭოთა კავშირისგან აღარაფერი იყო დარჩენილი, 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტების შემდეგ კი ამერიკამ ავღანეთში „ტერორიზმთან გამართა“ გააჩაღა. აშშ-სა და მის პარტნიორებს უამრავი ისტორიული მაგალითი აქვთ. ამ ნუსხას კიდევ ერთი პუნქტი ემატება — კაპიტალისტური დასავლეთი სამხედრო, სამხრეველო, პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სფეროებში ავღანეთ-ერაყის ცხრანლიანი ავანტიურის შედეგად საგრძობად დასუსტდა. კიდევ ერთი წელი და აშშ-ნატო სტრატეგიული შეცდომებით საბჭოთა მარჯვენებს გაიმორჩენა. რუსეთი და ბრიტანეთი როგორც ქვეყნები არ განადგურებულან, მაგრამ როგორც იმპერიები მხოლოდ ისტორიის ამ მორჩენენ. როგორც ჩანს, ამერიკული იმპერიაც სასკოლო სახელმძღვანელოების კუთვნილება გახდება.

კონცერტი კალაუისთვის

ავსტრალიაში (მსოფლიოში პირველად) ძალღებოსათვის კონცერტი გაიმართა. მისი ორგანიზატორები როკ-ჯგუფ „The Velvet Underground“-ის დამაარსებლები — მუსიკოსი და კომპოზიტორი ლორი ანდერსონი და მისი მეუღლე ლუ რიდონი გახლდნენ. კონცერტი 20 წუთს გრძელდებოდა და ანდერსონის მიერ დაწერილი მალალი სიხშირის ნოტებს მოიცავდა. სამწუხაროდ, ცნობილი არაა, რამდენი „მსმენელი“ მივიდა კონცერტზე, მაგრამ ცნობილია, რომ სტუმრები სპეციალურ საკონცერტო კოსტიუმებში იყვნენ გამოწყობილი და, ორგანიზატორთა მტკიცებით, სანახაობით მოიხიბლნენ.

157 წლის ტურინა

ინდონეზიაში მოსახლეობის აღწერისას გაირკვა, რომ ქვეყანაში მსოფლიოს უხუცესი ადამიანი ცხოვრობს. ყოველ შემთხვევაში ქალბატონი, რომელსაც სახელად ტურინა ჰქვია, ირწმუნება, რომ 1853 წელს დაიბადა. სამწუხაროდ, დოკუმენტები, რომელთაც მისი ნათქვამის დადასტურება შეეძლებოდა, მან 1965 წელს იმის გამო დაწვა, რომ კომუნისტებთან კავშირში არ დაედანაშაულებინათ. სამაგიეროდ, ტურინას სიტყვებს ადასტურებს მისი 108 წლის ვერი. 157 წლის ინდონეზიელი კი ამ დრომდეც ჩვეულებრივ ფუსფუსებს სახლში, არ აქვს მხედველობასა და სმენასთან დაკავშირებული პრობლემები და მთელი ცხოვრება სიგარეტს ეწევა. ვიდრე ტურინას ასაკი დოკუმენტალურად დადგინდებოდა, მსოფლიოში უხუცეს ადამიანად ფრანგი კალმანი ითვლებოდა. ის 1997 წელს 122 წლის ასაკში გარდაიცვალა.

გზაჯარიბა თვითფრინავის ბოკალზე

ახალგაზრდა რუმინელი არაბეთის გაერთიანებული საემიროების პრემიერ-მინისტრის, მუჰამედ ალ მაკტუმას კუთვნილი „Boeing 747“-ის შასის ლუქში დაიმაღლა და ვენიდან ლონდონში ჩაფრინდა. 20 წლის რუმინელი მხოლოდ ცუდი ამინდის წყალობით გადაურჩა სიკვდილს. ამის გამო თვითმფრინავი საკმაოდ დაბალ სიმაღლეზე მიფრინავდა. ფრენისათვის ნორმალურ სიმაღლეზე, ანუ დედამინიდან 10-11 კილომეტრის დაშორებით, ჰაერის ტემპერატურა მინუს 40-45 გრადუსია. ლონდონში შასის ლუქიდან გამომავალი უბილეთო მგზავრი ბრმა აღმოჩნდა. როგორც საინფორმაციო საშუალებები იტყობინებინ, ახალგაზრდას ბრიტანეთში მოხვედრა სურდა და ეს სარისკო გადაწყვეტილება ამიტომ მიიღო. ახლა მას ლონდონის ერთ-ერთ კლინიკაში ორგანიზმის უმნიშვნელო გადაციების გამო მკურნალობენ.

აშშ-ისა და ევროპის მბრძანებლობის დასასრული

სულ რაღაც ხუთი წლის წინათ ვერავინ წარმოიდგენდა, რომ ბრაზილია და თურქეთი ირანის საკითხის მოსაგვარებლად შუამავლობის სურვილს გამოთქვამდნენ. როგორი შედეგითაც არ უნდა დასრულდეს ეს ინიციატივები, აღნიშნული ფაქტი უკვე ადასტურებს, რომ რეგიონალური სახელმწიფოების გავლენა იზრდება და ისინი მსოფლიო არენაზე რაიმე მნიშვნელოვანი როლის შესრულებისთვის იღვნიან.

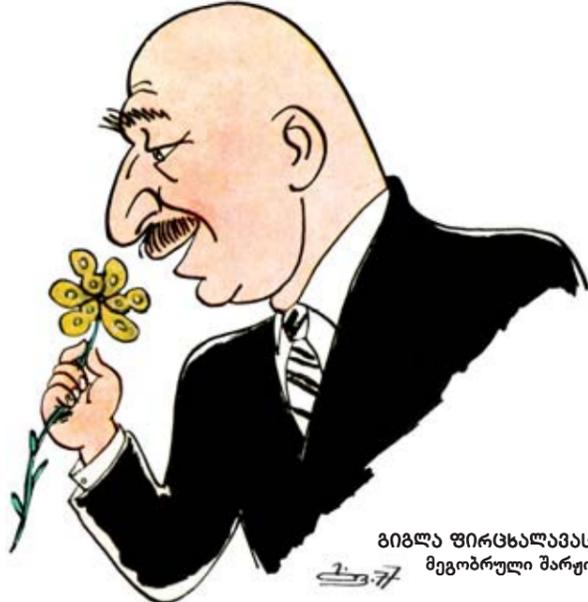
ის დრო, როდესაც ვაშინგტონი თავს ყოვლისშემძლედ გრძნობდა, ისტორიას ჩაბარდა. საბჭოთა კავშირის დაშლა, ნატოს გაფართოება და ფერადი რევოლუციები „რბილი ძალის“ საშუალებით განხორციელდა. ერაყში ომით აშშ ახლო აღმოსავლეთის „მითვისებას“ ცდილობდა, მაგრამ ყველაფერი სრული კრაზით დამთავრდა. 2008 წელს, როდესაც საქართველოს პრეზიდენტმა სეროგოზოვი სტრატეგიული შეცდომის დაუშვა და მოსკოვთან კონფლიქტში ჩაერთო, რუსეთზე ხენოლისა და მისი იზოლაციის პოლიტიკა დაიწყო. უკრაინა ნატოში ველარ შევა და, მიუხედავად სერიოზული სირთულეებისა, რუსეთი კავკასიაში უდავო ავტორიტეტად რჩება და შუა აზიაში, მათ შორის ჩინეთთან ესოდენ დაახლოებულ ყირგიზეთზე, გავლენას იხარჩუნებს. და ამ დროს ჯერ აშშ-ს, შემდეგ კი ევროპასაც კრიზისმა შეუტია. მისგან გამონეულმა ეკონომიკურმა და ფინანსურ-

ირანის პრობლემაზე ფიქრშია ჩაფლული და ისრაელ-პალესტინის მოლაპარაკებებს სათანადო ყურადღებას ვეღარ უთმობს. ისრაელს დრო გაჰყავს და ობამას წასვლას ელოდება. ახლო აღმოსავლეთში უდიდესი გავლენა მოიპოვა თურქეთმა, რომლის ინტერესები მთლიანობაში ემთხვევა აშშ-ის ინტერესებს და მიმართულია შუა აზიასა და კავკასიაში რუსეთის გავლენის შემცირებისაკენ. გივანტური ნაბიჯებით მიიწევს წინ აღმოსავლეთ აზია, ინდოეთიდან ჩინეთამდე ტერიტორიაზე 3,5 მილიარდი ადამიანი ცხოვრობს. ვიდრე ამერიკა და ევროპა კრიზისში იხრჩობიან, განვითარებადი ქვეყნები უსწრაფესი ტემპებით პროგრესირებენ და თამაშის ახალ წესებს მოითხოვენ. აშშ-ს კიდევ აქვს თავის დაძვრენის შანსი დინამიზაციისადმი შემგუებლობის ხარჯზე, მაგრამ ევროპა ვერ გაუმკლავდება კონსერვატორულ კორპორატიულ სისტემასთან, საერთაშორისო არენაზე მკვეთრ განცხადებებთან და უშუალო პრობლემებს. ევროპისა და აშშ-ის ლამის სამსაუკუნოვანი ჰეგემონიის ეპოქა დასასრულს უახლოვდება. და თუ ამ ორიდან რომელიმე კონკურენტუნარიანობის შენარჩუნება სურს, მკაცრ ზომებსა და თავდაუზოგავ შრომას უნდა შეეგუოს.

Le Monde

როგორ «მოგნათლა» ნიკო კახსოველი

თბილისის ვაჟთა მე-11 სკოლას 1947 წელს დაფუძნდა და სტალინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტს მივაღებთ. ეზო სავსე იყო ომგადახდილი, სწავლასმომწყურებული აბიტურიენტებით. როგორც იქნა, იურიდიული ფაკულტეტის სამდივნოს ფანჯრამდე მივალნი, კარგა მოზრდილი რიგი იდგა და ურიგოდ მოვინდომე გაძრომა, მოვახერხე კიდევც. ის იყო საბუთები ლამაზი ქალისთვის უნდა მიმეწოდებინა, რომ რიგში ვილაცამ ვილაცას მიაწვა და ასე ხელგაშვერილი ისტორიის ფაკულტეტის ფანჯარასთან აღმოვჩნდი. აქაც ლამაზი ქალი დამხვდა, გამიღიმა, საბუთები გამომართვა და რა გაეწყობოდა...

გიგლა ფირცხალავას მეგობრული შარყი

ასე დაიწყო ჩემი უმაღლესი განათლების მიღების აკვანი. დაიწყო მისაღები გამოცდები. პირველი გამოცდა ქართულ წერაში სიმონ ხუნდაძის სახელობის აუდიტორიაში დაინიშნა. ჩემებურად მაგარი მომზადებული ვიყავი: ჯიბეები და უბე შპარგალკები მქონდა სავე. დინჯად შევედი აუდიტორიაში და ბოლოში დავეჯექი, რათა გადაწერისთვის კარგი პირობები მქონოდა. ჩინებულად მოვიკალათე, მაგრამ უეცრად კარი გაიღო და მთელი აუდიტორია საგამოცდო კომისიის წევრების ჩათვლით ფეხზე წამოდგა.

მეამაყება, რომ ხუთი წელიწადი ვისწავლე უნივერსიტეტში, სადაც რექტორი გახლდათ პირდაპირი, მართალი, საქმისმოყვარე და, რბილად რომ ვთქვათ, საკმაოდ უხეში და შეუვალი ბატონი ნიკო კეცხოველი. მისი ერთგული მსახური იყვნენ: კარისკაცი მოსე, პარიკმახერი შოთა, კომენდანტი ახალკაცი და პირადი მდივანი თინა, რა თქმა უნდა, პროფესორ-მასწავლებლებიც. დერეფანში რომ გაივლიდა, გამვლელ-გამოვლენი კარგა ხანს იყვნენ კედელზე აკრულნი.

უმი გაიხსრა. რექტორის განკარგულებით, უნივერსიტეტის სტუდენტობაც გავემგზავრეთ. მე და ჩემი მეგობარი პეტრე (კაკო) მშვენიერადაც, მსოფლიო მნიშვნელობის ავტომანქანებით წავედით. თბილისში დაბრუნებისას პეტრეს მანქანიდან ჩვენი მეგობარი უნივერსიტეტის ავტობუსზე დამაგრებულ დროშას მისწვდა და მოიტაცა. ნიკომ ეს ამბავი როგორც კი გაიგო, მიუხედავად პეტრე მშვენიერადისადმი დიდი პატივისცემისა და სიყვარულისა, იგი უნივერსიტეტიდან კინალამ გარიცხა. პეტრე მშვენიერადეს ეს ამბავი დიდი მონანიების ფასად დაუჯდა.

და ფანჯრიდან რაღაც ნივთები გადმოვცივდა. როგორც შემდეგ გავიგეთ, უნივერსიტეტის პარიკმახერს — შოთას ნიკოსთვის წვერის პარსვის დროს გაუბედავს და უთხოვია ვილაც აბიტურიენტის უნივერსიტეტში ჩარიცხვის თაობაზე. სწორედ ამიტომ მოფრინავდა ნიკოს ფანჯრიდან პარიკმახერის „პრიბორები“ და საპარიკმახერო დაიკეტა. დღესასწაულების დროს, 7 ნოემბერს თუ 1 მაისს, დემონ-

სტრაციაზე უნივერსიტეტს ნიკო კეცხოველი წინ მიუძღოდა ხოლმე. მიუხაზოვდებოდათ თუ არა ტრიბუნას, გამოეყოფოდა მსვლელობას, ავიდოდა ტრიბუნაზე მინევემონედა ცეკას მდივნებს, დადგებოდა შუაში, მოგვესალმებოდა უნივერსიტეტის პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტობას და კოლონის ჩავლის შემდეგ ჩამოვიდოდა ტრიბუნიდან.

ბატონი ნიკო დიდი ბოტანიკოსი, მთასა და ბარში მოხეტიალე აკადემიკოსი იყო. იგი დიდი მონადომებით სწავლობდა მცენარეებს. ზაურ ბოლქვაძემ 80 წლის ნიკო კეცხოველს ასეთი ლექსი მიუძღვნა:

„ნანატრ ბატონ ნიკოს, ტიტან ბოტანიკოსს, მზე აკადემიკოსს გიძღვნი თობმოც სტრიქონს! ...როგორც შვილი მამას, გეფერება დალილს, — უნივერსიტეტის ღვთაებრივი ბაღი! შუბლს გიკოცნის ერი (ადრეც გიკოცნიდა)! ერის კოცნა ბევრი გელის, ნიკონმინდავ! თუ არ მოგწონს გიგლას მეგობრული შარყი, თავს დავატებ გრიგალს, ფირცხალავას დავსჯი!“ და ბოლოს, როგორ აღმოჩნდა, ნიკო კეცხოველი ჩემი ნათლია და მე მისი ნათლუნე იყო, არა მირონცხებული,

არამედ ჩემი სახელის შემცველ-შემსწორებელი.

სააქტო დარბაზში დიპლომების გადაცემის დროს ჩემი დიპლომი სიაში არ აღმოჩნდა. გავიკითხე-გამოვიკითხე და გაირკვა, რომ ქართული სახელი უნდა დავირქვა. ნიკომ ჩემს დიპლომს ხელი არ მოაწერა. „ვაი, შენს უნის, — გავიფიქრე, — უნივერსიტეტი ძლივს დავამთავრე და უდიპლომოდ ვრჩები“. ისევ ისტორიის ფაკულტეტის მდივანმა ნათელა არჯევანიძემ გამომიწოდა მზრუნველი ხელი. მისი წინადადება ჩემთვის დიდი ყოყმანის შემდეგ მისაღები გახდა.

დეკანის კაბინეტთან ატყუელი რომ დამინახა, მითხრა: წუხელ მთელი ღამე შენზე ფიქრობდი, მგონი, რაღაც კარგი ვარიანტი მოვიფიქრე, შენს სახელს წინ „ბე“ დავუმატო „ბეუანი“ გახდები და შენი მაინც არ დაიკარგებაო. მამის ბიუროში თანხმობის განცხადება დავწერე და 150 მანეთი გადავიხადე. უნივერსიტეტში ხუთი წელიწადი შენი სიხარულით ისწავლა, სახელმწიფო გამოცდებიც მან ჩააბარა და დიპლომი ბეუანმა მიიღო. ახლა ვცდილობ, დაეფრუდეს საწყის მდგომარეობას და ღვთის წინაშე შენის სახელით წარესდგე.

შანი სიხარულია

წილდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამკაქლო

სს „გაერთიანებული ტელეკომი“	602602
შპს „ახტალი“	700818
შპს „გაბთიკომი“	200320
შპს „ჯეოსელი“	700305
შპს „ბილიანი“	200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტები: სს „ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სსპაპსსპა — ქველმოქმედება — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზს თეოდორე ბასილიანას: ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3, ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563, e-mail: eparqia-f@mail.ru

მსოფლიოში პირველი ჩაპროდუქციული ჯანმრთელობის ცენტრი —

ი. ჟორდანიას სახელობის ადამიანის ჩაპროდუქციის სამედიცინო-კვლევითი ინსტიტუტი

პათოლოგიის სამედიცინო დანერგვა

- უნაყოფო წყვილების სრულყოფილ გამოკვლევასა და მკურნალობას უახლესი, თანამედროვე მეთოდებით;
- ჰორმონულ, გენეტიკურ, იმუნოლოგიურ, ექსოკოპიურ, ენდოკოპიურ გამოკვლევებს;
- სასქესო ინფექციების დადგენას, მათ შორის, დნმ-დიაგნოსტიკით;
- სპერმის კომპიუტერულ ანალიზს;
- ხელოვნურ ინიტრო განაყოფიერებას; რეპროდუქციული მასალის გაყინულ მდგომარეობაში შენახვას;
- ქალებსა და მამაკაცებში სასქესო ორგანოების ანთებითი დაავადებების სქესობრივი და ენდოკრინული დარღვევების დადგენასა და მკურნალობას, მათ შორის, ენდოკოპიური მეთოდებით;
- ორივე სქესის მოზარდებში ენდოკრინული და გინეკოლოგიური პათოლოგიების დიაგნოსტიკასა და მკურნალობას;
- სქესობრივი ანომალიების დიაგნოსტიკას, ქირურგიულ კორექციას;
- კლიმაქტერული დარღვევების მკურნალობასა და პროფილაქტიკას;
- ორსულობის თვითნებური შეწყვეტის მიზეზების დადგენას; შობადობის რეგულაციას — მედიკამენტურ კონტრაცეფციას;
- ულტრასონოგრაფიულ, ბიოქიმიურ, ჰორმონულ, ციტოგენეტიკურ გამოკვლევებს.

მისამართი: კოსტავას ქ. 43. ტელ. 99-11-45; 99-61-97; 99-54-77

www.fact.ge
ACM Group

საქართველო **ესტუბრით ჩვენს საიტს**

<http://www.geworld.net>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
 არმაზ სანაბლიძე, გონდო მკინარაშვილი
 ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანბურაშვილი
 ვებრედაქტორი ბორა ხავეთია
 რეალიზაციის მენეჯერი ლაშვიტ ბუბაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაქიძე,
 რეკლამის მენეჯერი ეთერ კასრალიშვილი (899 110 200)
 გაზეთის ხელმძღვანელობის თავისუფალი პრესის პრინციპები.
 მისამართი: თბილისი, ამბროლაურის ქ. №166/5
 ტელ.: 38-41-97; e-mail: info@geworld.net